

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 9 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér. Egyre ez az árban és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő: Dr. PAP ZOLTÁN
Szerkesztő: EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32. TELEFON-SZÁM: Szerkesztőség 782. Kiadóhivatal 700.

Tisztelettel felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen

Az első tűzpróba.

Budapest, január 23.

A koalíció három különböző pártja ma ugyanegy időben tárgyalta a házszabályrevíziót s a javaslatot ezt a tűzpróbát sikeresen kiállotta. A meglevő javaslatot, kiegészítve a hozzákapcsolt módosításokkal, mind a három párt alkalmasnak találta arra, hogy a házszabályrevízió alapjait szolgáljanak. Ezzel hivatalosan is dokumentálódott az, hogy a koalíció ebben a kérdésben teljesen egységesen s egyetértően jár el, ami igen alkalmas lesz arra, hogy a nemzet lelkiismeretét is megnyugtassa. A koalíció nem erőszakosan összetoborzott hatalmi szervezet, hanem éppen ellenkezőleg, olyan politikai alakulás, amelyik a többségi önkény ellen föllázadt nemzeti indulat tüzeiben született. Kicsinyhitűség és okatlanul gyanakodó rosszakarat kellene annak a hívéhez, hogy ez a koalíció máris megtagadta multját s minden összekötő szálát megszakítva a nemzeti érzelmek világával, éppen olyan önös

hatalmi szempontoktól vezetve kezelné a többségi jogokat, mint ahogy az a letűnt rendszer alatt szokásos volt. Erről a koalícióról, mely becsületes állhatatossággal végigharcolta a nemzeti küzdelmet, föl szabad tételezni, hogy most is becsületesen, az ország igaz érdeke szerint jár el s hogyha azt mondja, hogy a házszabályrevízió valóban szükséges, hogy a revízió ideje itt van s hogy az erre ajánlott forma elfogadható, ebben a verdiktben a közvélemény is bátran megnyugodhatik.

Nem baj, hogy ezt az egyöntetű elhatározást viták és ellentétek előzték meg. Ez csak azt mutatja, hogy a többség nem indul vakon a vezetői után, hanem bármilyen bizalommal viseltetik is vezérei iránt, mielőtt elfogyasztaná, előbb megvizsgálja azt, amit eléje tálnak. Az lenne a baj, hogyha ilyen fontos reform küszöbén a többség kritika nélkül határozott volna, az azonban, hogy a tüzetes kritika dacára is elfogadhatónak találta a reformot, megnyugtathatja a közvéleményt arról, hogy a tervezett reform csakugyan jó, a mai többség pedig hiven teljesíti kötelességét.

Mindenesetre jó volt, hogy azok, akiknek aggodalmaik voltak a javaslattal szemben, módot találtak arra, hogy véleményüket a többiek nézetével összeegyeztessék. Magunknak is vannak aggodal-

maink. Mi is óhajtjuk, hogy amig egyfelől nyaktilója legyen minden nemzetellenes lázadásnak, másfelől ne tegye lehetetlenné egy hazafias ellenzék esetleges nemzeti küzdelmét. Mi is helyeselnők, hogy a szigorított házszabályok alól vonják ki az összes Ausztriát is érdeklő ügyeket. De belátjuk, hogy ezeknek a fontos kérdéseknek az eldöntésére a mostani idő nem kedvez, mert még nincsenek betetözve a koalíciós kormányzatot terhelő föladatak s addig, amig az átmeneti idő valamennyi programja meg nem valósul, nem szabad nehézségek támasztásával késleltetni a végleges kibontakozást.

Szerencsés formula volt azért, hogy a rögtönös házszabályrevíziót elkülönítették a későbbi, végleges házszabályrevíziótól. Az elsőt meg kellett csinálni azért, hogy a kormány, szemben a horvátok és nemzetiségiek folytonosan újra föltámadó zavartcsináló hajlandóságaival eleget tudjon tenni a rá várakozó köteleességeknek. A másodikra pedig akkor kerül a sor, hogyha a kormány már teljesítette a kötelességét s mielőtt az új népparlamentnek beharangoznának, meg kell alkotni az új képviselőház tanácskozási rendjét. Ehez a munkához érdemes lesz majd koszoruba fűzni a fölvetődő ötletek javát, akkor idő és alkalom nyílik rá, hogy megmérkőzzenek az egymással ellen-

Az érthetetlen asszony.

Írta: Vértessy Gyula.

(Utánnovomás tilos.)

Az asszonykával a többiek se voltak valami nagyon tisztában, az ura meg, a még mindig daliás, volt huszárcapitány ur legkevésbé.

Csak a tejeles száju, de végtelen szemtelen és pökhendi kis kadét gondolta mindjárt az első találkozás után, hogy küsmerte Gelyenét.

— Nem szereti az urát! Csak egy snájdig udvarló kell s elbukott!

A snájdig udvarló alatt nagy szerényen, természetesen magát értette.

S azután a dolog vége az lett, hogy az egész garnizon végigkurizálta a szép asszonyt anélkül, hogy csak egy melegebb tekintetet, egy bizalmasabb szót is kapott volna csak egy is.

Szóval a diadalhoz szokott huszárok minden vonalon vereséget szenvedtek.

Az ezredes egy nyári délután, barátságos kvaterkázás közben ki is rukkolt a férfinak:

— Te pajtás, mi csufol felsültünk ám! Mikor ídettetek ebbe a kis városkába s meghallottuk, hogy te itt gazdálkodsz, elhatároztuk, hogy az általad annak idején megcsalt férjek nevében megindítjuk a hadjáratot becses nő ellen. Most már megvallhatom a szemtelen tervünket, mert az attakot lefújtuk. Illetve lefújta feleséged önagsága, kinek hetedhétországban nincs párja. Emelem poharam a hitvesi hűség mintaképeré!

— És erre a magasröptű, kettőjük között elhangzott díkezióra válaszképpen felelte Gelyen ur azt, amiből kitűnt, hogy a feleségét teljességgel nem ismerte:

— A feleségem csak engem szeret, mert csak én imponálok neki. Tudod, míg fent laktunk Pesten, nem mondom, hogy néhanap nem ag-

gódtam amiatt, hogy hátha a feleségem egyszer a sok gavallér között még is talál valakit, aki jobban imponál neki, mint én? De nem talált! Akkor se, azóta se, most se. A jó férjnek asszonyszelidítőnek kell lenni. A fő, hogy féljenek az embertől. Csak olyannal csallhatna meg, akitől én is félek. Olyan embert pedig nem teremtet a jó isten.

— Boldog ember vagy, pajtás! Az olyan asszony, akinek még a buzavirágok atilla sem imponál, az nagy asszony, szent asszony. Hé, kevés ilyen asszony van! Mert nehéz ám az atillának ellentállni. Magadról tudhatod atillás korodból! Nehéz az atillának ellentállni!

Hát bizony nehéz! Sok asszonyka nem is nagyon tud ellentállni. Hanem a kis szöke Gelyené más fából volt faragva. Reá nem nagy hatása volt az egyenruhának. Még akkor se, vagy mondjuk már akkor se, mikor az esküvő napján az a vőlegénye daliás természetén feszült.

Nem érzett ő szemernyit sem abból a vágyból, melyet forró fantáziájú leányok és pezsgővéri asszonyok szoktak érezni, mikor meglátnak egy-egy jól befűzött katona-dereket.

Az ő lelki világába nem illettek bele ezek a felületes, kinyalt, könnyelmű, vidám legények, az ő hódításokhoz szokott, elbizakodott modorokkal, üres fecsegéseikkel s kihívó, bátor, arrogáns fellépésükkel.

Ebből a zsánerből elég volt neki a férje. Más férfiról ábrándozott ő leányos, fehér, tiszta álmódosai középette. Férfiről, aki gyöngéd, poétikus, nemes lélek legyen; szeresse a virágokat, verseket s tudjon szeretni olyan szerelemmel, aminő a regényekben, meg a versekben szoktak szeretni.

S ehelyett jött azután a délczeg, gazdag Gelyen Tibor, akkor még tényleges huszárcapitány; dús gazdag fiu, császári és királyi kamarás. Az

beleszeretett, megkérte és ő szerelme nélkül, hűségéből, számításból a felesége lett.

Mindenki irigyelte akkoriban a kis Smierer Editet, a szegény kórházi gondnok leányát, aki ilyen fényes partit csinált. Csak ő érezte magát egyedül, árván, amellet a férfi mellett, aki elárastotta őt nemcsak gazdagsága minden fényűzésével, hanem aki szerette is őt a maga férfias, kissé szilaj kitörésű szerelme minden erejével.

S ő? Csak tűrte ezt a szerelmet, anélkül, hogy a viszonzás vágyát csak egy percze is érezte volna, anélkül, hogy a csókok mámorától csak egy pillanatra is megittasult volna.

Asszonysága mellett is lelkileg szűz maradt s érintetlenül, álmódozva várta azt a valakit, aki ne legyen se hős, se kamarás, se dús gazdag ur; de legyen szegény, félénk, aki reszketve szóljon hozzá s aki úgy érintse őt, mint a tavaszi szellő érinti a virág kelyhét; simán, lágyan, bársonyosan, nem a diadal tűzével, nem az erős férfi bíráásával; de a bátortalan szerelmes gyöngédségével.

S hiába csapták neki a szelet katonák, czipilek; mint a csiga a házacsájába visszavonult ábrándjai, mondjuk beteges álmódosai várába s álmódozott férfiakról, akiknek lelkük is legyen, nemcsak jól megformált atléta testük s akik másról is tudjanak beszélni, nemcsak a lovaikról, párbajaikról.

S egyszerre csak mintha álmainak halavány alakja testet öltött volna. Ott talált rá a vidéken, mikor a férje ott hagyta a katonaságot s lementek az uradalmaikba.

Itt azután beleszeretett az első férfiba, aki nem olyan volt, mint azok a többiek, akiket eddig ismert.

Gyöngéd, szelid lelkű fiu volt ez a Márton Feri, aki a párbajok s a hódítások helyett a kedvenc poétáit emlegette, meg az édes anyját, aki

minden sz. közönséges. rel, kompakt. rel. fizetendő.

sírás

erger)

Gereben

nőiskolája

után állást

Németül

tandijked-

Irógépek-

ndékeknek

entes.

2. szám.

kást.

st, fizetlet akar

r csak Gres-

ra „Huszárhoz”

Telefon 81-08

ajánlatok Tel-

. Válaszbélyeg.

érthetőség na-

ántartva.

esen

különbejárata

a egy vagy két

része részre

azonnal kiadó.

ca 2. szám, 1.

et 9 ajtó.

utor

sznált beraktá-

szamaradt, csil-

pák, irodalbe-

pénzszekrények

olcsón eladók.

si vállalat tu-

ndsman Sámuel

árosház épület

ca 2. rakár

gealma

mes fajalma

és birsalma

rankint 8 kor.

a 12 kor. Há-

tt barack lek-

tor. Kiltűd birs-

2 kor., Cukor-

ca 1.40 K. kilója

nak hectoliter-

onáért szállítja

11. Csongrád.

ók és

akok

j vasredőnyök

lással. Kapnyas-

kerkeresek-

ok, Kéhhelm,

son kaphatók

en Mór,

és vállalkozónál

Nador-u. 72-74.

Sziget-ut 5.

rasági

prokat,

vegeket,

árokat

ebb berendezé-

rakat és öze,

osok és eladók.

Zsigmond

ár-utca 3

tétes nézetek. Ma azonban így van jól, ahogy történt s a legnagyobb meglepéssel üdvözölhetjük a minden ellentétet elimináló békés hangulatu közös állásfoglalást.

A három pártértekezlet közül a függetlenségi párt volt érdekességben a leggazdagabb. Itt hangzott el a legtöbb észrevétel s a legtöbb indítvány, ami nem is csodálható, hiszen a függetlenségi pártot hagyományai egyenesen arra utalják, hogy minden olyan kérdésben, ami a parlamenti szólásszabadságot s a nemzeti szempontokat érinti, különösen óvatos legyen. Az észrevételek és a felszólalások közt azonban mégis volt egy, amelyik jobb lett volna, hogyha elmarad, mert igazságtalan volt s a legnagyobb mértékben bántó és ez a Rátkay Lászlóé. Rátkay László a házszabály-revizió kérdését kapcsolatba hozta a választási reformmal s kifogásolta azt, hogy Andrassy Gyula nem nyilatkozik a reform irányelvei felől, azt mondta, hogy szívesebben látta volna, ha ennek a reformnak az előkészítése függetlenségi párti politikus kezébe kerül. Andrassy Gyula a nyugodt öntudatu ember önérzetével felelte erre azt, hogy ő szívesen hajlandó bármikor átengedni a helyét, hogyha valaki jobban tudja a dolgait elvégezni, mint ő, de a függetlenségi párt spontán megnyilatkozó lelkesedése nyomban mutatta, hogy Rátkay tultott a célon s ezzel a hálátlan igazságtalansággal — amit a függetlenségi párt hű szövetségese valóban nem érdemelt meg, teljesen izolálva és egyedül áll.

Mindent összegezve, a mai pártértekezletek tanúsága szerint a koalíció tudatosan halad célja felé s úgy látszik, hogy ebben az utban a házszabály-revizió sorsa teljesen biztosítva van.

valahol Erdélyben, a csiki havasok alján lakott, a Maros mentén, valami kis oláh falucskában, ahol az ura jegyző volt valaha.

Beszélt a méltóságos asszonynak az ő egyszerű, jó öreg anyjáról, a maguk szegényes kis gazdaságáról, a szép fehér hegyekről, a kék vizű Marosról és sok egyéb olyan dologról, amiről okos emberek nem is tartják érdemesnek beszélni, de amiről az afféle bolondos, poétás emberek úgy el tudnak diskurálni.

S addig beszélt a jámbor fin ezekről a lelkéből fakadó szentimentális hangulatokról, míg Gelyenyné is beleesett ebbe a hangulatba.

Vagyis hangulattal kezdődött ez a szerelem. A részvét hangulatával.

A kis Márton a bíróságnál volt aljegyző s amellet irkálgatott az újságokba is. De inkább befelé volt poéta, mint kifelé. A lelke tele volt meleg érzésekkel, de a megírt dolgai chablonos históriák voltak. Azok közé az emberek közé tartozott, akik az életben poéták. Ezekkel szemben állanak az elismert poéták, akik az életben néha lehető legprózaibb legények, mert lelkük minden tartalmát beleviszik az írásaikba, úgy hogy azonkívül azután nem marad se a maguk számára, se környezetük számára semmi a java részükből.

Márton Feri az életben volt poéta. Ami szép, jó őt a lelkében, azt nem őrizte meg az írásai számára.

Egy részét az édes anyja számára tartogatta, más részét ráaraszította erre a melegség, gyöngédség után reszkető; a gazdag, rideg sőtéttségből, a szegény melegségre; jégpalotából a napfényre vágyódó; a pálmaházból a virágos rétre kívánczó asszonyi lélekre.

Akkor délután, amikor Márton Feri a szalomban egyedülmaradt az asszonynyal, a kamarás ur agarász-versenyen volt a szomszéd birtokosnál az egész garnizonbeli tisztikarral együtt. Gyönyörű augusztusi délután volt. Mert

A revízió a pártok előtt.

Budapest, január 23.

A képviselőház holnapi ülésén fogja Nagy Emil megindokolni a házszabályok módosítására vonatkozó indítványt, amelylyel ma a parlament minden pártja foglalkozott. Minden párt tartott értekezletet ebben az ügyben és míg a koalícióhoz tartozó pártok úgy határoztak, hogy az indítványnak napirendre tűzését pártolni fogják, a disszidensek kis töredéke és a nemzetiségiek a legszélsőbb obstrukciót hirdetik.

Az indítvány fölött a függetlenségi párt vitakozott legtovább. A felszólalók legnagyobb része a javaslat mellett foglalt állást, de még azok is, akiknek aggályaik voltak, úgy nyilatkoztak, hogy ellene nem foglalnak állást. Kinos föltűnést Rátkay László keltett, amikor a revízióval kapcsolatban azt mondta, hogy a legjobban szeretné, ha az általános választói jogot a függetlenségi pártnak egy tagja valósítaná meg. Ez a kijelentés azt eredményezte, hogy a párt lelkes tüntetést rögtönzött gróf Andrassy Gyula mellett és az ováció még hatalmasabb méretekben ismétlődött meg, amikor gróf Andrassy könyilatkoztatta, hogy ha a függetlenségi párt nincs hozzá bizalommal, ő szívesen elhagyja helyét. Gróf Batthyány Tivadar, akit a győzelmes óbudai választásról megérkezve zajos éjézés fogadott, valóban az egész párt nevében szólt, amikor lelkes szavakban biztosította gróf Andrassyt a párt bizalmáról.

Az alkotmánypárt Széll Kálmán tartalmas és lendületes beszéde után egyhangulag elfogadta az indítványt, míg a néppárt ma csak a napirendretűzés pártolását határozta el, az érdemben való tárgyalást elhalasztva.

A pártértekezletekről tudósításaink itt következnek:

A függetlenségi párt.

A függetlenségi és 48-as párt ma este öt órakor Kossuth Ferencz elnöklésével értekezletet tartott. Az értekezleten az elnök Kossuth Ferenczen

kívül a kormány tagjai közül jelen voltak gróf Andrassy Gyula belügyminiszter, gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter, Günther Antal igazságügyminiszter, továbbá Meskó László, Mezőssy Béla és Tóth János államtitkárok.

Elnök az értekezletet megnyitva bejelenté, hogy a harmadik kerületi választáson a függetlenségi párt jelöltje, dr. Botzenhardt János győzött. Örömet fejezi ki a párt ezen győzelmé felett. (Leles éjézés.) Bejelenté továbbá, hogy nemsokára a ház elé kerül az erdélyi birtokrendezésről szóló törvényjavaslat, a bírói szervezet módosításáról szóló törvényjavaslat és a büntető törvénykönyv némely intézkedéseinek módosításáról szóló törvényjavaslat.

A függetlenségi párt és az udvar.

Hoffmann Ottó napirend előtt szóvá teszi Ugron Gábornak két hét előtt megjelent egyik cikkét, amely nézete szerint a trónörökös személyét érinti. Ugron a pártnak egyik alelnöke és így az udvar joggal hiheti azt, hogy az ő cikke a párt hangulatát tükrözi vissza, már pedig az ilyen támadások egyenesen diszkreditálják a pártot az udvar előtt és a királyi család tagjait még jobban megerősít abban a meggyőződésben, hogy a függetlenségi párt antidinasztikus érzelmi.

Ugron Gábor kijelenti, hogy mint magyar ember tisztelettel viseltetik a koronás magyar király iránt. Mindenki más, aki nincs megkoronázva, akinek tetteiért nem felelős miniszter viseli a felelősséget, a nyilvánosság ellenőrzése alatt áll és mint a saját munkája jogosítva érzi magát véleménye elmondására. A szóbanforgó cikk tendenciáját Ferencz Ferdinánd főherceg ellen csak az irányítja, aki a főherceg nevét abba belekeveri. Abban a cikkben senki megnevezve nincsen. A magyar király iránt való lojalitásban, az uralkodó-házban való hűségében magát megháborítani semmi által sem engedi, azt azonban nyíltan hirdeti, hogy ennek a hűségnek vannak respektálandó feltételei.

Kossuth Ferencz elnök kijelenti, hogy a függetlenségi párt alkotmányos párt lévén, tagjai közül mindenki hűséggel tartozik az alkotmányos magyar király iránt. A trónörökös távol áll a politikai szerepléstől és személyét politikai küzdelembe belevonni a pártnak egyetlen tagja sem óhajti. Nincs senkinek sem oka, sem joga kétkedni abban, hogy a trónörökös, amidőn eljön annak törvényes ideje, meg fogja magát koronáztatni, az alkotmányos királyi esküt le fogja tenni, azt meg is fogja tartani és mint alkotmányos magyar királyhoz, hű lesz hozzá a magyar nemzet. Ugron Gábor sem akarta feltételezni ennek ellenkezőjét. Hoffmann Ottónak pedig nem lehetett szándéka, Ugron alkotmányos érzelmeiben kétkedni.

nemcsak a novellákban, de a valóságban is, az augusztusi délutánok nagyon veszedelmesek. A nyár, a napsugár megeit, közelebb hozza a sziveket.

Sok mindenről beszélgettek. Legtöbbet a szerelemlről. És Feri, a maga kedves, lágyan csengő hangján bizonyára beszélt erről a különben se nagyon száraz témáról.

Az asszonyka áhitattal hallgatta. Sohasem beszélt így előtte senki a szerelemlről. A többiek utált vallomásaiban mindég csak a bírásról volt szó s a többiek lázas szavából mindég csak az érzékek türelmetlensége beszélt s a többieknek, ha nem félték volna botránytól, mindég első dolguk lett volna brutálisan, vadul jogokat követelni — ez pedig még csak kérni sem mer s úgy beszél vele, mint valami istennővel, akire csak áhitattal, szent imádattal lehet nézni.

Sohasem beszélt előtte így senki a szerelemlről. A szerelemlről, mint tiszta, nemes dologról! Hát ilyen szerelem is van?

S ha van, neki nem lenne joga az ilyenhez?

S a fiatal ember szavai egyre jobban beirrigálták a lelkét valami csodálatosan kedves mámorba. Egy pillanatra a pezsgő mámorra jutott eszébe. Ilyenformát érezett, mikor tánc közben félhajtott egy-egy pohárka Roederer-t. De mintha ez a mámor még annál is édesebb lenne.

És tisztább, fehérebb! Igen, igen izzó, fehér mámor; mint a tűz legnagyobb fokánál, a véres izzáson túl, mikor már fehére izzik a legnemesebb, a legtisztább érzés.

Ez volt az első ember, aki nem állt elő azzal: szeretlek, akarom hogy az enyém légy — és most ő akarta, hogy az övé legyen!

Behunyja a szemét, mintha álmodnék, mintha az, aki ott ül mellette, gyermekleányos álmának egyik alakja lenne; az, akit képzeletében álmában, szíve első ébredező lángjával ábrándosan megszeretett.

Az ismeretlen ideál, aki ott él mindnyájunk szívében, csak hogy egyikünk megtalálja őt, a lelkében, szívében élő kép élő hasonmását, másikkunk pedig hiába keresi a földi élet zeg-zugos ösvényein.

Az édes mámor mindjobban ráereszkedik a lelkére s egyszerre csak szinte öntudatlanul, szinte akaratlanul, odasimult a fiatal emberhez, aki reszkető kézzel simította végig az asszony szép szőke haját és úgy sutogta lágyan, leheltszerűleg:

— Madonnám! Üdvösségem! . . .

S a kezét is csak akkor merte megcsókolni, ez a gyáva fiu, mikor ő előbb az ajkát megcsókolta . . .

Aztán elment vele . . .

Az urának csak ennyit írt:

— Mentséget se tudok mást, csak azt, hogy minden embernek joga van a boldogsághoz. Melletted megvolt mindenem, csak éppen ez nem volt meg; ott ahová vele megyek, semmim sem lesz, de ez meglesz. Ti mindnyájan olyan hősök, olyan kiállhatatlanul elbizakodottak, bátrak, gazdagok, erősek vagytok; ez meg, akivel megyek, olyan szegény, olyan gyámoltalan — de ember, akinek lelke van! Vele kellett mennem. A fehér hegyek alá, a kék vizű Maros partjára, egy egyszerű öreg anyóka házába. A szegénységbe, a nyomorúságba, a gyalázatba, a boldogságba . . .

— Sehogyse értem ezt az asszonyt, hogy mellettem ilyenre vetemedhetett — mondja a kamarás ur, az ezredes urnak.

— Bosszant a dolog?

— Csak szegyenlem! Én és az a koldus tacsókó! Nem értem.

— Én sem! Dehát a legtöbb asszony liba! Tudnak is azok józanul gondolkozni. Meg is lehet azokkal érteni, hogy mi az okosság, mi az ostobaság? . . .

Kossuth a házszabályrevízióról.

Attérve a napirendre elnök kijelenti, hogy napirenden van a házszabályrevízió. Mielőtt Nagy Emil indítványát beterjesztené, az elnöki székéből kijelenti, hogy a függetlenségi pártnak már évekkal ezelőtt az volt az álláspontja, hogy hozzájárul a házszabályok szigorításához, ha a választási törvény úgy reformáltatik, hogy a választói jogosultságot nagymértékben kiterjesztik. Most közel van ennek ideje, mert hiszen nemcsak ez, hanem a választási törvénynek az általános választói jog alapján való reformálása van most küszöbön. (Igaz! Ugy van!) Feltétlenül bizonyos az, hogy az új választási törvény alapján nagyobb számban jelennek meg a képviselőházban oly elemek, amelyek a magyar állam nemzeti jellege és a magyar társadalom hagyományos hazafisága ellen fognak állást foglalni. (Élénk helyeslés.) Lehetetlen a magyar állam ügyét kitenni annak, hogy az így megszapordott elemek a legnagyobb könnyűséggel akadályozhassák meg a törvényhozás működését. (Élénk helyeslés. Felkiáltások: Ezt nem fogjuk tűrni!) és hogy ezzel egyenesen rákényszerítsék a magyar nemzetet arra, hogy velük megalkudjék. (Élénk helyeslés.) Feltétlenül szükséges tehát az, hogy az obstrukciónak az a könnyűsége és az a biztos győzelem, amely a mostani házszabályoknak kifolyása, megnehezítsék a jövőben, (Élénk helyeslés) mert csakis erről van szó, nem pedig klotúrról, a szólásszabadság korlátozásáról, vagy az obstrukció lehetetlenné tételéről oly esetekben, amikor nagy nemzeti érdekek védelméért ez ismét a magyar nemzet egyetlen fegyvere lehetne. (Élénk éljenzés, helyeslés és taps.) Röviden szólva nehezé, de nem lehetetlenné kell tenni az obstrukciót. Adja isten, hogy Magyarországnak nem magyar ajku polgárai lássák be azt, hogy az a magyar nemzet, amely nekik egy ezredéven át otlatat adott, jogokat adott és megengedte, hogy megőrizzék vallásukat, nyelvüket, szokásaikat, még akkor is, midőn egészen elszórvá laktak ebben a hazában, az a magyar nemzet megérdemli, hogy az idegen ajkuak megtartva saját nemzetiségüket és nemzeti kulturájukat, ismerjék el a szükségét annak, hogy az államalkotó magyar faj adja meg és tartja meg ennek az országnak jellegét és hogy ők megmaradván románoknak, tótoknak, németeknek és szerbeknek, legyenek magyar románok, magyar tótok, magyar németek és magyar szerbek. (Igaz! Ugy van!) Éppen úgy nem mond le arról a reményről, hogy azok, akik magukat most világpolgároknak érzik, akkor, midőn jogokat kapnak, át fogják érezni azt, hogy a haza fogalma nem abból áll, hogy hol a megélhetés, hanem a haza az a föld, ahol bölcsőnk ringott, ahol atyáink sírja van, ahol élünk és ahol majdan nyugodni fogunk. (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.)

Felkérem Nagy Emil képviselő urat, terjessze elő indítványát.

Az indítvány.

Nagy Emil beterjesztí a házszabályrevízióra vonatkozó indítványát. Ismerteti az indítvány létrejöttének történetét és előzményeit. Utal arra, hogy a pártközi konferencián egyhangulag az a felhívás domborodott ki, hogy amidőn a nemzet ismételt választások után a koalíció jelöltjeit küldte többségben a parlamentbe, akkor ez előtt a többség előtt két kötelező állott. Egyfelől, hogy a nemzet akaratát feltétlenül érvényesítse, másfelől, hogy a belügyi reformokat keresztülvigye. A pártközi konferencia minden tagja meggyezett abban, hogy egyiknek sem felelhet meg a többség, ha a mai házszabályok maradnak érvényben. A pártközi konferencia előtt felküldt egy javaslatot a sürgősségi szakaszról. E körül támadtak a nézeteltérések. Egyesek hangoztatták, hogy a magyar nemzeti ellenállás, a magyar nemzet jogainak védelme szempontjából szükség van arra, hogy az ujonckérdésekben és a közös-ügyes kérdésekben az obstrukció lehetősége fentartassék. A nagy többség meggyőződése azonban az volt a pártközi konferencián, hogy az államélet összes ügyei csak egységesen tekinthetők egy olyan párt és rendszer által, mely az ország dolgait vinni akarja és ezek tekintetében nem lehet különbséget tenni. A két felfogás közti ellentétet egyenlítő ki ez a mostani javaslat, amelynek megalkotásába bejátszott az a szempont is, hogy sokan aggodalmaskodtak, helyes dolog-e egy jövő parlament részére már előre megalkotni a házszabályokat, amikor tulajdonképpen a választói jog reformjáról még nincs előtte konkrét javaslat. Az értekezlet tagjait az az uralkodó szempont vezette, hogyha esetleg ellentétek merülnének

fel a végleges revízió körül, azokat később mindig el lehet simítani a kölcsönös meggyőzés fegyverével, most azonban, az általános választói jog megalkotásának küszöbén nem szabad megengedni, hogy a pártban ezen ellentétek kihegyezése révén szakadás álljon be, hanem feltétlenül szükséges, hogy a párt egyöntetűen és egységesen tartson ki és támogassa ezt a javaslatot, amely a különböző szempontokat teljes mértékben összeegyezteti. (Élénk helyeslés.)

Gróf Zichy, Vladimir elfogadja a javaslatot.

Kmetty álláspontja.

Kmetty Károly hozzájárul általánosságban az előterjesztett házszabálymódosításhoz, (Helyeslés.) mert azt tartja, hogy ilyen keretekben mozgó házszabályszigorítás elengedhetetlenül és feltétlenül szükséges ahhoz, hogy a nemzet érvényesíthesse a parlamentben az ő igazi akaratát és hogy a parlament munkaképessége nemzetellenes törekvéseket szolgáló frakciók által meg ne akadályoztassék. (Helyeslés.) Hangsúlyozza, hogy a módosítás csak Magyarországhoz kell vonatkozzon és semmi olyan ügyre, amely Ausztriával közös, vagy Ausztriával közös egyetértéssel intézendő — minő a bankügy is — a sürgősség nem terjed ki. Nem terjed ki a sürgősség természetesen a katonai ügyekre sem, az ujonczjutalék megajánlására, amely speciáliter és tisztán Magyarországhoz kell tartozni. Elfogadná az indítvány utolsó pontját is, amely azt mondja, hogy ezen sürgősség szerint lesz tárgyalandó a megalkotandó végleges házszabálytervezet is, de konstataálja, hogy ez nem ered tőle és elvárataitól és nem foglaltatott abban a szövegében, amelyet ő és elváratai megállapítottak. Azonban elfogadná ezt is, de csak arra az esetre, ha megnyugtató kijelentést kap a tekintetben, hogy az a bekövetkezendő végleges házszabálymódosítás nem fogja ezt az ideiglenes házszabálymódosítást meghaladni sem szigorú, sem az ügyek köre tekintetében. (Helyeslés.) Tehát, ha a végleges és a következő országgyűlés számára alkotandó házszabályrevízió sem fogja a sürgősen tárgyalandó ügyek körébe a közös ügyeket és a katonai ügyeket bevonni. (Élénk helyeslés.) Szerinte az országgyűlésnek majdnem egyedüli kardinális és realis alkotmánybiztosítéka az ujonczmegajánlás joga és ha azt szintén bevonják a sürgősen tárgyalandó ügyek körébe, akkor ez a kardinális jog és alkotmánybiztosíték, ha nem is semmisül meg teljesen, de mindenesetre jelentékenyen meggyöngyül. (Élénk helyeslés.) Feltétlenül szükségesnek tartja fenntartani teljes épségben azt a jogot, ha esetleg úgy alakulnának a pártok a jövőben, hogy egy nemzetirányú kisebbség nemzetellenes többségekkel és kormányokkal állana szemközt, hogy akkor mindig megragadhassa az erkölcsileg jogosult obstrukció eszközét, az ujonczjutalék megtagadását. Hozzájárul egészben véve az előterjesztett indítványhoz, hogyha ez irányban megnyugtató választ kap.

Andrássy válasza.

Gróf Andrássy Gyula minden félreértés elkerülése végett köteletségének tartja, hogy egy pár percze az értekezlet figyelmét igénybe vegye. Semmit sem utál annyira, mint olyan megállapodást, ami nem teljesen világos s amit azután utólag a legjobb hiszeműséggel is félre lehet magyarázni. Kmetty Károly azt mondotta, hogy két feltétellel járul hozzá Nagy Emil indítványához. Az első feltétel az, hogy a végleges házszabály ne legyen szigorúbb annál, amelyet most terjesztettek be. Erre nézve igenis történt megállapodás, még pedig aképen, hogy a miniszterek természetesen nem mint kormány, hanem mint magánegyének kijelentették, hogy nem kívánnak a mostaninál szigorúbb végleges házszabályt alkotni, nem fognak olyat javasolni és nem fognak olyanra szavazni. Ez bevezetett tény, ezt állják is. A másik feltétel azonban, amelyet Kmetty Károly felhozott, egészen új, és teljes nyíltsággal kijelenti, hogy a maga részéről ahhoz egyénileg nem fog hozzájárulni. A megállapodás e tekintetben az volt, hogy ez a kérdés kikapcsolatik most és a végleges házszabály megalkotásakor fog csak eldönteni. Minden fél fentartotta a maga elhatározási szabadságát. A maga részéről is ragaszkodik ahhoz a felfogáshoz, amelyet nem ötletszerűleg tett magáévá, amely kardinális alap-tétele meggyőződésének és amelytől el nem térhet anélkül, hogy ne volna az az érzése, hogy az ország érdekét veszélyezteti. (Élénk helyeslés.)

Aggályok.

Gaál Gaszton kiemeli mindenképp, hogy a jelenlegi házszabálymódosítás terve hosszas tárgyalások folyamán kialakult kompromisszum. A Nagy Emil-féle indítványt türi. Nem vállalt kötelezettséget sem arra, hogy megszavazza, sem arra, hogy a mellett felszólal a házban, de türi, megakasztani nem fogja, a kormányt ebben a kérdésben esetleges obstrukciós támadásokkal szemben támogatja. (Élénk helyeslés.) Álláspontjának érvényesítését arra az

időre halasztja, amikor majd a végleges házszabályrevíziót fogják tárgyalni. Megjegyzi azonban, hogy a tervezet létrejöttét megelőző tárgyalás folyamán is kérte, hogy bevétsék a megállapodás szövegébe, hogy a most benyújtott javaslatot a majd megalkotandó végleges házszabályrevízió az ügyek köre és a szigor tekintetében nem fogja túlhaladni. Erre nézve kér megnyugtató nyilatkozatot a párt vezéréitől. Egy stílus módosítása is volna, t. i., hogy az utolsó mondatban az „alkalmazandók” szó helyett, amely esetleg félreértésekre adhatna okot, mert némelyek bizonyos imperatív rendelkezést látnának benne, az „érvényesek” szó tétessék. Ebben az esetben a mondat így szólna: „Az e határozat feletti tanácskozáskor ennek a szakasznak rendelkezései érvényesek”. (Élénk helyeslés.)

Mórey Lajos megemlíti, hogy amikor a módosítás jelenlegi szövegét elfogadták, akkor az volt a kiindulási pontjuk, bármit tartalmazna is a végleges házszabályrevízió tervezete, afelett mindig a függetlenségi párt fog dönteni, mint a mostani parlament abszolút többsége.

Bizony Ákos türethetetlennek tartja annak az álláspontnak további fentartását, amely mellett husz összeverődött ember technikai obstrukcióval lehetetlenné teheti a parlament működését. Indítványozza, hogy a javaslat utolsóelőtti pontjában ezen szavak helyett: „az általános választói jogra vonatkozó törvényjavaslatok tárgyalásának befejezése után” tétessék: „az általános választói jog elvére fektetett új választási törvény alapján.”

Nagy Sándor indítványozza, hogy a képviselőházhoz benyújtandó javaslat utolsó mondata helyett a következő tétessék fel: Ezen határozat feletti tanácskozáskor ennek a szakasznak rendelkezései alkalmazhatók, de csakis a házszabályok oly végleges és általános módosításánál, amely a klotúr behozatalát nem célozza, a házszabályok esetleges későbbi módosításánál azonban jelen határozmányok egyáltalán igénybe nem vehetők.

Hoffmann Ottó a katonai kérdések megoldásáig a házszabályok revízióját nem tartja időszerűnek.

Rátkey Andrassy ellen.

Rátkey László meg van győződve arról, hogy aggodó hazaszeretet és az alkotmányéltés vezetni egy a kormánynak, mint a pártnak minden egyes tagját e nagy kérdés megítélésénél. Fájdalom, a jövőben nézni nem lehet, ezért mélyen kell belenézni a jelenbe és a múltba. Indítványozza, hogy a függetlenségi párt akár intéző-bizottsága, akár választott bizottsága útján a függetlenségi pártnak e szempontjából vizsgálja át újból a javaslatot és egy terjeszse újból az értekezlet elé. Kívánatosnak tartaná továbbá, hogy a házszabályok szigorítása előtt megismerje a párt az általános választójogról szóló törvényjavaslatot, csakis ezek ismerete mellett és minden lehető aggodalom figyelembevételével mehetne bele a maga részéről a házszabályok revíziójába. A választói reform dolgában különben is nagy aggodalmak vannak és attól tart, hogy a készülő törvényjavaslat nem fog megfelelni a függetlenségi párt elveinek. A legjobban szeretné, ha ezt a reformot függetlenségi politikus készítené elő. (Mozgás.)

Felkiáltások: Éljen Andrassy! — Bizunk Andrassyban! (Éljenzés.)

Kossuth Ferenc szerint Rátkey László kormányzati szempontból teljesen lehetetlen dolgot kíván. Teljes lehetetlenség, hogy a párt elé terjeszsenek olyan javaslatot, amely még véglegesen nincs elkészítve és megszóvegezve. Az a javaslat, amelyet Nagy Emil nyújtott be, azért terjesztett csak ma a párt elé, mert tegnap készült csak el. A pártnak módja van, hogy a jelen javaslathoz hozzászóljon, mint ahogy hozzá is szólnak. Semmi kényszerhelyzet fenn nem forog, a pártnak minden egyes tagja benyújthat módosításokat és ha azok megnyerik a többség tetszését, bevétnék a szövegbe. (Élénk helyeslés.) Teljes lehetetlenség azonban azt kívánni, hogy ne a kormány, amelynek tagjai között három függetlenségi ember ül, akik felelősséggel tartoznak, alkossa meg a törvényjavaslatokat, hanem a függetlenségi pártnak egy bizottsága. (Élénk helyeslés. Felkiáltások: Éljen Kossuth!) Ha a függetlenségi párt ezt elfogadná, azonnal kérné az e célra kijelölendő urakat, hogy üljenek a helyébe, a maga részéről a legnagyobb örömmel foglálja el azoknak a helyét. Az ilyen kívánság negatívja az alkotmányosság fogalmának. Ha a pártoknak nincs meg a bizalmuk a kormány tagjai iránt, akkor szavazzák azokat le s akkor azok elmennek. Azonban, hogy úgy alkottassanak meg a törvényjavaslatok, hogy azokat ne a kormány terjeszse a pártok elé, hanem a pártok készítsék elő azokat, merő abszurd lehetetlenség és legteljesebb negatívja az alkotmányosság legemlébb fogalmának. (Élénk helyeslés. Ugy van!)

Apponyi beszéde.

Gróf Apponyi Albert súlyt iektet arra, hogy amennyiben bárkinek aggodalma van, az eloszlatassék. Rátkey beszédére kijelenti, hogy a pártvezetőség a függetlenségi párt intőzőségét összehívta, az a tanácskozást maga kezdte meg és a többi koalíciós

pártok bizalmi férfiával együtt folytatták. Szükségesnek tartja, hogy a függetlenségi párt, legalább a maga nagy zömében, ne csak a tolerancia álláspontjára helyezkedjék ezzel a javaslattal szemben, hanem egész erejével igyekezze azt keresztülvinni.

Csak egy pár hét választ el attól az állapottól, amikor tisztán a horvát képviselők taktikai felfogásától függött, megengedik-e, hogy a magyar parlament általában határozhasson akár ilyen, akár olyan értelemben olyan kérdésekben, amelyekben a határozathozatal időhöz van kötve. Nem szabad elfeledni továbbá, hogy a jövő parlamentjének egészen más lesz a képe, hogy annak erőviszonyai egészen mások lesznek, mint a mostaninak és hogy a tapasztalás megtanított bizonyos dolgokra, amelyeket eddig még nem tudtak. Mert mire alapították eddig ugyanannak a házszabálynak kultuszát, amely az obstrukciónak nemcsak lehetőségét, de kényelmességét vallja legfőbb ékességének? Arra, hogy az ellenzék mindig az erősebb nemzeti álláspontot képviselte és így mindig a nemzeti térfoglalás irányában használtatott fel ez a fegyver. Mikor Tisza István és pártja arra figyelmeztetett, hogy az obstrukció fegyverével majdan élhetnek olyan kisebbségek is, melyek nemzetellenes irányban működnek, ezt az ellenvetést egyszerűen kikaczagták, ezt erkölcsi lehetetlenségnek tartották. Most teljesen megfordította állt be annak, amin az obstrukció kultusza a múltban alakult. Bebizonyított tény, hogy nemzetellenes csoportok igenis ugyanazzal a kényelemmel használhatják fel az obstrukció fegyverét, amelylyel felhasználhatták a nemzeti irányt szolgáló csoportok. Kétségbevonhatatlan tény továbbá, hogy az általános választói jogról szóló törvény alapján nagy mennyiségben fogják bejönni a képviselőházba olyan elemek, amelyek nem állanak nemzeti állásponton. Hiszen most is a horvátokkal együtt körülbelül hatvan emberrel kell számolnunk, tehát háromszor annyival, mint amennyi szükséges a parlament tanácskozásiának teljes megakasztásához. Optimisztikus számítás mellett hatvan helyett körülbelül százan lesznek a legközelebbi parlamentben. Bizonyos tehát, hogy lesz állandóan egy hatalmas olyan ellenzék, amelynek célja a nemzeti állam kiépítésének megakadályozása. Ettől a veszélytől az országot meg kell óvni.

A párt minden tagjának célja ugyanaz: nemzetivé és erőssé kell tenni a népképviselést, biztosítani kell annak nemzeti irányban való munkaképességét. Az a parlament, amely belülről megsemmisíthető, nem imponál senkinek. És csak ismerni kell a dolgok természetének rendjét és meg lehet jósolni előre, hogyha alkotmányos uton a szükséges mérséklettel a házszabályrevízió meg nem alkottatik, ha fentartatik egy anarkisztikus parlament, elkerülhetetlen, hogy ne következzen be egy második november 18-ika, melyet aztán nem fogna elítélni a nemzet, hanem megmentőjeképpen fogna üdvözölni. Mert magának a formai jognak és a szabadságnak egyes garanciáinál többre kell, hogy becsülje a nemzet létének, a nemzeti lét feltételeinek fentartását. (Hosszantartó éljenzés és taps.) S ha a nemzet olyan kiskorú, hogy a szabadság fegyvereiről nem tud gondoskodni, akkor jönnek azután azok a gondviselőszerű férfiak, akik nem skrupulizálnak sokat, hanem félredobnak mindent, ami nagy és szent előttünk. (Zajos éljenzés és taps.) Ezekről a bekövetkező veszélyektől meg kell óvni a nemzetet. Ezért felelősséggel tartozik a párt a történelem előtt. Tegye ezt ne mint olyan dolgot, amelyet restelkedve, szegyenkezve kell tennie, mint olyan dolgot, ami elvi álláspontjával, nemzeti hivatásával ellenkezik, hanem mint olyat, amelyet történelmi hivatásánál fogva teljesítenie kell, mint hazafias, mint függetlenségi pártnak. (Szünni nem akaró éljenzés és taps.)

Andrássy a miniszterségről.

Gróf Andrássy Gyula felszólalásában reflektál Rátkaynak azon megjegyzésére, hogy szeretné ismerni a választási törvényjavaslatot, amelyet nem függetlenségi ember készít elő és így nem kívánható, hogy a párt bizalommal viseltessék az iránt. Kijelenti mindenekelőtt, hogy a házszabályok módosításával egyáltalán nem kívánják a választási törvényjavaslatnak sorsát biztosítani, mert hisz azt a többség obstrukció nélkül leszavazhatja. Olyan nagy kérdés az, hogy bárki terjeszti be a javaslatot, ha nem biztosítja Magyarország érdekeit, akkor, reméli, ez a többség nem fogja ezt elfogadni. (Ugy van!) Teljesen méltányolja Rátkay aggodalmait és szívesen hajlandó azoknak eloszlátása végett a választási törvényjavaslatok részleteit vele megismertetni. Igen örvend annak, ha bárki abba a helyzetbe hozza, hogy más csinálja meg azt a javaslatot. (Felkiáltások: Éljen Andrássy!) Amennyiben az az aggodalom, amit Rátkay kifejezésre juttatott, a pártban is gyökérrel bírna, kijelenti, hogy örömmest bocsátja rendelkezésre tárczáját. (Hosszantartó éljenzés és taps. Felkiáltások: Éljen Andrássy!)

Gróf Batthyány Tivadar a házszabályrevízió kér-

désében fontosnak tartja, hogy egyértelműen, együttes erővel járjon el a párt. A maga részéről a Nagy Emil által benyújtott kompromisszum-javaslatot fogadja el; szükségesnek tartja azonban annak a hangsúlyozását, hogy a függetlenségi párttól a nemzet azt várta, hogy a nép érdekében gazdasági, szociális törvényeket alkosson. Gróf Andrássy Gyula beszédére reflektálva, kijelenti, hogy nincs igaz magyar ember, aki a javaslat jelentőségét nemzeti szempontból fel ne fogná. Hazaárulónak tartaná azt a magyar politikust, ki az általános választói jogról szóló javaslatot pártszempontból kívánná megcsinálni. Gróf Andrássy Gyula úgy is, mint politikus, úgy is mint ember és úgy is mint hazafi, az országban olyan kiváló tiszteletnek örvend (Éljenzés és taps.), hogy teljes nyugalommal van a párt az iránt, hogy Andrássy Gyula a javaslat megalkotásánál nem egyes párt, hanem az ország érdekét fogja szem előtt tartani. Különben az egyes pártoknak a javaslatnak képviselőházba való betérjesztése előtt lesz alkalmuk a javaslattal foglalkozniok.

Kossuth Ferencz elnök felteszi a kérdést, kíván-e még valaki szólani. Szólani senki sem kívánván, a vitát bezárták.

Ezután az értekezlet a Nagy Emil által benyújtott indítványt általánosságban elfogadja és megbizva Nagy Emilt, Bizony Ákost és Gaál Gasztont, hogy az értekezleten elhangzott módosítások figyelembevételével állapítsák meg annak szövegét, amit azután a képviselőház holnapi ülésén Nagy Emil terjeszt a Ház elé.

Becsey Károly bejelenti, hogy a miniszterelnökhöz a haditengerészet ügyében interpellációt kíván intézni. Az értekezlet ezt tudomásul veszi.

Egyéb tárgyat nem lévén, az értekezlet véget ért.

Az alkotmánypárt.

Az alkotmánypárt ma este félnyolcz órakor Széll Kálmán elnöklésével ülést tartott, melyen jelen voltak a kormány tagjai közül gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, dr. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter, Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter, Bolgár Ferencz és dr. Popovics Sándor államtitkárok, gróf Desseffy Aurél, a főrendiház elnöke, Náray Lajos, a képviselőház al-elnöke, Nagy Ferencz, a párt alelnöke s a párt tagjai nagy számban. A végrehajtó bizottság részéről mint előadó gróf Becsey László foglalt helyet az elnök mellett.

Széll Kálmán elnök az ülést megnyitja, előadja, hogy annak tárgya a házszabályok revíziója. Ismeretve az értekezlettel az ügy előzményeit, így folytatja:

A pártértekezlet lesz hivatva határozni a felett, hogy mint alkotmánypárt elvileg arra az álláspontra helyezkedjünk-e, hogy a házszabályok revíziója szükséges-e és szükséges-e az előtűnik levő javaslat értelmében. E felett, t. értekezlet, azt gondolom, közlök véleménykülönbség nincsen. (Élénk helyeslés.) Lehetnek közöttünk nézetek, amelyek továbbmenő vagy módosító irányban foglalhatók állást. De a házszabályok revíziójának feltétlenül és égetően szükséges voltáról, úgy hiszem, az alkotmánypárt minden tagja meg van győződve. (Élénk felkiáltások: Igen! Ugy van!) A világ minden testületének ügyrendje és így a képviselőháznak is házszabályai azt czélozza csak, hogy biztosítsa a tanácskozási rendet, biztosítsa a többség akaratának megnyilvánulását és ezzel a Ház munkaképességét (Élénk helyeslés; felkiáltások: Ez az!) és védelmezze a többség esetleges visszaélései vagy erőszakoskodása ellen a kisebbséget, de minden házszabálynak és a parlamentarizmusnak és az alkotmányosságnak alapelve az, hogy a többségi akaratnak megnyilvánulását biztosítani kell.

Ez a házszabályjavaslat nem akarja az obstrukciót teljesen lehetetlenné tenni, nem akarja behozni a klotiart, mely sajátlagos viszonyaink közt talán nem is volna helyes; de igenis az obstrukciót a lehető legszűkebb korlátok közé akarja szorítani és nagyon meg akarja nehezíteni és másfelől biztosítani akarja, amennyire csak lehet, a többség akaratának megnyilvánulásának lehetőségét, két uton, az egyik az, hogy biztosítsa a Ház munkarendjének és munkaidőjének a feladatokhoz való bővítését, vagyis a Ház minél tovább és minél többet dolgozhat és ezt elhatározassa egy kisebbségnek önkényeskedése ellenében is; a másik az, hogy az ugynevezett technikai obstrukciót, minden parlamentarizmusnak ezt a gonyját és mérgét, lehetőleg kiküszöbölj.

Ebből indul ki a javaslat és azért a magam részéről arra kérem a t. értekezletet, hogy annak a napirendre való kitűzését elfogadni szíveskedjék.

Amióta a magyar képviselőház működik, 1848 és 1861 óta, különböző házszabályrevíziók történtek. Történtek ilyenek különösen a hetvenes években többször. Azok a módosítások, amelyek a házszabályokon akkor ejtettek, nem bizonyultak elégségeseknek arra, hogy a Ház tanácskozási rendjét és a többség akaratának megnyilvánulását biztosítani tud-

ják, 1899-ben azután, az én miniszterelnökségem előtt, azon nagy alkotmányviszály és parlamenti fel-fordulás után, azon nagy háboruskodás közepette, amikor arra hívtam meg és megadatott nekem a lehetőség, hogy békét csináljak a parlamentben a pártok közt, sikerült az akkori pártokat egy házszabályrevízióra rábírom. De hát az nem volt elég, ami akkor történt — bár akkor nem lehetett többet csinálni és így nézetem szerint az utólagos kritika nem egészen helyes — ma legalább vonjuk le a tanulságokat. Hiszen ha csak a legközelebbi multnak tapasztalásaiból merítjük is a tanulságokat, élénk visszaemlékezünk arra, amin keresztülmentünk mindannyian: arra a szűgyenteljes állapotra, amelyben a magyar parlament hónapokon át volt, hogy negyven horvát képviselőnek obstrukciója folytán teljesen lehetetlenné vált a magyar parlament működése, minden törvényalkotása és ott álltunk, hogy megakadt egészen a magyar parlament működése és a magyar államiság és a magyar parlament tekintélye leszállt, lesüllyedt a sárba. Akik tehát ezt mindannyian sajnálva és bensőnkben felháborodva tünni voltunk kénytelenek, lehetetlen, hogy azt ne mondjuk, hogy végre eljött az idő, amikor az ilyen állapotok lehetetlenné tételére meg kell tennünk mindent. (Élénk helyeslés.) Hiszen egy parlament, amely nem képes obstrukció veszélye nélkül elhatározni, hogy többet ülészik egy nap, mint öt órát, az oly ügyrenddel bír, amely mellett a parlament működését biztosítani nem lehet. (Ugy van!)

Hozzájárul már most ehhez még egy tekintet: az idősebség és a sürgősség kérdése.

Nagy parlamenti reform előtt állunk. Hogy milyen lesz, ma még nem tudjuk. De bármilyen lesz, az általános szavazati jog elvén fog sarkallani és így a közönségnek terjedtebb és szélesebb rétegeit veszi be a választók közé. És minél inkább van amellet valaki — amint mi mindnyájan amellet vagyunk — hogy a választási törvényt az általános szavazati jog alapján csináljuk meg — habár úgy szándékozunk megcsinálni, hogy a magyar állam érdekei ne csorbítottassanak — azt gondolom, annál inkább kell mellette lennie annak is, hogy a népi jogok széles kiterjesztése alapján keletkező parlament működésének legyen: mert olyan választási reformnak nekemni, amelyről előre tudjuk, hogy akármilyen lesz is a választási eredmény, a nemzeti akarat érvényesítésének lehetőségét nem fogja megadni, azt gondolom, egyszerűen öngyilkosság. (Élénk helyeslés.) Hiszen, ha azt vesszük szemügyre, hogy a jövő parlamentjébe bizonyára nagyon disparatus elemek jönnek be és közöttük esetleg cenzitrufigál irányzatok is és ha számba vesszük, hogy e kisebbségi csoportok idővel megnövekedhetnek, bizonyára mindnyájan annál inkább érezzük szükségét annak, hogy a jövő többség elhatározási képességét, tanácskozási szabadságát és akaratát megnyilvánulásának szabadságát biztosítsuk; mert ha ezt nem tesszük, vagy pedig kitartványozunk már előre egyes terrénumokat, amelyek azután az obstrukció egész kényelmesen berendezkedhetik, akkor attól tartok, hogy egységes magyar törvényhozás, egységes magyar politika nem lesz lehetséges. (Ugy van! Ugy van!) hanem, amint más országok elrettentő példája mutatja, a kisebbségek, mert meg van az obstrukciós erős fegyverük és terrénumuk, a kialakulásnak és egyes érdekek kielégítése kiterjesztésének politikájára vetemedhetnek. Nem akarom előre azt mondani, hogy ezt tenni fogják, de ennek pusztá lehetőségét sem szabad figyelmen kívül hagyni. (Élénk helyeslés.) Ezek alapján kérem a t. értekezletet, szíveskedjék elhatározni, hogy a házszabályok revízióját szükségesnek elismeri és az erre czélzó javaslat napirendre tűzéséhez hozzájárul. (Általános élénk helyeslés. Felkiáltások: Elfogadjuk!)

Elnök ezután, a tárgyhöz senki sem óhajtván hozzájárulni, az értekezlet egyhangú határozataként kijelentette, hogy az alkotmánypárt a javaslat napirendre tűzéséhez hozzájárul és annak idején a mellett fog állást foglalni, hogy a javaslat határozat erejére emeltessék.

Ezzel az értekezlet véget ért.

A néppárt.

A néppárt gróf Zichy Aladár elnöke alatt tartott értekezleten foglalkozott a házszabályrevízióra vonatkozó javaslattal. Az értekezleten, amely egészen rövid ideig tartott, elhatározták, hogy a néppárt hozzájárul a Nagy Emil-féle indítvány napirendre tűzéséhez. Miután holnap csak erről lesz szó, ma a párt érdemben nem is foglalkozott az indítvánnyal, amelyet behatóan akkor fog tárgyalni, amikor a képviselőház megkezdi tárgyalását.

A disszidensek.

A disszidensek ma este szintén tartottak értekezletet, amelyen ismét elhatározták, hogy a házszabályrevízióval szemben a legmesszebb menő obstrukciót fejtik ki. Azt a hírt, hogy az összes koalíción kívül levő magyar képviselők bevonásával ellenzékí szövetséget szándékoznak létrehozni, határozot-

tan megcáfolják, épp úgy azt a híresztelést is, hogy ők a kulisszák mögött tárgyalásokat folytatnak a kormánnyal.

A nemzetiségiek.

A nemzetiségi képviselők is adnak hírt magukról. Azt mondják, hogy gróf Andrássy Gyulának a házfelosztásról tett nyilatkozata a párt tagjait sem meg nem ijesztette, sem meg nem lepte. A kormány közismert tendenciája a nem magyar népek érvényesülési terének mind szűkebb határok közé való szorítása. Evégből kell a házszabályrevízió és ezen cél szemmeltartásával készülni a belügyminisztériumban az általános választói jogról szóló törvénytervezet is. Ha egyáltalában felosztható a Ház az általános választói jogra vonatkozó törvény szentesítése előtt, amit a nemzetiségi képviselők politikai lehetetlenségnek tartanak, úgy nem fér hozzá kétség, hogy ezt az eszközt is igénybe fogja venni. A küzdelem közben hazaküldött nemzetiségi képviselők számban és elkötelezettségben csak megerősödve térhetnek vissza. Most különben a nemzetiségiek legnagyobb része nincs a fővárosban és csak a revízió tárgyalására tér vissza.

Budapest, január 23.

A képviselőház legközelebbi ülése holnap, pénteken délelőtt tíz órakor lesz. Napirend: Nagy Emil megokolja a házszabályrevíziós indítványát, az ujonczjavaslatok és az erdélyi biróktörvényjavaslat.

A delegáció ülései és a képviselőház. A közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság külügyi albizottsága e hó 27-én délután 4 órakor Bécsben ülést tart. A tengerészeti albizottság január 28-án, délután 4 órakor, a pénzügyi albizottság pedig január 29-én, délelőtt fél 11 órakor tart ülést. Az eddigi megállapodások értelmében a képviselőháznak a delegáció ülései alatt szünete lett volna, minthogy azonban az ujonczjavaslatok tárgyalása nagyon elhúzódik, igen valószínű, hogy a delegáció albizottságainak ülései között a képviselőház üléseznit fog. Így a jövő héten hétfőn, kedden és szerdán a delegáció tart ülést, csütörtökön, pénteken és szombaton pedig a képviselőház folytatja munkáját. A delegáció ülésszaka február huszadikáig fog tartani.

Kossuth a fegyelmi vizsgálatokról. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter a vezetése alatt álló minisztériumban működő fegyelmi bizottságot még a múlt év elején átszervezte a modern jogszolgáltatás követelményeinek megfelelőbb alakba. Most a kereskedelemügyi miniszter a fegyelmi eljárás alatt álló állami alkalmazottak érdekében újabb humánus intézkedést tett. Ugyanis azt tapasztalván, hogy a fegyelmi vizsgálat alá vont állami alkalmazottak az alárendelt hatóságuknál állásuktól sok esetben felfüggesztetnek tulbuzgóságból akkor is, amikor ezt komoly érdekek nem követelik, körrendeletet bocsátott ki, melyben az alárendelt összes hatóságokat, hivatalokat és intézeteket nyomatékosan figyelmezteti, hogy a fegyelmi vizsgálat alá vont alkalmazott állásától csak két esetben függeszthető fel, nevezetesen akkor, ha azt a hivatal, vagy az intézet tekintélye és a szolgálat érdeke feltétlenül megkívánja, továbbá, ha a fegyelmi vizsgálat alatt álló alkalmazottnak a szolgálatban való meghagyása a fegyelmi vizsgálat sikerét kockáztathatja. A miniszter a hivatalok vezetőinek különös kötelességévé tette az arról való gondoskodást, hogy a felfüggesztés az előbb említett két esetben csak a tényköriülményeknek beható és alapos mérlegelése után alkalmaztassék, akkor, amikor azt a jelzett érdekek multhatatlanul szükségessé teszik. Miután továbbá a méltányossággal elnevezik, hogy a fegyelmi vizsgálat alá vont alkalmazott fegyelmi ügyének hosszadalmas tárgyalásával oly erkölcsi megbélyegzésnek, sőt esetleg anyagi károsodásnak tétessék ki, amelyet utólag netáni fölmentése sem tehet jóvá, Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter, említett körrendeletében egyúttal elrendelte azt is, hogy a fegyelmi ügyek minden fokozaton soronkívül és a lehető legrövidebb idő alatt tárgyalatassanak le.

A t. Házból.

I. Különböző akadályok.

A korán hirre vergődött Nagy Györggyel esett meg, hogy a törvényszék előtt szociálistát védvén egy sajtóperben, rettentő módon belemeglekedett a szónoklásba. Amikor már tüzet okádozott és csebernyi bőven csurgott arczáról az iz-zadság, amikor annyira fel volt hevülve, hogy a Podmaniczky-utcai villamosok is csaknem meg-bokrosodtak: akkor Zsitvay Leó, a törvényszéki bíróság elnöke egyszerre, egy gyönyörű mondat kellős közepében hidegen rácsengetett és beszé-dét félbeszakítva, így szólott:

— A tárgyalást felfüggesztem . . .

Nagy Györgyöt, akinek az elnöki beavatko-zás ily módjával a parlamentben még nem volt alkalma megismerkedni, annyira meglepte a Zsitvay ténye, hogy a szó a torkán akadt s ő maga mozdulatlanul állott a helyén. Zsitvay pe-dig minden átmenet nélkül azt mondta a szol-gának:

— Hozzon a védő ur részére egy pohár vi-zet. (Miként a kaczer asszonyok, akik a merész szerelmest le akarják hűteni.)

— Óh, — tört ki aztán Nagy Györgyből a méltatlankodás, — azt hiszi-e a tekintetes tör-vényszék méltóságos elnöke, hogy amikor én itt teljes odaadással és megihletett ambícióval az igazságot védem, akkor az én lelkesedésem tüze csak annyi lángot vet, hogy az kigunyolható és eloldható egy pohár vízzel?

Zsitvay mosolyogva fordult bírótársához: Majd meglátjuk. Elvégre nem vezetethetem be a fejére a vízvezetékét és nem hordathatom ide a Dunát. Az elnöknek volt igaza. Nagy György csendesebb lett. Sőt a pört is megnyerte, amihez talán annyira, amennyire a védőbeszéd, ugyan-olyan mértékben hozzájárult a pohár víz is, amit az elnök küldött.

Mert az kitapasztaltatott már, hogy aki nagy hatásokat akar elérni, annak nem szabad átengedni magát a hatásoknak. Ha aki anekdotát mond, maga elneveti a point, meglopja a hallga-tót s az már kevésbé nevet. Avagy, ha a gyász-beszédet előadó pap sir, akkor a gyászoló gyű-lekezet kevésbé fásasztja magát s úgy véli, hogy a pap elvégzi helyette a sirást is. Ilyenformán, amikor Nagy György a szociálista agitátor vé-delmzése során megbotránkozást akart felkelteni s azt akarta, hogy a hallgatók felháborodjanak a szociálistát ért méltatlanságok miatt, akkor csökkentette a hatást azáltal, hogy maga kiabált, fuldokolt s az asztalt csapkodta. A pohár vízzel ellenben visszatérttetvén a retorika szabályai mellé, amikor kevésbé kiabált, akkor tényleg inkább tett hatást a bíróságra, amelyik aztán védenczét felmentette. (S ez végre is lényegesebb volt, mint az, hogy valjon Nagy György össze-tőri-e az asztalt és megrepesztje-e a falakat, vagy nem.)

A törvényszéki tárgyalás erős nyomot ha-gyott az ifju székely képviselő lelkületén még a mai napra is. Amíg a törvényszéken volt, azalatt nem lehetett itt a Házban s a fránya Jekelfalussy éppen ekkor reflektált az ő multkori beszédére, az ujonczjavaslatot bíráló szónoklatára. Hamar jelentkezett tehát Justh Gyulánál, az elnöknel és szót kért félreértett szavainak a megmagyará-zása czimén. Mert, ahogy a Jekelfalussy beszédét olvasta, konstátálta, hogy a honvédelmi miniszter őt félreértette. Másképpen nem lehetséges, hogy érvei daczára, ne csatlakoznék a külön nemzeti hadsereg híveihez. Avagy talán itt is azért nem sikerült, amit akart, mert tulságos heves volt és mivel Justh Gyulában nem volt annyi jóakarát, mint Zsitvayban, hogy egy pohár vizet küldjön neki. Majd megpróbálja most szelidebben és nyu-

godtabban magyarázni. Hát mindenekelőtt az ex-kuzáláson kezdte. Nem akarta gorombán azt mon-dani, hogy tegnap okosabb és hasznosabb fog-lalkozást végzett a törvényszéken, hanem ekép-pen kezdte:

— Tegnap az igazság más mezején lévén . . .

No, hisz csak ez kellett. Egyszerre három-négy helyről kiáltották feléje:

— Legeltél! Legeltél te Gyurka . . .

Akár csak egy pohár vizet nyújtottak volna át. (Minő igazságtalanság! Tegnap amiatt kellett kirántani a bajból szociálista védenczét, mert ez egy szolgabíró „szarvasmarhá“-nak neve-zett, most mégis vele csufolkodnak, hogy legelt.) Nagy Györgyöt ez eset tényleg igen lehütötte és ennél fogva hozzáfogott annak a ténynek a megismertetéséhez, hogy a közös hadügyminisz-ter nem aktiv tábornok.

— E kérdés nem tartozik ide — figyelme-z-tette Justh Gyula — tessék a tárgyhoz térni.

— Avagy aktiv tábornok-e a hadügyminisz-ter ur? — ismételte most kérdő formában Nagy György.

— Ismételtlen figyelmeztetem (csenget Justh), hogy csakis félreértett szavait magyarázhatja s ha ettől eltér, megvonom a szót.

Oh, gondolja Nagy György, itt több pohár vizet nyújtanak neki, mint a mennyi elég, de azt is gondolta, hogy a figyelmeztetés csak fenye-getés. És ugyanazon kerékvágásban a hadügy-miniszter rangjának az ismertetésével akart to-vább haladni.

— Megvonom a szót! — kiáltott egyszerre Justh Gyula — tessék leülni.

— Helyes! Helyes! — feleltek rá a kor-mánypárti függetlenségiek. — Itt már nem lehet visoki sabore-t játszani.

Nagy György méltatlankodva robogott ki a folyosóra s ott elpanaszolta a bajt.

— Mit akarnak? Minden tárgyat egyszerre akarnak elintézni s az embert nem engedik be-szélgni. Jól van, majd lesz ez másképpen is.

— Hogy gondold, Gyurka? — kérdezi Zboray Miklós.

— Hát úgy, instállak, ahogy az eresztevényi gyűlésen történének. Aként történének ott, hogy a gyűlésen az emberek összekülönbözének s minden, ami a kezük ügyében vala, földhöz va-gdosának, összetörének, elpusztítának. Össze-tépték a jegyzőkönyvet, a falhoz vágták a kala-márist, egymás hátán rongálták szét a székeket és asztalt. S ezek után a gyűlés jegyzője, ami-kor megint papirozt kerített, eképpen írta meg a gyűléshely romhalmaza között a jegyzőköny-vet: „Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést bezárta“. Majd itt is úgy teszünk s akkor teljese-dik a kormány kívánsága, hogy nem lesz több tárgy.

A fenyegetés azonban még egy pohár víznél is kevesebb hatású volt. A rombolásokon túl van ez a Ház s már ez ellen beoltotta a koalíziós egyezség idején a kormány.

II. Elintézett ügyek.

Az első ujonczjavaslatot ma általánosság-ban megszavazták s belemélyedtek a részletes tárgyalásba is. Az előmenetelt leginkább annak köszönhetjük, hogy a demokraták az óbudai vá-lasztáson voltak elfoglalva és Komjáthy bukását mozdították elő, tehát nem volt érkezésük a kor-mányjavaslat megbuktatására is közreműködni. Az ujonczozás dolgának az elintézése tehát már csak napok kérdése s a Házban aszerint is ren-deztek, hogy a jövő hét első három napján, amíg a delegátusok Bécsben megkezdik a mun-kát, a képviselőház ne tartson üléseket s majd csak azután folytassa a vitaközléseket.

A szünet óta Kossuth Ferencz ma jelent meg

először a képviselőházban. Kínzó betegséggel, ágyban fekvő is napról-napra teljes odaadással foglalkozott a teendővel, melyek mint miniszterre és a többségi párt vezérére rászakadtak. Még miniszteri tanácskozáson is résztvevő aképen, hogy a kabinet tagjai ágya köré gyűltek s ott tartották meg konferenciáikat. Ezekon kívül azonban, bizonyára az egész ország örömeire, Kossuth Ferencz egy igen fontos ügyet intézett el, tudniillik legyűrte a betegséget. Mint annyiszor, most is győzött s a nagy erővel fellépő támadást, kitartóan és még nagyobb erővel visszaverte.

Amikor ma délelőtt Kossuth megjelent a képviselőházban, hívei, akik minden párton nagy számmal vannak, lelkes örömmel siettek feléje és melegen üdvözölték. Meglett férfiak szemében most az öröm könye csillogott, amiként ama szomorú újvíz tisztelgés alkalmával a bánaté.

Az ifjabb függetlenségiék egészen neki lendültek. Muzsa Gyula nyomban elindult egy ivvel és egy sereg képviselővel aláíratta. Amikor jó sok aláírás gyűlt össze, akkor elárulta a titkot, hogy képviselői pikniket rendeznek és jelentette Kossuth Ferencznek is:

— Tánzolunk, Kegyelmes uram, tánczolunk.

A disszidensek szelid mosolylyal szemlélték a mozgólódást és csipösen mondták:

— Rátok fér az a kis táncz. Mert eleget járjátok a bécsi valczert, úgy, ahogy a Burgból dirigálják, hát legalább zártkörűen privátim, függetlenül is tánczolhattok.

Mit mondjunk még? Az elintézt ügyek közé került az óbudai választás dolga. Arra az időre, amikor a képviselőház tagjai eloszlottak a díszes palotából, megjött a hír, hogy új kollégánk van, a névről már eléggé ismert Botzenhardt János, aki annyira tulnyomó szavazatot kapott, hogy Komjáthy Béla iel három órákor visszalépett.

És elintéződtek ezenkívül Farkasházy Zsigmond összes lovagias ügyei, amelyek a házszabályrevíziós pártközi konferencián feléje zúdított gorombaságok miatt keletkeztek. És kitént, hogy ami könek látszott a vita hevében, abból mézes-kalács lett a mostani időre, amikor a szenvedélyek már lehültek. És csak egy kicsike, gyenge, idétlenül világra jött csecsemő aluszik az indítványkönyv pályáiban, a Nagy Emil revíziós javaslata.

Mire való az a sok veszekedés? Hogyan is mondja a Szimplizissimusz ágrólszakadt filozófusa:

— Az élet olyan, mint egy gyermek inge: rövid és a végén moeskos.

Hogyha már ugvis minden mindegy, legalább legyen békesség és megszavazván valamennyi megszavazandót, hadd jöjjön minél előbb az általános választói jog.

Talán akkor valamivel hosszabb lesz az ing. De hogy tisztább lesz-e, előre nem lehet tudni.

Budapest, január 23.

Katonai konferenciák. Bécsből érkező jelentések szerint a király elnöklete alatt i. hó 24-én katonai konferenciák kezdődnek. Ferencz Ferdinánd főherceg, aki tudvalevőleg St.-Moritzban tartózkodik, ezuttal hiányozni fog a tanácskozásokról. A konferencia tagjai lesznek: Schönauich tábornagy, közös hadügyminiszter és a hadseregi főfelügyelő; főtárgya a felső tábornoki kar személyi ügyeinek elintézése lesz. Valószínű azonban, hogy diskusszió tárgyai lesznek egyéb fontos katonai kérdések is.

Apponyi Bécsben. Mint félhivatalosan jelentik, gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter ma reggel visszaérkezett Bécsből, ahova családi ügyben utazott s nem mint tévesen jelentették, hivatalos ügyekben. A miniszter ugyanis unoka-Bécsének, gróf Apponyi Károlynak esküvőjén akart megjelenni, de ezt a menyasszony megbetegedése miatt elhalasztották. A miniszter Bécsben való

tartózkodást felhasználta arra, hogy a toszkánai nagyherceg temetésén résztvegyen, de hivatalos ügyekről szó sem volt.

A horvátországi helyzet. Az „Agrammer Tagblatt” jelenti, hogy a bán és a radikális szerbek között megegyezés jött létre. A bán nevében Hídeghéty főispán tárgyalta Uvidéken a radikális szerbekkel, akik megígérték, hogy a bán támogatni fogják, amiért viszont a radikális szerb jelöltek a kormány jelöltjeinek fognak tekintetni. Báró Rauchi Zágráb első kerületében, Crnkovic osztályfőnök pedig Zágráb II. kerületében lép fel. A választási mozgalom az egész országban óriási agitációval folyik.

Verőcei jelentések szerint a gravinai parasztpártiak vasárnapra, e hó 19-re választói gyűlékezést hívtak egybe, amely 1/2 órákor kezdődött. Vrtar a parasztpártiak jelöltje, mintegy 50 paraszttal megjelent a gyűlékezés helyén, ahol mintegy 200 más egyen is megjelent. Mielőtt az ülést megnyitották volna, a tömegből Vrtar abezugolta és Jemercic jelkészt, a Starcevic-párti jelöltet éllette. Amidőn Vrtar a szónoki emelvényre lépett, a tüntetés mind zajosabbá vált. Az izgatottság egyre emelkedett és a tömeg fenyegető állást foglalt a parasztpárti jelölttel szemben. Dr. Spiesz kerületi főnök a veszedelem helyzetére való tekintettel feloszlatta a gyűlést. Amidőn a parasztpárti választók távozásban voltak, az egyik botivál főbeütötte az egyik tüntetőt, mire általános verekezés keletkezett. A rendőrség közbelépett és helyreállította a rendet. Csendőrség volt készenlétben, mindazonáltal nem vették igénybe, nehogy az izgatottságot növeljék. Három leartatóztatás történt. Időközben a parasztpártiak jelöltjükkal egy vendéglőbe mentek, amely előtt csakhamar számos tüntető jelent meg, akik a tüntetést megismételték. Midőn a tömeg egyre növekedett és a tüntetés fenyegetővé vált, kivonult a csendőrség, amely a teret megtisztította. A parasztpárti jelöltet és híveit rendőri és csendőri fedezettel a község határáig kísérték, mert az izgatott tömeg meg akarta lincselni a parasztpárti jelöltet. A tüntetés folyamán egy ember súlyosan megsebesült.

Küldöttség a minisztereknek. A kolozsvári kereskedelmi akadémia küldöttsége ma délelőtt tisztelgett Földes Béla országgyűlési képviselő vezetésével Kossuth Ferencz kereskedelemügyi és Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszternél. A küldöttség tagjai voltak Kiss igazgató, Kozma tanfelügyelő, Weisz kereskedelmi kamarai elnök, Kreutzer és Erdőy kereskedelmi akadémiai tanárok. A küldöttség nevében Földes Béla orsz. képviselő kérte a minisztereket, hogy az intézet szükségessé vált kibővítésére a kormány támogatását kiliátásba helyezni kegyeskedjenek. Ugy a kereskedelemügyi miniszter, mint a közoktatásügyi miniszter, a legjobb indulattal ígérték meg támogatásukat, elismervén, hogy az intézet fejlesztését úgy speciális kereskedelmi, mint nemzeti szempontból szükségesnek tartja.

A szerb kongresszusi határozatok. Tomics Jása, Kraszojevic György és Manojlovics vezetésével ma küldöttség kereste fel dr. Wekerle Sándor miniszterelnököt, gróf Apponyi és Kossuth Ferencz minisztereket. A küldöttség a szerb radikálisok megbízásából azt kérte a kormánytól, hogy a karlóczai szerb kongresszusi határozatok megerősítése, amelyet a kormány már hónapokkal ezelőtt megígért, minél hamarabb megtörténjék. A kormány tagjai megígérték a küldöttségnek, hogy a legközelebbi napokban megtörténik a megerősítés. Emiatt a küldöttség tagjai néhány napig Budapesten maradnak és megvárják a minisztérium döntését. A kormány ez ügyben ma rögtönzött értekezletet tartott a képviselőházban, melyben résztvettek Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth, Andrássy és Apponyi miniszterek, Tóth államtitkár és bevonták a tanácskozássba Tomics Jása úvidéki szerb lapszerkesztőt is. Tomics előterjesztette, hogy a radikális szerbek a kongresszusi határozatok esetében a horvátországi választásoknál legalább husz mandátumot tudnak szerezni és hogy ez a csoport a kormányt támogatni fogja.

A temesmegyei főispánság. Mint megbízható forrásból jelentik, a temesmegyei főispánság betöltése a legközelebbi napokban elintézt nyer. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ma hosszasan tárgyalta Hertelendy Ferencz volt zalamegyei főispán, főrendiházi taggal, akit minden valószínűség szerint legközelebb kineveznek Temes vármegye főispánjává.

Gróf Batthyány Tivadar ünneplése. A „VI. kerületi függetlenségi és 48-as kör” gróf Batthyány Tivadar tiszteletére, hogy elégtételt szolgáltatassanak neki Vázsonyi Vilmos támadásaival szemben, a jövő hét folyamán ünnepélyes lakomát rendeznek. A lakomán, amelyen résztvesznek a függetlenségi vezérpolitikusok is, a felszólaló polgárok is biztosítani fogják gróf Batthyányt arról, hogy személye sokkal magasabban áll a polgárok közbecsülésében, hogysen azt az ilyenfajta meggyanúsítások még csak meg is közelíthetnék.

A képviselőház könyvei. A képviselőház könyvtári bizottsága már régebben fölszólította azokat a képviselőket, akik a könyvtárból kivett könyveket vissza nem adták, sürgősen kiüldjék vissza az elvitt könyveket. Mivel a fölszólításnak csak kevés eredménye volt, szintén régi határozat alapján a képviselőház most pórt indít azok ellen, akiknél még képviselő korukból mai napig is könyvtári könyvek vannak. E határozat értelmében gróf Bánffy Miklós, Chorin Ferencz, Blaskovics Sándor, Hadzsy János, Haydin Imre, Horánszky Nándor, Kristóffy József, Heltai Ferencz, Meszlény Lajos, gróf Mikó Árpád, Gross-Nagy Sándor, Neményi Ambrus, Ordódy Pál, Pavlyovics Lyubomir, Pázmándy Dénes, Popovics Vazul István, Rosenberg Gyula, Száibély Gyula, gróf Szápáry László, ifjú Szász Károly, gróf Teleki Sándor, Vészi József, Werner Gyula és gróf Wickenburg Márk volt képviselőket pörlik be. Ezek közül többen már elhaltak, ezeknek örökösei ellen indítanak pórt.

A szabadkai mandátum. Szabadkáról táviratozók: A szabadkai első választókerületben megüresedett képviselői mandátumra Vaál Gyulát jelölték, kinek eddig ellenjelöltje nincs. A választást jövő hó elejére tüzték ki.

Katonai egyveleg.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, január 23.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter ma elmondotta azt a beszédét, melyet tegnap akart elmondani. Sorra vette az összes észrevételeket s mindegyikről kimutatta, mennyi benne a tuzlás és a valóság. Beszélt a közös költségvetésről, az ujonczok czéllövő-gyakorlatáról, a tiszték emberséges érzületéről, a kórházak berendezéséről és a magyar nyelv jogáról a hadseregben. Szakszerűen, a nyers valót nem titkolva foglalkozott ezekkel a kérdésekkel.

Beszéde nyomán egy csomó fölszólalás bugyogott föl. Farkasházy Zsigmond félremagyarázott szavait igazította helyre, Nagy György pedig a miniszterrel akart polemiba bocsátkozni. De mind a ketten olyan téren mozogtak, hogy az elnöknek sűrűn kellett intervenciálnia. A kérdés föltevése körül ismét csotepató támadt. Farkasházy, Bozóky, Lengyel a magok föliogását védelmezték, míg az elnök a magát.

Eközben lépett be a terembe Kossuth Ferencz. A karja még föl volt kötve. Mikor észrevették, erősen élienztek és tapsolták; ez az ováció mindaddig elartott, míg csak helyet nem foglalt a miniszteri zsölyében.

Az ujonczjavaslatot a Ház nagy többsége elfogadta. Lengyel Zoltán személyes megtámadtatás czimén való fölszólalása után a czim tárgyalásához fogtak. Nagy György és Lengyel Zoltán módosításokat nyujtottak be, hogy a javaslat cziméből a közjogellenes kifejezéseket kiküszöböljék. De mielőtt szavazásra kerülhetett volna a sor, hosszú és ingerült vita indult meg a házszabályokról. Lengyel Zoltán erőnek-erejével azt akarta bebonyonítani, hogy az elnök nem járt el helyesen. Viszont az elnök, a házszabályokkal a kezében, kimutatta, hogy ő szoroson a szabályok ösvényén maradt. Végül Jekelfalussy megmagyarázta, miért kell meghagyni az eredeti czimet és hogy mennyi kellemtelenség származna abból, ha most hirtelen megváltoztatnák. Argumentumai meg is győzték a Házat, mely a módosítást elvetette.

A javaslat első szakaszánál a Kossuth-nóta üldözéséről, a hadsereg magyarelles hangula-

táról és hibás katonai térképekről beszéltek. Ebben a vitában Nagy György, Bozóky Árpád, Moskovitz Iván és a honvédelmi miniszter vett részt.

Holnap folytatják a ma megszakadt vitát.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött délelőtt tíz órakor. —

Elnök: Justh Gyula.

Jegyzők: Szentkirályi Zoltán és Hentz Károly.

Az elnök: Megnyitja az ülést.

Bizottsági jelentések betérjesztése után folytatják az ujonczjavaslatok tárgyalását.

Az ujonczjavaslatok.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter: A vita során fölemlítették Pitreich volt hadügyminiszter cikkét. A cikket ő is ismeri, de a fölfogásokban különbség van róla. A közös hadügyminiszter költészetéről az a tapasztalata, hogy az teljesen reális. Ha irrealis volna, a hadügyminisztert mindig felelősségre vonhatnák az illetékes tényezők. A bírálatra egyedül a magyar delegáció van hivatva. Egyes szakírók bírálatát nem lehet irányadó czinózurnak tekinteni, egyedül a védőerőben fönnálló szabályok parancsolnak. Tagadja, hogy a harczerű lövészetnek nem tulajdonítanak elég fontosságot. Minden ujoncz négyszáz töltényt kap, a mit lelkiismeretesen használnak el. A királyhídi lövésziskolának más célja sincs, mint hogy a lövésre oktatókat kiképezze. A kórházak kérdéséről is nyilatkoznia óhajt. A katonáorvosok nyilvános egyetemet végzett orvosok, tehát képesítésük a polgári orvosokéval azonos. Tagadja, hogy a katonai kórházakban embertelen a bánásmód. Az emberséges érzület megvan a katonákban is, s ha a család a kórházi kezeléssel nincs megelégedve, bármely orvost előhívhat.

A magyar nyelvű levelezés érdekében szükséges künt hagyni magyar embereket. Ezek a jövőben is künt fognak maradni, mert szükség van rájuk. (Élénk helyeslés és éljenzés.)

A félreértett szavak.

Parkasházy Zsigmond félreértett szavait magyarázza helyre s kitér azokra az adatokra, melyeket a miniszter felsorolt.

Az elnök: Figyelmezteti, hogy ezen a czimen nem bocsátkozhatik polémiába.

Parkasházy Zsigmond: Ezek az adatok az ő házirovati javaslatára vonatkoznak. Tovább polemizál.

Az elnök: Tessék szem előtt tartani a házszabályokat.

Molnár Jenő: A szemem előtt van! (Derűtség!)

Az elnök: Kéri Molnárt, az elnökkel ne feleseljen, mert rendreutasítja. (Helyeslés.)

Parkasházy Zsigmond: Tovább fejtegeti álláspontját.

Nagy György félreértett szavainak helyreigazítása céljából kér szót. A miniszter beszéde alatt az igazság védelmének egy más mezején volt elfogalva... (Derűtség.) Támadja Schönaich hadügyminisztert, aki mindig csak táborszernagnak írja alá magát.

Az elnök kétszer figyelmezteti Nagy Györgyöt, végre harmadszor megvonja tőle a szót.

Felkiáltások: Szegény Gyurka! (Derűtség.)

Hódy Gyula: Le kell vágni a haját! (Derűtség.)

Az elnök: Több szónok nem lévén, bezárja a vitát. Felteszi a kérdést.

Lengyel Zoltán és Bozóky Árpád a kérdés feltevése ellen szólnak.

Molnár Jenő: Azt vitatja, hogy az ő javaslata nem azonos a többivel.

Az elnök: Elfogadja ezt s úgy is fogja a kérdést feltenni. De Lengyel és Bozóky határozati javaslata szemben áll a javaslattal és így egyszerre éltik meg felettük a szavazást.

(Ekkor lépett be a terembe Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter. Karja fel volt kötve s arcán még meglátszanak a kiállott betegség nyomai. Belépésekor az egész képviselőház egyhangú lelkesedésbe tört ki:

— Éljen Kossuth Ferencz!

— Éljen...

Szentkirályi Zoltán jegyző felolvassa a benyújtott határozati javaslatokat.

Az elnök felteszi a kérdést.

A Ház nagy többsége elfogadja az ujonczjavaslatokat s a beadott határozati javaslatokat mellőzi. (Általános, élénk éljenzés és helyeslés. Felkiáltások a disszidenseknél: Éljen az önálló hadsereg!)

Személyes kérdés.

Lengyel Zoltán személyes kérdésben szólal fel. Szavazás közben gúnyosan kiáltozták feléje, hogy együtt szavazott az oláhokkal... (Zaj.)

Hellebronth Géza: Nem magától tanuljuk az illendőséget! (Helyeslés.)

Lengyel Zoltán: Megjegyzi, hogy nem Bredeanu kedvéért, hanem a kétéves katonai szolgálat érdekében szavaztak együtt az oláhokkal. Tiltakoz-

zik azon gyanúsítás ellen, mintha szövetségbe volna a nemzetiségekkel. Ezt a gyanúsítást megbélyegzi. (Nagy zaj balfelől. Felkiáltások: Ne henczegjen!) Különben is az ország ismeri szövegeket!...

Felkiáltások: Az igaz! Ismerik jól!

Következett a részletes tárgyalás.

A czim.

Nagy György módosítást nyújt be a czimhez, miután hosszasan fejtegette az elnevezéseknek közjogi szempontból való helytelenységét. A czimben ez legyen:

„Az összes hadsereg kiegészítő része.”

Pillásy István szintén az elnevezés helyesbitése mellett szólal fel. Csatlakozik Nagy indítványához.

Lengyel Zoltán módosítást nyújt be, amely szerint a czim ez legyen: „Törvényjavaslat az összes hadsereg, és ennek kiegészítő részét képező magyar hadsereg és haditengerészet, valamint a honvédség ujonczlétszámának 1908. évre való megállapítása tárgyában.”

Az elnök az iránt tesz fel először kérdést, megadja-e a Ház Nagy Györgynek a zárszó jogát?

A Ház többsége nem adja meg az engedelmet.

Lengyel Zoltán: Két sérelem történt most. Az egyik azért, mert a Ház nem dönthet afelett szavazással, megillet-e valakit a szólás joga?

A másik az, hogy szólót nem engedte az elnök a kérdés feltevéséhez hozzászólni. Azt vitatja, hogy Nagy Györgyöt megilleti a zárszó joga. Kéri az elnököt, fogadja el ezt a házszabálymagyarázatot. Magyarazza azoknak, akik csak most jöttek a terembe, hogy miről van szó...

Az elnök: Még nem vagyunk a zárszónál. (Derűtség.)

Lengyel Zoltán: Akkor majd később beszél erről.

Az elnök válaszol Lengyelnek: Általánosságban kijelenti, hogy az elnöki székben mindig a legnagyobb szigorúsággal jár el. (Éljenzés a disszidenseknél) Lengyel tévedésben van. Amikor szembehelyezni kívánta a javaslattal Bozóky, Farkasházy és Molnár javaslatait, akkor Lengyel felszólt. Lengyel kívánatához képest tette fel a kérdést s akkor Lengyelnek joga lett volna a kérdés feltevésénél felszólni. De mikor már fel lett téve, nem.

Lengyel szavazás közben akart szólni, ezért nem adta meg neki az elnök a szót. Arra a kifogására, hogy Nagy zárszójoga felett szavazással dönteni nem lehet, hivatkozik a házszabályokra, melyek szerint módosítás ellenindítványnak nem tekinthető. Házszabályszerűen jár el. (Helyeslés.)

Lengyel Zoltán a házszabályokhoz szól. Az elnöknek csupán Nagyra vonatkozó véleményét fogadhatja el. A szavazások között azonban joga lett volna szólni.

Az elnök megjegyzi, hogy mindkét vitatott kérdésben helyesen járt el. (Helyeslés.)

Lengyel Zoltán a zárszó jogán módosításának elfogadását kéri.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter nyilatkozik a javaslat cziméről. A meg nem felelő kifejezésekért magára veszi az ödiomot. Mikor a javaslatot szerkesztették, az előző törvényeket vették mintául. A védőbizottság előtt már kötelezte magát, hogy a jövő javaslatokban már eleget tesz a közjogi követeléseknek. (Helyeslés.) Újbl kijelenti, hogy a jövő évi javaslatokat már tökéletesen a 67-es törvény szerint fogják megszerkeszteni. Most kéri a módosítások mellőzését, mert a javaslatok keresztlívtelei technikai nehézségekkel járnak. (Helyeslés.)

A Ház elfogadja a czim eredeti szövegét s a módosításokat elveti.

Nemzeti sérelmek.

Nagy György: Az első szakasz éppen úgy sérti a törvényeket, mint a czim. A magyar képviselőháznak semmi köze ahhoz, hogy a közös hadseregnek mennyi ujonczra van szüksége; itt, ebben a parlamentben csak a magyar hadseregnek, mint a közös hadsereg kiegészítő részének ujonczjuttalékát szavazzák meg. Kifogásolja, hogy még a honvédtiszteket is lefokozzák, ha a Kossuth-nótát merészleik énekelni. (Zaj a disszidenseknél.)

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter: Mesebeszéd!

Kmetz Károly: A magyar ujoncz kell nekik, de a Kossuth-nótát nem hallgatják szívesen! (Igaz! Ugy van!)

Hódy Gyula: Függetlenségük köröknél nem engedik a katonabandát játszani!

Nagy György: Ez a rendszer egyenrangúvá tesz bennünket a többi osztrák tartományokkal. A tisztet elcsapják, ha a Kossuth-nótát éneklük, a közlegényt bezárják. Fabricziust, hazafiátlan ténye jutalmul előléptették... Ahol a közös hadügyminiszter katonai fegyelem alatt áll, ott nem alkotmányos állam van, hanem katonai diktatura...

Kmetz Károly: Miniszter nem állhat katonai büntetőjog alatt!

Nagy György: A hadügyminiszter ki lett vezényelve!...

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter: Ki lett nevezve.

Nagy György: De ha felelősségre akarná vonni a parlament, azzal állana elő, hogy ő aktív katoná.

Bozóky Árpád: Módosítást nyújt be, amely sze-

rint a létszám csak azon feltétellel ajánlatik meg, ha a nyelv- és jelvénykérdés május hóig megoldást nyert.

Moskovitz Iván előadó félremagyarázott szavait igazítja helyre.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter megjegyzi, hogy a helységneveket a törvények rendelkezéseinek megfelelően fogják tekintetbe venni az ezután készítendő térképeknél. Azon térkép, melyre Bozóky hivatkozott, régi lehet. (Helyeslés.)

Az elnök ezután megállapítván a következő ülés idejét és napirendjét, két órakor bezárta az ülést.

KÜLFÖLD.

Német birodalmi gyűlés. A csekk-törvény folytatolagos első olvasása folyamán dr. Arendt (birodalmi párti) kifejti, hogy a tervezetet az összes pártok rokonszenvesen fogadták.

Kaempfi (szabadelvi néppárti) pártja nevében kijelenti, hogy az átutalási eljárás tartanak leghelyesebbnek.

Következett aztán a felségsértők megbüntetésére vonatkozó törvényjavaslat harmadik olvasása. Lényegtelen vita után a ház a törvényjavaslatot harmadik olvasásban elfogadta. Legközelebbi ülés holnap. Napirend: a brüsszeli czukorkonvenzióhoz tartozó pótszerződés első olvasása és a mértékek és súlyokról szóló törvényjavaslat első olvasása.

Porosz képviselőház. Napirenden volt Krethi képviselő és társainak indítványa a középosztálynak a magas bankkamatláb által való károsítása tárgyában. Az interpelláció megokolásában kifejti Krethi képviselő, hogy a gazdasági életet nem a vámpolitika, hanem a magas bankkamatláb miatt fenyegeti veszedelem.

Több különböző párti szónok felszólalásai után, amelyekben ezek álláspontjaikat részletesen kifejtették, áttért a ház az erőművi járművek üzeme körül tapasztalt kihágásokra vonatkozó interpellációk tárgyalásaira.

Gróf Carner (konzervatív) megokolja az interpellációt és rámutat a megtörtént számos balesetre.

Szociálisták tüntetése. Berlinben a tegnapi nap nyugodtan folyt le, de számos vidéki városból nagy tüntetést jelentenek. Braunsveighan tegnap este hat órakor körülbelül hatezer munkás ment a fejedelmi kastélyhoz, amelynek kapuit gyorsan bezárták s a kastély őrsége kivonult, hogy a munkások benyomulását megakadályozza. A tömeg ordította a nyomult előre, folytonosan azt kiabálva: Követeljük a közvetlen egyenlő választójogot! azután a munkás Marsseillaisét énekelve folytatta útját, amíg végre a rendőrség szétoszlatta. Később újra csoportosultak s a tartománygyűlés épületéhez vonultak, ahol újra tüntettek. Este kilencz óra tájban a kastélyhoz mentek, ahol a rendőrök kénytelenek voltak fegyverüket használni és nyolcz embert letartóztattak. A miniszterek lakását katonaság vette körül, hogy a tüntetők benyomulását megakadályozzák. Éjjel tizenegyedél órakor a rendőrség megszállta a kastély környékén lévő összes utcákat.

A marokkói helyzet. A spanyol külügyminiszter az Epoca tudósítójával folytatott beszélgetés folyamán kijelentette, hogy Muley Hafid proklamációjára semmiféle új problémát nem teremtett. A spanyol konzulok azt az utasítást kapták, hogy csakis Abdul Azizt ismerjék el szultánnak. A miniszter elismerte, hogy a Meilla környékén levő törzsek részvétele a küzdelemben a spanyolok helyzetét nehézzé teszik. A fegyvercsempészet mindinkább összezavarja a helyzetet. Spanyolország azonban elő van készülve minden eshetőségekre és óvatosan fog eljárni, hogy ismét helyreállítsa a rendes állapotokat. A trónviszálytal szemben semleges marad és Abdul Aziz törvényes szuverenitását, valamint a szabad kéz elvét fogja szem előtt tartani. Spanyolország sohasem támasztott valamelyes igényt gazdasági monopóliumok iránt. A maghzen tehát nem is tiltakozhatott hasonló igények ellen.

Tangeri jelentések szerint a tizenkilencz fogoly között, akiket Residből Kazablankába hoztak, néhány német oltalmazott is van, akik azt mondták, hogy a francia katonák nagyon brutálisan bántak velük, ámbar semmit sem követtek el s utlevélük előmutatásával igazolták, hogy német oltalmazottak. Német kereskedők, akik a konzultól kérték ezeknek az embe-

reknek kiszabadítását, azt mondják, hogy az a bálnászmód, amelyet a német alkalmazottak irányában tanúsítanak, nem alkalmas Németország tekintélyének emelésére.

Ai del Nedirben El Merani rövid szertartás után ízgató beszédet mondott, amelyben szerencsésnek mondotta magát, hogy a törzsek és a fezi nép Muley Hafid érdekében egyesült az ellen a megvetéreméltó gyámkodás ellen, amelyet Abdul Aziz szultán gyakorol, aki a marokkóiakat a keresztényeknek akarja eladni. D'Amade tábornok távirata szerint Bousnicóban táborozó különítmény lépten-nyomon rábukkan Casbah-Sliré körül a maghzen seregének előőrseire.

Gróf Saint Aulaire francia diplomáciai ügyvivő táviratozza, hogy Muley Resid fia, aki Zettat mellett 600-nál több emberét veszítette el, Muley Hafidhoz azzal a kérelemmel fordult, hogy személyesen jelenék meg meghallgassa, hogy ennek teljes szétosztását megakadályozza. Az Elysée-palotában tartott mai minisztertanácsban Pichon külügyminiszter közölte azon nyilatkozat tartalmát, amelyet holnap fog válaszképpen elmondani a beadott interpellációkra. Pichon külügyminiszter holnap fel fogja olvasni D'Amade tábornok egyik táviratát is, hogy a legutóbbi katonai hadműveletek, különösen a Zettat melletti küzdelem jellegét és jelentőségét feltüntesse.

Botzenhardt győzött.

— Az óbudai választás. —

Budapest, január 23.

Kétheti korteshadjárat után ma dőlt el az óbudai mandátum sorsa. A küzdelem Botzenhardt győzelmével végződött, mert Komjáthy Béla, aki érezte, hogy a szavazás előrehaladásával fokonyként elveszti lába alól a talajt, délután három órakor visszalépett. Benedek János választási elnök erre kihirdette az eredményt, mely szerint Ó-Buda Botzenhardt Jánost választotta meg képviselőjéül.

A választás lefolyásáról következő részletes tudósításunk számol be:

Benedek János választási elnök pontban nyolcz órakor megnyitja a választást. Üdvözlő a polgártársakat és kéri, támogassák abban a törekvésében, hogy minden rendezettség nélkül, a kerület becsületének megfelelően, folyjon le a választás. Eddig két jelöltet jelentett be. III. Holtzspach Nándor és társai Komjáthy Bélát, Kontra Aladár és társai pedig Botzenhardt Jánost. Kilencz óráig még elfogad jelölést. De több jelölt nem akadt s az elnök kilencz órára kiltizte a szavazás megkezdését.

Időközben megalakították a két szavazászedő küldöttséget. Az első küldöttség elnöke Benedek János, jegyzője, Kiss Bernát, jegyzőhelyettes Holtzspach Ödön. Bizalmi férfiak a Botzenhardt-pártból Hédervári Lehel és Bezák Tibor, a Komjáthy-pártból Bartha Ödön és Pető Sándor. A második küldöttség elnöke Székely Dezső, helyettes elnöke Günther Béla, jegyzője Lesh György, helyettes jegyzője Kihurszky János. Bizalmi férfiak a Botzenhardt-pártból Szunyogh Mihály és Birkl István, a Komjáthy-pártból Bródy Ernő és Rácz Dezső.

Kilencz órakor kihirdeti az elnök, hogy megkezdik a szavazást, még pedig tízes turnusokban. Még egyszer kijelenti, hogy esküjéhez híven, pártatlanul fogja vezetni a választást, semmiféle kiltátszást meg nem tűr. Erre az esküjén kívül férfias becsületszavát is adja. Természetesen megjelenezték érte. A rendőrök szigorú utasítást kaptak, hogy csak tíz-tíz szavazót engedjenek be. Azután sorsot húztak, hogy ki kezdje a szavazást. A sors a Botzenhardt-pártnak juttatta az elsőséget. Az első órában mindössze 22 ember szavazott. Pontban tíz órakor Botzenhardtnek 50, Komjáthyknak 42 szavazata volt. Félórával később Botzenhardtnek 80, Komjáthyknak 70.

Tizenegy órakor a Komjáthy-párt nem tudta kiltítani a tíz szavazót. Csak hat jelentkezt. Akkor volt Botzenhardtnek 112 szavazata, Komjáthyknak 109. A Komjáthy-párt a következő turnusban már csak öt szavazót állított, az azután következőben hármat, a negyedikben egyet sem, az ötödikben hármat, a hatodik és hetedik turnusban egyetlen egy Komjáthy-választó sem jelentkezt. Ekkor történt, hogy Székely Dezső elnök kiltasította Morvay Győző igazgatót, mert megszólitott egy választót. Botzenhardt többsége állandóan növekszik. A szavazatok számaránya félegykor Botzenhardt 262, Komjáthy 169.

A Komjáthy-párt ekkor már egy turnust sem tud megtartani.

Kettő után azonban egy darabig a Komjáthy-

párt is nagy számban jelentkezik. A párt vezetősége sokat remélt, de megint megcsalódott. A következő félórában mindössze hat Komjáthy-választót tudtak az urna elé állítani.

A Korona-téren pedig vidám muzsikaszó mellett, zászlók alatt megjelentek gróf Batthyány Tivadar vezetésével az állami tisztviselők. A téren több ezer ember van. Eljenzik Botzenhardtot, Batthyányt. Gróf Batthyány Tivadar a bejárat küszöbéről szónokol. Kiltartásra buzdítja a választókat. Azok esküdoznek, hogy reggelig is kiltartanak. Le-szavaznak egy szálíg valamennyien.

Bent a választóhelyiségben Benedek János választási elnök félhárom órakor kihirdette, hogy nem függeszti ugyan fel a választást, de egy ideig nem fogad el szavazatot, mert kiszellőztetik a helyiséget. A szavazatok aránya akkor ez volt: Botzenhardt 541, Komjáthy 236.

A szímet elrendelése után Benedek János elnök a teremben összegyűjtötte a kívül várakozó szavazókat és nagy zajban kijelentette, hogy a szavazást megszünteti a választási törvények 81. szakasza értelmében, amely úgy rendelkezik, hogy ha szavazás közben két jelölt közül az egyik visszalép és ezt vagy személyesen, vagy sajátkezűleg irt levélben a szavazó-bizottság elnökénél jelenti, az ellenfél nélkül maradt másik jelölt, országgyűlési képviselővé jelenthető ki. Komjáthy Béla félhárom órakor a következő levélben jelentette be visszalépését:

Nagyságos Benedek János, választási elnök urnak.

Szíveskedjék tudomásul venni, hogy a III. kerület képviselő-jelöltségétől visszalépek.

A levél felolvasása után a választási bizottság visszavonult a jegyzőkönyvek megszerkesztésére. Ezután Németh Imre, a II. kerület képviselője, beszédet mondott a szavazókhöz, amelyben óvatosságra intette őket, mivel Komjáthy visszalépése még nem bizonyos és kérte őket, várják meg a választás végét.

Botzenhardt lakása előtt három óra után ezrekre menő néptömeg gyűlt össze, amely éljenzte és hozzá a Kossuth-nótát énekelte. Botzenhardt beszélt aztán a néphez, miután Batthyány Tivadar is beszélt már. A nép lelkesedéssel fogadta a szónoklatokat.

TÁVIRATOK.

Roosevelt üzenete.

Washington, január 23. Roosevelt elnök a német-amerikai vámegegyezmény tárgyában külön üzenetet küldött a kongresszusnak, amelyben módosítást javasol a vámügyi törvényhez. Kifejti ebben az üzenetében, hogy e módosítás kifejezésre juttatja a szerződő felek közötti harmonikus viszonyt és oly intézkedést tartalmaz, amely bármely ország behozatalával szemben alkalmazható:

Új amerikai elnökjelölt.

Majna-Frankfurt, jan. 23. A Frankfurter Zeitung jelent New-Yorkból: Shaw pénzügyi államtitkár lemondott a Carnegie Trust Co. elnöki tisztjéről, hogy a köztársasági elnökségre jelöltesse magát.

A czukorkonvenczió.

Páris, január 23. A kamara elfogadta a brüsszeli czukorkonvenczió kiegészítő konvenczióiról szóló törvényjavaslatot.

Közgazdasági táviratok.

New-York, jan. 23. *Terménynyitász. Gyapoi.* New-Yorkban 11.90, jan.-ra 12.10, apr.-ra 11.09. New-Orleansban 12.15, *Petroleum stand* with New-Yorkban 8.75, Filadelfiában 8.70, raffined in cases 10.90, Credit Balances of oil City 178.— *Zsir.* Vestern Steam 8.15 Pohe testvérek 8.30. *On* 27.30—27.60 *Réz* 13.75—14.—

Csikagó, jan. 23. *Gabonaárzás.* Zárlat. Buza irányzata szilárd, májusra 102.25—102.77 K., júliusra 98.37—98.37 K. Tengeri szilárd, máj.-ra 60.37—60.50.

Csikagó, jan. 23. *Terménynyitász.* Zsir január-7.62, tegnap 7.70, májusra 7.87, tegnap 7.95 Szalonna short clear, 6.68 tegnap 6.81. Sertésus májusra 11.97, tegnap 12.17.

A kamatláb.

Zürich, január 23. A nemzeti bank a diskont-kamatlábát 4% -ra mérsékelte.

Az EGYETÉRTÉS szerkesztősége és kiadóhivatala VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.
A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

UJDONSÁGOK.

Napirend. Naptár. Péntek, január 24. — Róm. kat. Timót p. vt. — Prot.: Timót. — Görög-orosz: január 11. Teodor ap. — Zsidó: Teb. 21. — A nap két reggel 7 óra 39 perczkor, nyugszik d. u. 4 óra 45 perczkor. — A hold két csi 10 óra 50 perczkor, nyugszik d. e. 10 óra 33 perczkor.

A kereskedelmi miniszter fogad délután. — A belügyminiszter fogad délután 3 órakor. — A földmívelésügyi miniszter fogad fél 5 órakor. — A belügyi államtitkár fogad délután 2 órakor. — A közoktatásügyi államtitkár fogad délután 4 órakor. — A kereskedelmi államtitkár fogad délután 4 órakor. — A főváros pénzügyi és gazdasági bizottságának ülése délután 4 órakor. — A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor. — A képviselőház igazságügyi bizottságának ülése délután 5 órakor. — A Magyar Társadalomtudományi Egyesület ankája délután 4 órakor az Újvárosban. — Vay Péter gróf előadása délután 4 órakor a Művelődési körökben. — A Művelődési és Művelődési Magyar Nők Körének hangversenye Eszterházy-utca 4. sz. a. — A M. I. E. N. K. kiállítása a Nemzeti Szalonban nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — Zombory Lajos gyűjt. kiállítása a Könyves Kálmán műintézetben (Nagymező-utca 37—39.) nyitva egész nap. Belépő díj nincs. — Az Új Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3.) nyitva egész nap. Belépő díj nincs. — A Műhely-kiállítás az Uránia Kiryó-téri szalonjában nyitva 9—8-ig. Belépődíj 40 fillér. — A Nemzeti Múzeum régiségára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum zárva. — A Történelmi Képcsarnok nyitva 10-től fél 2-ig. — A földtani intézet múzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi Múzeum zárva. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9—1-ig és 6—8-ig. — Az Orsz. Ráth György múzeum zárva. — Az Erzsébet királyné emlékmúzeum nyitva 9-től fél 1-ig és 3—4-ig. — A múzeum könyvtára nyitva 3—7-ig. — Az egyetemi könyvtár nyitva 9—12-ig és 3—8-ig. — A Fővárosi könyvtár nyitva 9—2-ig. — A keresk. múzeum könyvtára nyitva 9—2-ig és 6—8-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás zárva.

— Személyi hír. Augusta főhercegnő fiaival, József Ferencz főherceggel a Lipót bajor hercegi pár látogatására rövid tartózkodásra Bécsből Münchenbe utazott.

— József főherceg a Mezőgazdasági Múzeumban. Amint megírtuk, József főherceg a múlt év őszén Máramarosban egy erős, sötétbarna medvét lőtt nehéz és veszedelmes küzdelem után. E medve elejtéséről a bel- és a külföldi lapok részletesen megemlékeztek és alighogy a medve a Mezőgazdasági Múzeumba került, József főherceg Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter és kísérete társaságában látogatást tett a Mezőgazdasági Múzeumban, hogy megismerje a medvének a múzeumban való elhelyezését. A főherceget a múzeum előcsarnokában Saárossy Kapeller Ferencz min. tanácsos, a múzeum igazgatója, Kovácsi Béla akadémiai igazgató, Paikert Alajos muzeumi ör. Pokorny Tódor, Kozák László, Hreblay Emil és Hertelendy Adolf tisztviselők fogadták. József főherceg ez alkalommal a vadászati osztályon kívül a miniszter és a múzeum tisztikárának kalauzálása mellett a legnagyobb érdeklődéssel megtekintette a múzeum többi osztályait is és látogatása befejezésével a legőszintebb elismerését fejezte ki a látottak felett.

— Bajor tisztek a királynál. A király ma délelben az elhunyt toszkánai nagyhercegeért mondott gyász-mise után a 16. bajor gyalogezred tisztikárának küldöttségét fogadta. Az elhunyt nagyherceg tulajdonosa volt a 16. bajor gyalogezrednek.

— Küldöttség gróf Andrássy Gyula belügyminiszternél. A pozsonymegyei községi és körjegyzők egy nagyobb küldöttsége tisztelgett ma délelőtt a képviselőházban Bartusek István vezetése mellett gróf Andrássy Gyula belügyminiszternél, hogy nyugdíjszabályzatuk jóváhagyását kérik. A küldöttséget Bartal Ferencz képviselő mutatta be a belügyminiszternek. Gróf Andrássy Gyula szívesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy későbbükkel jóindulatul fog foglalkozni.

— Bál József főhercegnél. József főhercegnél és Augusta főhercegnél február 10-én bál, február 29-én pedig fogadtatás lesz.

— Thaly Kálmán Debreczen városának. Thaly Kálmán Debreczen város diszpólgára és immár több mint huszonöt esztendő óta országgyűlési képviselője gazdag ajándékok adott a debreczeni múzeumnak. A kurucz idők ősz krónikása magához hívatta Oláh Károlyt, a debreczeni közművelődési tanácsost és előtte a törvényes formák betartásával halálesetre szóló okiratot adott át neki, amelylyel a pozsonyi lakásán és a budapesti szállásán levő számos kulturtörténelmi értékű tárgyat Debreczen város múzeumának ajándékozta. Az okiratot a városi tanács minapi ülésén mutatta be Oláh Károly és a nagylelkű ajándékozás városszerte nagy örömet keltett.

— Gróf Széchenyi László házassága. A „Daily Telegraph” newyorki értesítése szerint Széchenyi László gróf és Vanderbilt Gladisz tegnap szerződést irtak alá, amely szerint vagyunközösségben fognak élni.

— **A király a Jogászbálnak.** A király a József főherceg védnöksége alatt megtartott Jogászbál alkalmából a bizottságnak 200 koronát adományozott.

— **Gázrobbanások Budán.** Budán a Főutczában ma reggel kilenc órakor három helyen gázrobbanás történt. A földalatti gázvezeték valahol megrepedt s a kiömlő gáz előntötte a telefon-kábelt. A hiba után kutató munkások véletlenül meggyújtották a gázt, amely fölrobbant s három helyen a levegőbe röpítette a javítóaknák vaslapjait. A robbanás több embert megsebesített.

A szerencsétlenségről a következő tudósításunk van:

A Jégverem-utca és Margit-rakpart sarkán, gróf Andrássy Gyula belügyminiszter palotája körül napok óta kellemetlen gázszagot éreztek. A gázgyár igazgatósága ma reggel hat műszaki munkást küldött ki, hogy a gázömlés okát kikutassa. A gázömlés arányának megállapítása végett az egyik munkás gyufát gyújtott s bedobta a javító-akna nyílásán. A következő pillanatban aztán iszonyu dördülés hallatszott és a telefonkábel aknáját fedő vaslap négy emeletnyi magasságba a levegőbe repült. A leeső vaslemez ezer darabra zúzódott. Az aknából felecsapó tűz a körülötte álló több munkást és egy rendőrt az arczán és felső testén súlyosan összeégetett.

Néhány percczel utóbb a Jégverem-utca és Főutca sarkán második robbanás történt. Ott is a telefonkábel aknájának a fedőlapját dobta le a robbanás, de sokkal hevesebb erővel. A vaslap mintegy öt emeletnyi magasságba repült és visszaesésében rázuhant a Pesti Hazai Takarékpénztár házában harmadik emeleti párkányára, amelyet nagy darabon leszakított. Nyomban ezután bekövetkezett a harmadik robbanás a Fő-utca 6. számú háza előtt, ahol a legerősebb volt. Sok darabra szakadva hullott szét a vaslap, bezúzva Csongár Bódog cipőkereskedő kirakatát, Lohr Irma virágkereskedő ablakát. A leeső fedőlap egy szilánkjá a 145. számú egyiogatú hárkosi tetéjét beszakította. A robbanás következtében számos ablak bezúzódott s földrengésszerűen megrázkódtak a házak alapjai. Fábrián József kocsimosót a robbanás ereje a földhöz vágta és súlyos zúzódásokat szenvedett. Nyomban értesítették a mentőket és a rendőrséget. A mentők két kocsival vonultak ki. A Margit-rakpart és Jégverem-utca sarkán öt sebesültet találtak. Simék József napszámos, Nyul István, Kuresa János és Seifer Ferenc gázgyári munkások, továbbá Moldovány II. Simon 1760. számú rendőrt, aki arczán és felsőtestén szenvedett égési sebeket. A Fő-utca 6. száma előtt Fábrián József kocsimosó zúta össze magát. Valamennyi sérülését a mentők kötötték be, a II. kerületi kapitányságra vitték őket, ahol kihallgatták valamennyit. A vizsgálat még folyik a robbanások dolgában.

— **Az újságírók álarozsóbálja.** A Budapesti Újságírók Egyesülete az idén is meglepi a főváros közönségét farsangi ünneppel, mely a Vigszínház kényelmes és pompás helyiségében fog lezajlani. Alarczos redut lesz február hó 7-én a Vigszínházban a nézőtér, színpad és a tágas folyosók teljes kihasználásával. A színház nézőterét és színpadját egészen új szerkezetű dobogóval látják el, amelyre a közönség lépcsőn fog feljutni. Az álarozs-bálon a fővárosi színházak összes tagjai résztvesznek. Az előkészületek nagyban folynak. Jegyeket a közeli napokban kibocsátják s azokat árusítani fogják az összes színházi jegyirodáknak és a Vigszínház pénztáránál.

— **Demonstráció egy régens ellen.** Nagy tüntetésről érkezik tudósítás Braunschweigből. Az ottani munkások rendezték a demonstrációt János Albert régensherceg ellen. Amikor ugyanis meghallották, hogy a régens trónbeszédében a tartományokra vonatkozólag semmiféle választói reform sincs kilátásba helyezve, elhatározták, hogy a nagyhercegi kastély elé vonulnak. Utközben a tömeg több ezer főre szaporodott, amely a nagyhercegi palota előtt a Marsseilaiset énekelte, majd a tartománygyűlési épület elé vonult, ahol az általános, titkos választójogot éltette. A rendőrséget ez a váratlan tüntetés teljesen készületlenül találta, úgy, hogy az esti órákban oly mérveket öltött a zavargás, hogy a rendőrségnek fegyverrel kellett használnia és több embert letartóztatott. Az esti órákban még szocialista-gyűlések voltak, miért is a rendőrség

a tartománygyűlés épületét és a hercegi palotát őrizet alá vette és az ezekhez vezető utakat elzárta.

— **Az ózdi gyilkosok kézrekerültek.** A miskolci csendőrségnek erőteljes nyomozás után sikerült az ózdi rablógyilkosokat kézrekerítenie. A csendőrség ugyanis a tetteseket ma délelőtt Bari József, Bari Mihály, Falusi és Várkonyi ottani cigányok személyében letartóztatta. A csendőrök a letartóztatás után mindnyájukat Ózdra, onnan pedig a merénylet színhelyére vitték, ahol Bariék beismerték tetüket. Elmondták, hogy az volt a szándékuk, hogy a pénzt szállító két hivatalnokot, csendőrt és kocsiát meggyilkolják és a hatvanezer koronányi összeget elrabolják. A rablógyilkosokat holnap a miskolci kir. ügyészség fogházába szállítják.

— **A Ganz-gyári tűz.** Még csak ma reggel Konstátálhatták, hogy a Ganz-gyárban tegnap történt robbanás minő pusztítást okozott. Munkásokat vezényelték a törmelékeltakarítására. A gyár tájékán valóságos népvándorlás van. A rendőrség Becker Ádám fogalmazóra bízta a vizsgálatot, de még intézkedés nem történt, hogy a robbanás okozta tűz áldozatát, Hochmeyer Lajost felboncolják-e. A sebesültek közül Dömötör Lászlónak, akinek két helyen törött el a jobb lába, állapota rosszabbra fordult. Valószínű, hogy lábát amputálni kell. Válságosra fordult Szaltner János állapota is. Kivüle megsebesültek még Horváth Gyula, Csertán Ferenc és Parlag János gyári munkások is, akiknek sebesülése azonban nem súlyos.

A robbanás színhelyén ma délután tartották meg a hatósági tűzvizsgálatot. A bizottság déli tizenkét órától esti hat óráig volt künn s tagjai voltak: Eszlári Sándor, II. kerületi előjáró, Tóth Mihály, II. kerületi rendőrkapitány, Eperjessy Béla, kerületi mérnök, Bauer József, kéményseprő-mester, Breuer Mihály segédtszif, a főkapitányság és a Kerületi mérnöki hivatal kiküldöttjei, biztosat nem tudott megállapítani és a tűz keletkezését illetően a lehetőségre hivatkozik. Az az ember, aki a teljes felvilágosítást meg tudta volna adni, meghalt, a kimenekzést a robbanás ereje a kazánal együtt teljesen megszegezte. A jelek szerint, és bizonyára így is történt, a kazáncsővekbe dugott kencevel átítatott vattacsomók a valahonnan kipattant szikrától lángra lobbantak és az viszont a gázt gyújtotta meg. Hogy aztán az a szikra kívülről jutott-e oda, avagy a kencezéből pattant ki, azt nem lehet megállapítani és így azt se, gondatlanság okozta-e, vagy véletlen szerencsétlenség. A kár nagyságát nem tudták megállapítani, mert az elpusztult áru nagy része még nem volt felbecsülve, de úgy 4—500,000 koronára rughat, ami a gyár 9 milliónyi biztosítékából megtérül. A tüzoltóság munkájának értékét csak ma bírták kellőképpen méltányolni, amikor azt az iszonyu pusztítást közelről látták, amit a robbanás véghez vitt. Ha a segély elkészik, a kár pótolható, mert ha a tűz belekap a jobboldali laboratóriumba és a baloldali gyárhelyiségbe, melyek éppen a legértékesebb részek, legalább hat hónapig szünetelt volna a gyár munkája. A területet elzárták, kivéve azt, ahol a haláleset történt, mert ott a vizsgálóbíró akar még dolgozni.

A gyár igazgatósága a következő kommunikéket adta ki:

A Ganz-féle Villamossági Részvénytársaság gyártelepén kiütött tűz bár jelentékeny károkat okozott az egyik műhelyépületében, annak berendezésében és az ott munkában lévő gyártmányokban, a gyár többi része azonban a tűz által nem szenvedett; minthogy a szükséges helyreállítási munkákhoz teljes erővel hozzáfogtak, az előírt részleges üzemzavar aránylag rövid idő alatt megszüntethető lesz.

Köszönetnyilvánítás. Ez uton is köszönetet mondunk a Janicsok felügyelő és Blaschek segédtszif urak vezetésével megjelent városi tüzoltóságnak, ugyszintén az önkéntes tüzoltóságnak a gyárunkban folyó hó 22-én este kiütött tüzvész gyors és sikeres megfékezéséért és azon bátor és önfeláldozó munkájukért, amelylyel lehetővé tették, hogy a tűz aránylag kis területre szorítottassék. Köszönetünket fejezzük ki egyúttal a hadtestparancsnokságnak azon szives intézkedéseért, hogy Wolf őrnagy ur vezénylete alatt katonaságot rendelt ki, mely példás rendet tartott fenn és az oltásnál segédkezett. Végre külön s elismerő köszönetünket fejezzük ki

Fasching Antal rendőrfelügyelő urnak életének kockáztatásával teljesített hasznos működéséért. Ganz-féle villamossági Részvénytársaság.

— **A csempész tragédiája.** A petrozsényi csendőrségnek rejtélyes büntényt sikerült kiderítenie. Ujév reggelén történt, hogy Bancsilla Péter nevű, 44 éves lótolvajt és csempészt vérbefagyva találták a Zsil folyó partján. A boldogtalan embert a vizsgálat adatai szerint háréban állott és mindig volt pár száz forint az övében elrejtve. A megindult vizsgálat megállapította, hogy Bancsillát nem ott verték agyon, ahol találták, hanem a szurdoki szorosban s mintegy 3 kilométernyi távorról hurczolták oda. A gyilkosok feltörték Bancsilla házat, ahonnan mintegy tízezer korona készpénzt és több ezer korona értékű kötvényt, takarékpénztári könyvet és mintegy 500 korona értékű ruhaneműt elvittek. Az erélyvel folytatott vizsgálat megállapította, hogy Bancsillának mint hirhedt csempésznek Románia határszéli megyéiben és Erdélyben nagy összeköttetései voltak. Bancsilla édes atyjával is rossz viszonyban volt, hogy az öreg Bancsilla kénytelen volt a hatósághoz fordulni, hogy tegyen valamit fia ellen. A gyilkosság után pár napra a csendőrség az öreg Bancsilla lakásán házkutatást tartott, ahol megtalálták a fiatal Bancsilla kamarájából eltűnt összes ruhaneműket, értékpapirokat és takarékpénztári könyveket és azt a faladát, melyben Bancsilla pénzét és értékeit szokta tartani. A csendőrség erre gyilkosság és rablás gyanúja alapján az öreg Bancsillát, a vele vadlázasságban élő asszonyt és cselédjét letartóztatta s mindhármukat a dévai királyi ügyészségre kísérte. A dévai törvényszék rövid kihallgatás után mindhármukat szabadon bocsátotta. A gyilkosságot megelőzőleg a petrozsényi és szurdoki csendőrség több lopás és csempészet ügyében nyomozott, különösen egy nagy lólopási és okirathamisítási ügy foglalkoztatta, amelyben Bancsilla Péter és társai szerepeltek. Legutóbb Romániából 20 drb lovat sikerült Bancsillának a határon átcsempészni és azokat a vásáron eladni. A nyomozás szálai Bancsillához vezettek. Kovács Bálint járásörmester ekkor arról értesült, hogy Bancsilla már egy év óta a Páhring hegy szakadékában egy román embert rejtget és ezzel és több társával együtt szokta legvakmerőbb rablásait végezni. Kovács járásörmester Szóke szurdoki örmesterrel együtt erős küzdelem után tegnap a Páhringhavason meglepte a hajnali órákban Sztanics György livazsényi lakost és letartóztatta. A nyomozás és vallomás meglepő fordulatot adott az egész ügynek. A vizsgálat megállapította, hogy az elfogott Sztanics román alattvaló, feyencz, aki saját nevének meggyilkolása miatt már tizenöt évi fegyházra volt ítélve, de tavaly sikerült a börtönből megszöknie és 3 társával Bancsilla bandájába felecsapva ülték vakmerő rablásait, melyeket aztán Bancsilla a petrozsényi, lupényi és más piacokon szokott értékesíteni, állítólag hatóságilag kiállított marhalevelekkel. A nyomozás során 1051 koronát, 67 leit és 30 bánt találtak náluk. Hosszas vallatás után bevallották, hogy Bancsilla Petrust Sztanics Petru, ennek felesége és Woholán Juon gyilkolták meg a szurdoki szorosban és vitték a Zsil partjára, ahol megtalálták. A nála volt pénzt elvették és azon megosztózkodtak. Bancsilla házat is ők törték fel és az onnan ellopott holmikot azért vitték az öreg Bancsilla kamarájába, hogy magukról a gyanút elhárítsák. Vallomásukban azt mondják, hogy azért gyilkolták meg Bancsillát, mert félték, hogy a nagy lólopási ügyben Bancsilla el fogja őket árulni. Sztanics Petrut, mint romániai szökött feyenczet a román hatóság követelte is magának, azonban a csendőrség büntársaival együtt a dévai ügyészségnek adta át.

— **Képviselők lovagias ügye.** A pártközi konferencián történt ismeretes összekoczanás következtében, mint már megírtuk, Farkasházy Zsigmond tegnap Pillisy István képviselő és Lenkey Gusztáv hírlapíró által provokáltatta Szentiványit és Babót, akik ma nevezték meg megbízottáikat. Babó Mihály segédei Zakariás János és Endrey Gyula, Szentiványi Árpádé pedig Szentiványi Gábor és Ivánka Oszkár. A megbízottak ma déiben ültek össze a képviselőházban. A tárgyalás eredménye az, hogy mindkét ügyet

békés uton intézték el. Babó Mihály megbízottai kijelentették, hogy felük kéri a dolgot meg nem történné tekinteni és az eset fölött sajnálkozását fejezi ki. Szentiványi Árpád megbízottai kijelentették, hogy akkor, amikor Farkasházy Zsigmond rektifikálta kijelentését a pártközi értekezleten, Szentiványi Árpád a maga részéről is az elnöklő Justh Gyulához fordulva azt a kijelentést tette, hogy „így már rendben van”. Minthogy Farkasházy segédei felük nevében csak azért kértek elégtételt, mert Szentiványi Árpádnak ezen kijelentéséről felük nem értesült s azt a lapok sem közölték, annak tudomásul vétele után az ügyet befejezték nyilvánították.

— **Hajótöröttek sorsa.** Jelentést tettünk arról, hogy Hook van Hollandtól nem messze, a németalföldi vizeken a sűrű ködben összeütközött két hajó. A Harwich-társaság „Amsterdam” nevű hajója ütközött össze az „Axminster” nevű angol gőzessel. Az első tudósítások, melyek az összeütközésről érkeztek, azt jelentették, hogy emberéletben kár nem esett. Ma már, hogy a tudósítások óta alig múlt el huszonnégy óra, más hírek érkeztek; sokkal szomorúbbak, ha nem is pozitív formájúak. Kiderült ugyanis, hogy a két hajó-utasai közül sokan hiányoznak. Az összeütközés után az „Amsterdam”-ról egy mentőcsónakot bocsátottak le, mely az utasokkal együtt eltűnt. Az „Amsterdam”-ról fényvető készülékekkel világitották meg a tengert, de a mentőcsónakot sehol sem tudták fölfedezni. Összesen huszonnégy ember volt a mentőcsónakon; köztük három kormányos, egy matróz és több asszony. Az „Amsterdam” egy utasa a következőket beszéli el az összeütközésről:

— Kedvező időben indultunk utnak Angliából s este mindenki nyugodtan tért aludni abban a biztos tudatban, hogy másnap délelőtt Rotterdamban leszünk. Reggel felé, mikor a fedélzetre mentem, olyan sűrű volt a köd, hogy a hajó orrát sem láttam. Az „Amsterdam” teljes gyorsasággal haladt. Egyszerre hanyatvágódtam: hajónk összeütközött. Az első nagy lökést néhány perc múlva második követte. Az utasok rémülten rohantak föl a fedélzetre. Mindenki a matrózokat ostromolta kérdésekkel, de azok sem tudtak semmit. Az utasok úgy szaladgáltak a fedélzeten, amint az ágyból kiugrottak. Csak egy angol maradt a kajútban és öltözködött, mintha semmi sem történt volna. A hajó személyzete nyugodt volt, az utasok ellenben halálfélelmükben segítségért kiáltottak és a mentőcsónakokhoz fordultak. A kapitány dörgő hangon adta ki a parancsot, hogy bocsássák le a nagy mentőcsónakot. Alig tartott néhány szempillantásig, a csónak lennt volt.

— **Először az asszonyok és gyermekek!** — hallatszott a kapitány kiáltása.

A matrózok a férfiakat félrelépték, mert elsőnek akarták a mentőcsónakba szállani. Egy csecsemőt kézzel-kézre adtak, úgy vitték le a csónakba.

Az „Axminster” erős sérülést szenvedett elő-részen, de nagyobb baj nem volt.

Rotterdamból táviratozzák, hogy a hook van hollandi révkapitányság több gőzszázadot küldött ki az eltűnt 26 ember felkutatására és más csónakok is elindultak a nagy ködben. Érdekes, hogy vannak sokan a mentők között, akik tavaly a „Berlin”-hajó pusztulásakor a mentésben kitűntek magukat. Így Klaas-Ree, aki akkor a saját élete kockáztatásával sok hajótöröttet mentett meg. — Londonból jelentik, hogy ma reggel hét óráig nem jött hír az „Amsterdam” eltűnt utasairól. A kiküldött mentő-csónakok visszatértek. — A Harwich-Linie ügynökei kijelentik, hogy az „Amsterdam” hiányzó mentőcsónakában 21-en voltak, közöttük több hölgy, három hajószobalány, a hajó első stewardja, két fiú és egy matróz. A mentőcsónakon néhány napra elegendő mennyiségű ivóvíz és kétszersült van. Ezenfelül néhány evezőlapát, egy vitorla és egy iránytű. Mindaddig sikertelenek maradtak azok a fáradozások, amelyek a mentőcsónak felkutatására irányultak. Időközben ismét sűrű köd ereszkedett le. Ha a köd fel fog szállani, a mentőcsónak felkutatására irányuló kísérleteket még az éj folyamán folytatni fogják.

Rotterdamból táviratozzák éjjel, hogy Hook van Holland környékén ma reggel is sűrű köd terjedt. A lakosság egész éjszaka a parton várakozott és izgatottan lesie, sikerül-e megmenteni az „Amsterdam” eltűnt utasait. A hangulat a kis kikötővárosban megint olyan, mint volt a

„Berlin”-hajó pusztulásakor. A kikötőben a hatóságok képviselői, hírlapírók, révkalauzok, mentők izgatottan futkosnak, nagy aggodalomban telnek az órák, egyre-másra rémhíreket hoznak és a tenger sűrű ködbe van burkolva. A Great Eastern Realway irodája előtt sokan csoportosulnak, de hiába várják az eltűnt utasok névsorát, mert kiderült, hogy az „Amsterdam” hajón nem írták föl az utasok neveit. Rokontól sem érkezett eddig távirat vagy tudakozódás s így nem lehet tudni, kik azok, akik a mentőcsónakon elvesztek.

Szakértők azt állítják, hogy az „Amsterdam” tulságos gyorsasága volt az oka mindennek. A Harwich-gőzösök különben is nevezetesek arról, hogy erőnek erejével sietnek, csak hogy pontosan adják le a postát Hook van Hollandban. Tengerészek szerint a „Amsterdam”-on az összeütközéskor nagy kapkodás lehetett; erre vall az is, hogy egy mentőcsónakon, amelyre 26 embert állítottak, csak 1 matróz van. Az sem bizonyos, vajon az általános fejtelenségben raktak-e elegendő eleséget a mentőcsónakra, mint ahogy a szabályok előírják.

Londonba az „Amsterdam”-ról eltűnt utasok sorsáról semmiféle jelentés nem jött, noha a tenger egész éjszaka nyugodt volt. Most már majdnem bizonyos, hogy a mentőcsónak nyílt tengerre vetődött, mert ki van zárva, hogy a kiküldött parti gőzösök ne vették volna észre, ha még a part mentén volna. Kétségtelennek látszik, hogy mentés közben az „Amsterdam” fedélzetén nagy volt a zűrzavar, mert noha a hajó erősen megsérült, lett volna elég idő az utasok mentésére, de a legénység elvesztette fejét és a tiszték sem bizonyultak megbízhatónak.

A vizsgálat kiderítette, hogy az „Axminster”, amely horgonyon volt, nem adott vészjelet a nagy ködben s így történt, hogy az „Amsterdam” egyenesen nekiment. Már egészen közelről vette észre a veszedelmét a kapitány és megfordította a kormányt, de már akkor késő volt. Az „Amsterdam” oldalát a horgony láncza felszakította. Az is be van bizonyítva, hogy a mentőcsónakot későn bocsátották le, éppen úgy, mint a „Berlin”-katasztrófa alkalmával. Ma reggel különben a sűrű ködben egy angol gőzös is elmerült, amely élelmezéssel volt megrakodva.

Az összeütközés hainali négy órakor történt és a két hajó legénysége fejvesztetten futkosott a fedélzeten, a mentőöveket nem osztották ki az utasok között, a matrózok nem törődtek a rémült utasokkal és a mentőcsónakok lebocsátása azért tartott olyan sokáig, mert nem kommandóra történt.

— **Letartóztatott pápa.** Tegnap volt Kovaszinecz községben a bíróválasztás Faragó István világi főszolgabíró vezetése alatt. A választás rendkívül izgatott volt. Faragó István főszolgabíró a régi bíró, Argyelan Mihályt jelölte. A tulzó oláhok, akiknek élén Kure kovaszinezi gör. keleti román lelkész állt, a maguk emberét akarták behozni és már napok óta erős agitációt fejtek ki. A felizgatott oláhok a községháza előtt gyülekeztek, ahol a szavazás folyt és hangosan megfenyegették a józanabb gondolkozású szavazókat. Kure oláh pap a kocsija tetejéről izgatta az oláhokat, akik ostromot készítettek intézni a községháza ellen. A készenlétben levő csendőrszolgálat látva, hogy a tömeg támadólag lép fel, fegyverét a zajongók felé tartotta és szuronyszegezve várta a támadókat. Az őrszolgálat vezetője már-már tüzet vészelyelt, a tömeg azonban megijedt a csendőrszurotyoktól és otthagya a még mindig izgató beszédet tartó papot, hanyatt-homlok elmenekült. Az izgató oláh pópát a csendőrök erre letartóztatták és átkísérték a világi főszolgabírószákhoz. Kure Világoson előzetes fogságba vetették, ahonnan később szabadon bocsátották, mintán hívei szavatosságot vállaltak érte. Az izgató pap ellen izgatás czimén megteszik a feljelentést az aradi ügyészségnél s egyúttal feljelentik a görög keleti román szentszéknél is.

— **A kolera réme.** Chantemesse, a híres orosz tanár a francia akadémia tegnapi ülésén azt a kijelentést tette, hogy a mekkai kolera következtében az eddigi tapasztalatok alapján a járványnak Közép-Európába való behurcolásától lehet tartani, miért is nemzetközi rendszabályokat tart szükségeseknek, hogy a veszélyt el lehessen háritani. Konstantinápolyból jelentik, hogy az ott észlelt 9 koleraeset közül 8 halálos kimenetelű volt,

— **Aki részvényeket hamisít.** A budapesti rendőrség ma letartóztatta Molnár István nagybecskereki születésű, huszonkilenc éves, nős építész, aki négyszázalékos magyar koronajáradékpapírt akart hamisítani. Molnár e célból egy budapesti czégnél a járadékpapírnak megfelelő űrlapokat nyomtatott és pedig ötszáz koronás rózsaszínűt. Azt mondta, hogy az űrlapokra iskolai bizonyítványok czéllaira van szüksége. Az űrlap szelvényeinek megrendelését azzal magyarázta, hogy a szelvények indexeszerű igazolásra valók. A múlt hónapban azután Molnár a Wottitz-féle fotocinkografus czéggel lépett összeköttetésbe. A magyar koronajáradék egyes lapjairól fényképfelvételeket készített s azokat klisózás végett megküldte a czégnél. Majd elküldte a Rigler-czégnél készült űrlapokat, hogy a klisék hasonló nagyságúak legyenek. Ugy magyarázta a rendelést, hogy neki a koronajáradékpapírok másolatára van szüksége s azokat közjegyzőileg hitelesíteni fogja. Száz darab ezerkoronás és száz darab ötszázkoronás kliséket kért. A czég gyanusnak találta a dolgot s a rendelést bejelentette a főkapitányságnak. A rendőrség nyomozást indított. Detektívek utaztak Nagybecskerekre s ott Molnárnál házkutatást tartottak. Találtak nála egy bélyegzőt a következő felirással: Építőmesterré képzettség megvizsgálására szervezett bizottság. Ugy látszik, hogy Molnár hamis bizonyítványokat is gyártott. Molnár Istvánt ma Budapestre hozták. Kihallgatásánál azzal védekezett, hogy a hamis járadékpapírokat csak másolatként akarta felhasználni. Mint építész vállalkozó kauziót kell letennie s a hamisított járadékokat akarta erre a célra felhasználni. Molnárt letartóztatták.

— **A dalmáciai hajósok sztrájkja.** Spalatóból érkezett tudósítások szerint a kikötői hatóságok közölték a Dalmatia hajóstársaság sztrájkoló alkalmazottaival, hogy a hajóstársaság gőzöseit szolgálton kívül helyezte és így valamennyien el vannak bocsátva. A társaság tudvalevőleg felajánlotta alkalmazottainak azt a bér, melyet az Ungaro Croata fizet, de a sztrájkolók nagyobb követeléseket támasztottak, melyeket a társaság nem teljesíthet. A sztrájkot politikai okok idézték elő, mert a horvátok nem voltak megelégedve azzal, hogy a hajózási szolgálat új szabályozásánál a társaság székhelyét nem helyezte át Spalatóba.

— **Lemoine ügye.** A párisi gyémántkészítő ügyére vonatkozólag még nagyon is nem tisztázták a helyzetet. Kérdéses ugyanis még mindig, hogy Lemoine, a gyémántkészítő szédelgő-e, vagy nem. A párisi törvényszék vizsgálóbírája tegnap mutatta fel Lemoine előtt azoknak az edényeknek cserepeit és azoknak a keverékeknek maradványait, amelyeket a vádlottnak kísérleténél használnia kellett. A „Martin” azt állítja, hogy ezek a törmelékek elég bizonyítékok Lemoine bűnössége mellett, míg a többi lapok úgy vélekednek, hogy ezek még nem bizonyítanak semmit. Wernlier ismét Párisban van, de Lemoineval még nem szembesítették. A vizsgálóbíró meg van győződve, hogy nagyszabású csalásról van szó. A vizsgálóbíró nyílt levélben felhívták, hogy egy treportí gyárban tartson házkutatást, ahol tényleg egy olvasztótégely darabjait találták meg, melyeket Lemoine használt. Egy ilyen tégelyben gyémántokat találtak, ugyanolyan anyagba burkolva, mint ahogy a Lemine-féle kísérletek után találtak. Lemoine ebben a gyárban végezte kísérleteit, amely egy Gardner nevű barátjára. A vizsgálóbíró azt hiszi, hogy annak a drágaköveskedőnek is a nyomában van, akitől Lemoine a kísérleteihez szükséges gyémántot beszerezte.

— **Megraboltak egy nagybeteg asszonyt.** Hofban felháborító és leirhatatlanul utálatos büntényt követtek el tegnap. Egy Kreuzer Anna nevű nagybeteg asszonynak lakásában megjelent egy idegen ember, aki pénzt követelt. Miután az asszony minden pénzt odaadta, a rabló meggyújtotta az ágyat, aztán elmenekült. Kreuzer Anna még el tudta mondani, hogy mi történt vele, azután meghalt. A rablónak semmi nyoma.

— **Ujabb földrengés Kalábrában.** Reggio di Kalábrából jelentik, hogy ma reggel 5 órakor az egész tartományban meglehetősen erős földrengés volt. Ideértkezett jelentések szerint legerősebb volt a földrengés a következő helyeken: Brancalona, Brussano, Ferruzzano. A földrengés az egész területen az erősebbek közé tartozott. A földrengés a lakosság körében pánikot idézett elő, kárt azonban nem okozott.

— **Először az asszonyok és gyermekek!** — hallatszott a kapitány kiáltása.

A matrózok a férfiakat félrelépték, mert elsőnek akarták a mentőcsónakba szállani. Egy csecsemőt kézzel-kézre adtak, úgy vitték le a csónakba.

Az „Axminster” erős sérülést szenvedett elő-részen, de nagyobb baj nem volt.

Rotterdamból táviratozzák, hogy a hook van hollandi révkapitányság több gőzszázadot küldött ki az eltűnt 26 ember felkutatására és más csónakok is elindultak a nagy ködben. Érdekes, hogy vannak sokan a mentők között, akik tavaly a „Berlin”-hajó pusztulásakor a mentésben kitűntek magukat. Így Klaas-Ree, aki akkor a saját élete kockáztatásával sok hajótöröttet mentett meg. — Londonból jelentik, hogy ma reggel hét óráig nem jött hír az „Amsterdam” eltűnt utasairól. A kiküldött mentő-csónakok visszatértek. — A Harwich-Linie ügynökei kijelentik, hogy az „Amsterdam” hiányzó mentőcsónakában 21-en voltak, közöttük több hölgy, három hajószobalány, a hajó első stewardja, két fiú és egy matróz. A mentőcsónakon néhány napra elegendő mennyiségű ivóvíz és kétszersült van. Ezenfelül néhány evezőlapát, egy vitorla és egy iránytű. Mindaddig sikertelenek maradtak azok a fáradozások, amelyek a mentőcsónak felkutatására irányultak. Időközben ismét sűrű köd ereszkedett le. Ha a köd fel fog szállani, a mentőcsónak felkutatására irányuló kísérleteket még az éj folyamán folytatni fogják.

Rotterdamból táviratozzák éjjel, hogy Hook van Holland környékén ma reggel is sűrű köd terjedt. A lakosság egész éjszaka a parton várakozott és izgatottan lesie, sikerül-e megmenteni az „Amsterdam” eltűnt utasait. A hangulat a kis kikötővárosban megint olyan, mint volt a

„Berlin”-hajó pusztulásakor. A kikötőben a hatóságok képviselői, hírlapírók, révkalauzok, mentők izgatottan futkosnak, nagy aggodalomban telnek az órák, egyre-másra rémhíreket hoznak és a tenger sűrű ködbe van burkolva. A Great Eastern Realway irodája előtt sokan csoportosulnak, de hiába várják az eltűnt utasok névsorát, mert kiderült, hogy az „Amsterdam” hajón nem írták föl az utasok neveit. Rokontól sem érkezett eddig távirat vagy tudakozódás s így nem lehet tudni, kik azok, akik a mentőcsónakon elvesztek.

Szakértők azt állítják, hogy az „Amsterdam” tulságos gyorsasága volt az oka mindennek. A Harwich-gőzösök különben is nevezetesek arról, hogy erőnek erejével sietnek, csak hogy pontosan adják le a postát Hook van Hollandban. Tengerészek szerint a „Amsterdam”-on az összeütközéskor nagy kapkodás lehetett; erre vall az is, hogy egy mentőcsónakon, amelyre 26 embert állítottak, csak 1 matróz van. Az sem bizonyos, vajon az általános fejtelenségben raktak-e elegendő eleséget a mentőcsónakra, mint ahogy a szabályok előírják.

Londonba az „Amsterdam”-ról eltűnt utasok sorsáról semmiféle jelentés nem jött, noha a tenger egész éjszaka nyugodt volt. Most már majdnem bizonyos, hogy a mentőcsónak nyílt tengerre vetődött, mert ki van zárva, hogy a kiküldött parti gőzösök ne vették volna észre, ha még a part mentén volna. Kétségtelennek látszik, hogy mentés közben az „Amsterdam” fedélzetén nagy volt a zűrzavar, mert noha a hajó erősen megsérült, lett volna elég idő az utasok mentésére, de a legénység elvesztette fejét és a tiszték sem bizonyultak megbízhatónak.

A vizsgálat kiderítette, hogy az „Axminster”, amely horgonyon volt, nem adott vészjelet a nagy ködben s így történt, hogy az „Amsterdam” egyenesen nekiment. Már egészen közelről vette észre a veszedelmét a kapitány és megfordította a kormányt, de már akkor késő volt. Az „Amsterdam” oldalát a horgony láncza felszakította. Az is be van bizonyítva, hogy a mentőcsónakot későn bocsátották le, éppen úgy, mint a „Berlin”-katasztrófa alkalmával. Ma reggel különben a sűrű ködben egy angol gőzös is elmerült, amely élelmezéssel volt megrakodva.

Az összeütközés hainali négy órakor történt és a két hajó legénysége fejvesztetten futkosott a fedélzeten, a mentőöveket nem osztották ki az utasok között, a matrózok nem törődtek a rémült utasokkal és a mentőcsónakok lebocsátása azért tartott olyan sokáig, mert nem kommandóra történt.

— **Letartóztatott pápa.** Tegnap volt Kovaszinecz községben a bíróválasztás Faragó István világi főszolgabíró vezetése alatt. A választás rendkívül izgatott volt. Faragó István főszolgabíró a régi bíró, Argyelan Mihályt jelölte. A tulzó oláhok, akiknek élén Kure kovaszinezi gör. keleti román lelkész állt, a maguk emberét akarták behozni és már napok óta erős agitációt fejtek ki. A felizgatott oláhok a községháza előtt gyülekeztek, ahol a szavazás folyt és hangosan megfenyegették a józanabb gondolkozású szavazókat. Kure oláh pap a kocsija tetejéről izgatta az oláhokat, akik ostromot készítettek intézni a községháza ellen. A készenlétben levő csendőrszolgálat látva, hogy a tömeg támadólag lép fel, fegyverét a zajongók felé tartotta és szuronyszegezve várta a támadókat. Az őrszolgálat vezetője már-már tüzet vészelyelt, a tömeg azonban megijedt a csendőrszurotyoktól és otthagya a még mindig izgató beszédet tartó papot, hanyatt-homlok elmenekült. Az izgató oláh pópát a csendőrök erre letartóztatták és átkísérték a világi főszolgabírószákhoz. Kure Világoson előzetes fogságba vetették, ahonnan később szabadon bocsátották, mintán hívei szavatosságot vállaltak érte. Az izgató pap ellen izgatás czimén megteszik a feljelentést az aradi ügyészségnél s egyúttal feljelentik a görög keleti román szentszéknél is.

— **A kolera réme.** Chantemesse, a híres orosz tanár a francia akadémia tegnapi ülésén azt a kijelentést tette, hogy a mekkai kolera következtében az eddigi tapasztalatok alapján a járványnak Közép-Európába való behurcolásától lehet tartani, miért is nemzetközi rendszabályokat tart szükségeseknek, hogy a veszélyt el lehessen háritani. Konstantinápolyból jelentik, hogy az ott észlelt 9 koleraeset közül 8 halálos kimenetelű volt,

— **Aki részvényeket hamisít.** A budapesti rendőrség ma letartóztatta Molnár István nagybecskereki születésű, huszonkilenc éves, nős építész, aki négyszázalékos magyar koronajáradékpapírt akart hamisítani. Molnár e célból egy budapesti czégnél a járadékpapírnak megfelelő űrlapokat nyomtatott és pedig ötszáz koronás rózsaszínűt. Azt mondta, hogy az űrlapokra iskolai bizonyítványok czéllaira van szüksége. Az űrlap szelvényeinek megrendelését azzal magyarázta, hogy a szelvények indexeszerű igazolásra valók. A múlt hónapban azután Molnár a Wottitz-féle fotocinkografus czéggel lépett összeköttetésbe. A magyar koronajáradék egyes lapjairól fényképfelvételeket készített s azokat klisózás végett megküldte a czégnél. Majd elküldte a Rigler-czégnél készült űrlapokat, hogy a klisék hasonló nagyságúak legyenek. Ugy magyarázta a rendelést, hogy neki a koronajáradékpapírok másolatára van szüksége s azokat közjegyzőileg hitelesíteni fogja. Száz darab ezerkoronás és száz darab ötszázkoronás kliséket kért. A czég gyanusnak találta a dolgot s a rendelést bejelentette a főkapitányságnak. A rendőrség nyomozást indított. Detektívek utaztak Nagybecskerekre s ott Molnárnál házkutatást tartottak. Találtak nála egy bélyegzőt a következő felirással: Építőmesterré képzettség megvizsgálására szervezett bizottság. Ugy látszik, hogy Molnár hamis bizonyítványokat is gyártott. Molnár Istvánt ma Budapestre hozták. Kihallgatásánál azzal védekezett, hogy a hamis járadékpapírokat csak másolatként akarta felhasználni. Mint építész vállalkozó kauziót kell letennie s a hamisított járadékokat akarta erre a célra felhasználni. Molnárt letartóztatták.

— **A dalmáciai hajósok sztrájkja.** Spalatóból érkezett tudósítások szerint a kikötői hatóságok közölték a Dalmatia hajóstársaság sztrájkoló alkalmazottaival, hogy a hajóstársaság gőzöseit szolgálton kívül helyezte és így valamennyien el vannak bocsátva. A társaság tudvalevőleg felajánlotta alkalmazottainak azt a bér, melyet az Ungaro Croata fizet, de a sztrájkolók nagyobb követeléseket támasztottak, melyeket a társaság nem teljesíthet. A sztrájkot politikai okok idézték elő, mert a horvátok nem voltak megelégedve azzal, hogy a hajózási szolgálat új szabályozásánál a társaság székhelyét nem helyezte át Spalatóba.

— **Lemoine ügye.** A párisi gyémántkészítő ügyére vonatkozólag még nagyon is nem tisztázták a helyzetet. Kérdéses ugyanis még mindig, hogy Lemoine, a gyémántkészítő szédelgő-e, vagy nem. A párisi törvényszék vizsgálóbírája tegnap mutatta fel Lemoine előtt azoknak az edényeknek cserepeit és azoknak a keverékeknek maradványait, amelyeket a vádlottnak kísérleténél használnia kellett. A „Martin” azt állítja, hogy ezek a törmelékek elég bizonyítékok Lemoine bűnössége mellett, míg a többi lapok úgy vélekednek, hogy ezek még nem bizonyítanak semmit. Wernlier ismét Párisban van, de Lemoineval még nem szembesítették. A vizsgálóbíró meg van győződve, hogy nagyszabású csalásról van szó. A vizsgálóbíró nyílt levélben felhívták, hogy egy treportí gyárban tartson házkutatást, ahol tényleg egy olvasztótégely darabjait találták meg, melyeket Lemoine használt. Egy ilyen tégelyben gyémántokat találtak, ugyanolyan anyagba burkolva, mint ahogy a Lemine-féle kísérletek után találtak. Lemoine ebben a gyárban végezte kísérleteit, amely egy Gardner nevű barátjára. A vizsgálóbíró azt hiszi, hogy annak a drágaköveskedőnek is a nyomában van, akitől Lemoine a kísérleteihez szükséges gyémántot beszerezte.

— **Megraboltak egy nagybeteg asszonyt.** Hofban felháborító és leirhatatlanul utálatos büntényt követtek el tegnap. Egy Kreuzer Anna nevű nagybeteg asszonynak lakásában megjelent egy idegen ember, aki pénzt követelt. Miután az asszony minden pénzt odaadta, a rabló meggyújtotta az ágyat, aztán elmenekült. Kreuzer Anna még el tudta mondani, hogy mi történt vele, azután meghalt. A rablónak semmi nyoma.

— **Ujabb földrengés Kalábrában.** Reggio di Kalábrából jelentik, hogy ma reggel 5 órakor az egész tartományban meglehetősen erős földrengés volt. Ideértkezett jelentések szerint legerősebb volt a földrengés a következő helyeken: Brancalona, Brussano, Ferruzzano. A földrengés az egész területen az erősebbek közé tartozott. A földrengés a lakosság körében pánikot idézett elő, kárt azonban nem okozott.

— **Aki részvényeket hamisít.** A budapesti rendőrség ma letartóztatta Molnár István nagybecskereki születésű, huszonkilenc éves, nős építész, aki négyszázalékos magyar koronajáradékpapírt akart hamisítani. Molnár e célból egy budapesti czégnél a járadékpapírnak megfelelő űrlapokat nyomtatott és pedig ötszáz koronás rózsaszínűt. Azt mondta, hogy az űrlapokra iskolai bizonyítványok czéllaira van szüksége. Az űrlap szelvényeinek megrendelését azzal magyarázta, hogy a szelvények indexeszerű igazolásra valók. A múlt hónapban azután Molnár a Wottitz-féle fotocinkografus czéggel lépett összeköttetésbe. A magyar koronajáradék egyes lapjairól fényképfelvételeket készített s azokat klisózás végett megküldte a czégnél. Majd elküldte a Rigler-czégnél készült űrlapokat, hogy a klisék hasonló nagyságúak legyenek. Ugy magyarázta a rendelést, hogy neki a koronajáradékpapírok másolatára van szüksége s azokat közjegyzőileg hitelesíteni fogja. Száz darab ezerkoronás és száz darab ötszázkoronás kliséket kért. A czég gyanusnak találta a dolgot s a rendelést bejelentette a főkapitányságnak. A rendőrség nyomozást indított. Detektívek utaztak Nagybecskerekre s ott Molnárnál házkutatást tartottak. Találtak nála egy bélyegzőt a következő felirással: Építőmesterré képzettség megvizsgálására szervezett bizottság. Ugy látszik, hogy Molnár hamis bizonyítványokat is gyártott. Molnár Istvánt ma Budapestre hozták. Kihallgatásánál azzal védekezett, hogy a hamis járadékpapírokat csak másolatként akarta felhasználni. Mint építész vállalkozó kauziót kell letennie s a hamisított járadékokat akarta erre a célra felhasználni. Molnárt letartóztatták.

— **A dalmáciai hajósok sztrájkja.** Spalatóból érkezett tudósítások szerint a kikötői hatóságok közölték a Dalmatia hajóstársaság sztrájkoló alkalmazottaival, hogy a hajóstársaság gőzöseit szolgálton kívül helyezte és így valamennyien el vannak bocsátva. A társaság tudvalevőleg felajánlotta alkalmazottainak azt a bér, melyet az Ungaro Croata fizet, de a sztrájkolók nagyobb követeléseket támasztottak, melyeket a társaság nem teljesíthet. A sztrájkot politikai okok idézték elő, mert a horvátok nem voltak megelégedve azzal, hogy a hajózási szolgálat új szabályozásánál a társaság székhelyét nem helyezte át Spalatóba.

— **Lemoine ügye.** A párisi gyémántkészítő ügyére vonatkozólag még nagyon is nem tisztázták a helyzetet. Kérdéses ugyanis még mindig, hogy Lemoine, a gyémántkészítő szédelgő-e, vagy nem. A párisi törvényszék vizsgálóbírája tegnap mutatta fel Lemoine előtt azoknak az edényeknek cserepeit és azoknak a keverékeknek maradványait, amelyeket a vádlottnak kísérleténél használnia kellett. A „Martin” azt állítja, hogy ezek a törmelékek elég bizonyítékok Lemoine bűnössége mellett, míg a többi lapok úgy vélekednek, hogy ezek még nem bizonyítanak semmit. Wernlier ismét Párisban van, de Lemoineval még nem szembesítették. A vizsgálóbíró meg van győződve, hogy nagyszabású csalásról van szó. A vizsgálóbíró nyílt levélben felhívták, hogy egy treportí gyárban tartson házkutatást, ahol tényleg egy olvasztótégely darabjait találták meg, melyeket Lemoine használt. Egy ilyen tégelyben gyémántokat találtak, ugyanolyan anyagba burkolva, mint ahogy a Lemine-féle kísérletek után találtak. Lemoine ebben a gyárban végezte kísérleteit, amely egy Gardner nevű barátjára. A vizsgálóbíró azt hiszi, hogy annak a drágaköveskedőnek is a nyomában van, akitől Lemoine a kísérleteihez szükséges gyémántot beszerezte.

— **Megraboltak egy nagybeteg asszonyt.** Hofban felháborító és leirhatatlanul utálatos büntényt követtek el tegnap. Egy Kreuzer Anna nevű nagybeteg asszonynak lakásában megjelent egy idegen ember, aki pénzt követelt. Miután az asszony minden pénzt odaadta, a rabló meggyújtotta az ágyat, aztán elmenekült. Kreuzer Anna még el tudta mondani, hogy mi történt vele, azután meghalt. A rablónak semmi nyoma.

— **Ujabb földrengés Kalábrában.** Reggio di Kalábrából jelentik, hogy ma reggel 5 órakor az egész tartományban meglehetősen erős földrengés volt. Ideértkezett jelentések szerint legerősebb volt a földrengés a következő helyeken: Brancalona, Brussano, Ferruzzano. A földrengés az egész területen az erősebbek közé tartozott. A földrengés a lakosság körében pánikot idézett elő, kárt azonban nem okozott.

— **Elsüllyedt szigetek.** Newyorkból táviratozzák, hogy Meridából (Mexikó) Yukatan fővárosából érkezett jelentés szerint a mexikói öböl északi részén a Tampete-öbölben nagy földrengés volt s a tenger elnyelte Opiste d'Jur és Cajo Nuevo szigeteket. Mind a két szigeten sok munkás foglalatokodott guano gyűjtésével. Legalább száz ember halt meg a földrengés idején.

— **Halálozás.** Bársony Istvánt, a kiváló író, a hivatalos lap szerkesztőjét súlyos vesztés érte. Fidesatyja, id. Bársony János, 86 éves korában Budapesten, kedden délután elhunyt. A megboldogult földi maradványait Debreczenbe viszik és ott helyezik örök nyugalomra.

Özv. baranyavári Ullmann Mór Györgyné, Leon Julia, ma rövid szenvedés után nyolcvanegy éves korában meghalt. A megboldogult nagyműveltségű urnő egyike volt azoknak, kik a jótékonytárgyalást nagy mérvben, hivalkodás nélkül, csendben gyakorolták. Halála nagy és előkelő családot borított gyászba. Férje, Ullmann Mór György, egyik megalapítója a budapesti áru- és értéktőzsdének, majd hosszú éveken át annak alelnöke és a fővárosi közgazdasági életnek egyik kimagasló alakja volt.

Dr. Meltzl Hugó egyetemi tanár temetése ma délután folyt le a kolozsvári egyetem előcsarnokából. A koporsónál Foris András ev. lelkész imája után Márki Sándor, a bölcsészeti kar dékánja beszélt az egyetem tanácsa és a kar nevében, majd utána Csenyery János alelnök az erdélyi irodalmi társaság és a tanítványok nevében Gochsi Péter mondta beszédeket. Gróf Apponyi Albert megleghangú részvétlét nyújtott a bölcsészeti karhoz.

Stuller István, a cs. és kir. szab. kassa-oderbergi vasút tisztviselője, hosszú szenvedés után január 21-én reggel nyolcz órakor, 45 éves korában meghalt. A megboldogultat ma délután temették el az Erőd-utca 6. szám alatti levő gyászházból a farkasréti temetőbe.

Schmittely Polixena e hó 21-én rövid betegség után influenzás tüdőgyulladásban elhunyt. Temetése ma délután volt a farkasréti temető halottas házában. Az elhunytban Schmittely József, a „Pesti Hírlap” helyettes szerkesztője és Szentirmay Géza, a „Budapest” belmunkatársa nővérüket gyászolják.

Wilhelmi Ágost, a híres hegedűművész, Londonban hatvanöt éves korában meghalt. Meleg és bensőséges játéka, briliáns technikája, rendkívül erős és finom zenei érzéke s egyáltalában az ő egész művészi egyénisége nem kisebb embert ragadott bámulatra, mint Wagner Richárdot s a bayreuthi mester boldog volt, amikor az ünnepi játéka számára első hangverseny-mesterré megnevezte 1876-ban Wilhelmot. Mint zeneszerző is szép nevet szerzett s különösen híres zeneműveinek hegedű-virtuózok számára való átírásával szerzett érdemeket.

— **Szilvórium helyett cezetsavat ivott.** Végzetes tévedésnek esett áldozatul Grosz Lipót nevű gazdag özdi földbirtokos. Ma reggel kocsin hazafelé igyekezett Majinka községből. A nagy hideg miatt azonban utközben Sata községbe hajtattott a kocsmára. Ott leszállt a kocsirol, bement az ivóba s szilvóriumot rendelt. A kocsmáros elébe tette az italt, amit Grosz gyorsan felhajtott. Alig ültette ki azonban a földbirtokos a poharat, összeesett s a következő perczben meghalt. Valószínű, hogy a kocsmáros tévedésből szilvórium helyett cezetsavat töltött a pohárba.

— **Gyilkos fiu.** Kiss József hasonnevű fiával egy hagyatéki ügyben pereskedett. A tétí bíróság előtt ma volt a tárgyalás, amelyen az apa lett a nyertes. Tétíről hazafelé Felpéczre igyekeztek, midőn a fiu atyját hirtelen nyakon kapta és megfojtotta. A gyilkos fiut letartóztatták.

x **Röntgen-sugarakkal** a moderna orvosi tudományban számos betegségnek kedvező hatást lehet elérni. Így fehérvérűség (lenkámia), Basedow-féle betegség, a dalmirigy (prostata) túltengése és bármely okból nem operálható rák vagy más rosszindulatú daganat esetében bevált a Röntgenezés. Ezenkívül szőrtelenítés czéljából (nőknél szakál vagy hajsz eltávolítása), makacs bőrbajoknál, hajhullás vagy kopaszságnál és bőrvészketegnél is jó eredményt kerülnek a Röntgen-sugarak alkalmazásba dr. Hönnig Izsó elektroterápiai intézetben (Károly-körút-24.).

x **Ki adna kölcsön tíz koronát?** Kecskeméti konyakot, baracklikört és alföldi fehérkeresztes sörborszeszt akarok venni.

x **Zászlók,** czimerek, minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x **Giechler János** (Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.) paplan-, vas- és rézbutorgyáros, kínél a legértékesebb és legszebb hazai gyártmányú árucikkéket olcsó áron kaphatók, hogy azokat bárki is beszerezheti. Megkapta a legújabb árjegyzékét?

x **Bob-hashajtó a legkellemelebb, 10 fillér.**

x **Az előkelő világ** kiváló előszeretettel keresi fel a Michelstaedter utóda Váci-utca 3. szám alatti cipő-áruházat; magunk is méltányoljuk a közönség ezen elismerését, mert cipőinek mindegyike egy-egy különlegesség. A szabott árak a talpba bevésve vannak és így tulkövetelés nem létezik.

x **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordították a gyermektorna és vívásra,

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **A Tündérszerelm jubileuma.** Martos és Huszka poétikus operettje ma este került huszonötödikször színre a Népszínház-Vigoperában, mely így az új rezsim második jubiláris darabja lett. A Tündérszerelm szereposztása ugyanaz volt, mint a premiéren. A női főszerepet Dela Donna játszotta, ki ugyan ma sem produkált valami különöset, de természetes és közvetlen alakításával ma is szép sikert aratott. Jók voltak: Székely, Nagy, Horváth és Izsóné. A közönség elég szép számban jelent meg s a felvonások után a szereplőket és a szerzőket többször a lámpák elé hivta.

(*) **A Szerelm története.** Tudós professzor Hatvani módjára virázslatos estét büvölt mára az Urániába Pekár Gyula, amikor maga olvasta föl A szerelm története című darabját. A pálioiyok bársonyos háttéréből csillogó szemű beutók mosolyogtak s a tömött padosorokat elfoglaló s főleg a gyengébb nemhez tartozó hallgatóság feszült várakozással figyelt minden szóra s mohó szomjival s érthető kíváncsisággal lesté: hogyan pointirozza Pekár — az ő kedvelt trójuk — a szerelm történetét. Szép és igazi zajos siker koronázta az író igyekezetét s a hallgatóság láthatólag perczipálta a színpad szellemet, a franciázi apercueket, a figyelmes tanulmányra valló összeállítást s nemcsak a felvonások végén, hanem spontán, az egyes találó mondások elhangzásakor tapsviharral jutalmazta a szerzőt. Amnyi bizonyos, hogy a mai este után bátran felvehetné az Uránia Színház címébe a tudományos elnevezés mellé az irodalmi kifejezést is, mert bár eddig is sokszor csillant fel az irodalom berkeiben volt jártasság a szerzők részéről, de ilyen határozott nívóra csak a Tormay Czeccil darabjai tudtak emelkedni, mint a Pekáré. Valami megvesztegetően kellemes, sohasem nyomasztó levegő lengett ma este az Urániában s az egyszerű, keresetlen szavakban megnyilvánuló magvas szöveg egy hatott a hallgatóságra, mint az enyhe tavaszi fuvalom. Kellemes meglepetésül nyitánynak a zenekar Ligeti Jenő szerzeményét, a Lujza-keringtőt adta elő.

(*) **Hangversenyek.** Csekély számú közönség előtt játszott ma este Friedman Ignác zongoraművész a Royal-teremben. Pedig jó hír előzte meg őt Németországból, ahol legutóbb hangversenyzett és ezt a jó hírt a művész teljesen igazolta is. Friedman kétségkívül a legkiválóbb élő zongoraművészek közé sorozható, különösen a virtuozitás szempontjából. Technikája bámulatra méltó, semmi nehézséget sem ismerő. Pedig a művész olyan örült tempókat vesz néha, hogy az ember szinte beleszédül. De nem eléggé sima és egyenletes a játéka. Szagatottá teszi bizonyos ideges nyugtalanság, ami különösen Chopin szonátáinak Prestójában és helyenkint Brahms Paganini változataiban volt észlelhető. Temperamentuma is elragadta néha, főleg Schumann „Carneval”-jában, amelyet mindamellett nagyon érdekesen interpretált. Kár, hogy többen nem hallgatták, de akik ott voltak, zajos elismeréssel adóztak a művészeknek.

Az Orsz. Zeneakadémia is hangversenyt rendezett ma este az intézet dísztermében, bemutatta néhány tehetséges növendék fejlődését. Feltűnést keltett különösen a kis Brown Eduárd, egy amerikai „csodagyermek”, aki Hubay Jenőnek a tanítványa és meglepő készséggel játszotta Mendelssohn versenyművének első tételét. Az énekostály növendékei közül Posszert Lidia és Sziráki Dóra tűnt ki jól iskolázott, üde hangjával. Thuróczy Ilona pedig bravuros zongorajátékáért érdemel dicsőretet.

(*) **Színészek gyűlése.** Az Országos Színészegyesület tanácsa ma délután Ditrói Mór elnökelete alatt ülést tartott. Napirend előtt felszólalt Szirmai Imre s indítványozta, hogy a Színészegyesület tanácsa üdvözölje Ujházi Edét tanári jubileuma alkalmából s a színészet körül szerzett érdemei elismerésül válaszzák meg az egyesület disztágyává. A tanács egyhangulag magáévá tette Szirmai javaslatát.

(*) **A Petőfi-ház.** A kereskedelmi kormány a legnagyobb melegséggel karolta fel a Petőfi-ház batorzatának ügyét. A butorokat az állami ipari szakiskolák növendékeivel készítette. Faragó Ödön ipariszkolai tanár nagy lelkesedéssel fogott a munkához s már befejezte tervrajzát, amelyet most oszt szét az állami ipari szakiskolái között. A Petőfi-ház könyvtárszobája májusra elkészül; ekkor kiviszik Londonba, az ottani magyar kiállításra s az észre ujra visszahozzák a Petőfi-házba. A Petőfi-ház legutóbb egyéb adományokkal is gazdagodott. Dirsztay Béla

budapesti magánzó, akinek értékes műgyűjteménye van, Petőfi műveinek első kiadásaiól tizenhárom darabot ajándékozott a Petőfi-háznak. Valamennyi díszesen és stilszerűen van bekötve. Farnos Dezső nagyenyedi gimnáziumi tanár pedig az összehasonlító irodalomtörténeti lapokat és Petőfire vonatkozó becses irodalmi tanulmányait bocsátotta a Petőfi-ház rendelkezésére.

(*) Az „Ország Világ” új számában kezdődik a világirodalom nagy alakjának, Heine Henriknek a „Firenzei éjszakák” című novellája, melynek közele irodalmi szenzációszámba megy. A munkát Balla Ignác, a jeles poéta illette át a magyar nyelvre. Kiemeljük még a dus tartalomból Farkas Emőd regényét, L. Hegedüs Jánosné novelláját, Bánász László, Csiky János és Himody cikkeit. Verset Rudnai Győző, Horváth Ákos és Szepessy László írtak. A tartalmas és előkelő szöveget számtalan szép kép díszíti. Ezek közül megemlítiük dr. Kohlmann Artur vázlatát, East Alfréd és Foweraker festményeit, több szép amatőr-fényképet s a gyulai gyermekmenhely karácsonyfáját ábrázoló képet, stb. A rovatok a szokott gazdag tartalommal vannak összeállítva s méltón egészítik ki a számot. Az „Ország Világ” előfizetési ára egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. Akik egy félévre előfizetnek, díjtalanul kapják meg az Ország Világ” díszes újévi Almanachját.

FŐVÁROS.

(*) **A Batthyány-örökmécses.** Pogány Móríc építőművész tegnap benyújtotta a fővároshoz a Batthyány-örökmécses pályadíjat nyert tervének részletes kidolgozását. Az örökmécs építkezéseihez a tavasz beálltával hozzáfognak és így nemsokára a főváros egy díszes és kegyeletes alkotással fog szaporodni. Az emléket tudvalevőleg a Szabadságtéren állítják fel és az építkezésekkel az észre elkészülnek, úgy, hogy az ünnepélyes leleplezést október 6-án, az aradi vértanúk gyásznapján megtartják.

(*) **Uj segédlelkész állás.** A tanács elhatározta, hogy az ujlaki (III. kerület) plébániához a második segédlelkész állás szervezése iránt előterjesztést fog tenni a közgyűléshez, előbb azonban az ügyet — tárgyalás végett — a jogügyi bizottságnak adta ki.

(*) **Orvosi kinevezés.** A budai kórháznál megüresedett segédorvosi állásra Fülepp Kálmán főpolgármester dr. Gludovátz Károly orvost nevezte ki egy évi időtartamra.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **A Magyar Jogászegylet** e hó 25-ikén, szombaton délután hat órakor az ügyvédi kamara helyiségében (Szemere-utca 10. sz.) teljes ülést tart melynek tárgya dr. Reichard Zsigmond kir. ítélőtáblai bíró előadása az új uzsoratorvény javaslatáról. Vendégeket szívesen lát az egylet.

§ **A bajai milliós főnyeremény.** A bajai milliós főnyeremény ügyében a szabadkai ügyészség ma adta be a vádiratot. A vádirat, amely részletes megokolással bír, Wagner Sándor fogva levő főkönyvelőt, Brigh pénztárost és Schön Antal igazgató csalással és magánokirathamisítás büntetével vádolja. A vádirat egyuttal bünygyi zárlatot kér a bank birtokában levő főnyereményre.

§ **Széthamos ékszerész.** Ezen a czimen lapunk egyik legutóbbi számában megjelent közleményre vonatkozólag a Rákospalotai Takarékpénztár igazgatósága egy hozzánk beküldött nyilatkozatban kijelenti, hogy Weisz Izidor a hamis ékszerrel nem az intézetet, hanem annak becsüsit csapta be. A kár, amely különben nem volt jelentékeny, a becsüsit kauziójából megtérült, a becsüsit pedig az intézet elbocsátotta.

VITA FORRÁS
SÓSKUT
VÁSÁRLÓ

ALKALIKUSNATRON-LITHIONGYÖGYVIZ
Orvosi ajánlva: húgysavas diathesis, fekély, gyomorbetegség, gyomor-, vesze- és húgyhólyagbántalmaknál stb.
Mint üdítő és borvíz páratlan.
Bővebb felvilágosítással szolgál a
Központi Iroda: Budapest, V., Váci-körút 54.
Főraktár: Édeskút, L. urán Spát, Erzsébet-tér 8.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
Telefon 102-39.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos massage (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.
Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hystéria).

Ideggyengeségi állapotok
Almatlanság.
Hűdések (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegzsibák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelősorvadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Véredényelmeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, huygysavas lerakódások, izületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagcserebajok. (Elbizáczukorhaj, vérszegénység, Bőrbajok, Bőrviszketeg).
Hajbetegségek (Hajhullás kopaszság).
Aranyeres csomók.

— **Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig.** —
Kezelés egész napon át. — — **Kívánatra prospektus**

KÖZGAZDASÁG.

Az angol bank fészálította a kamatját. Amint már arról mai számunkban megemlékeztünk, Londonban ismét aktuálisá vált a rátaleszállítás s ez a mai napon tényleg be is következett. Tegnap 3%-os kamatmértékűt helyeztek kiállításba a külföldi hírek s annál kellemesebb meglepetést okozott ma az összes piacokon az a hír, hogy az Angol bank egy teljes százalékkal, 4%-ra szállította le a kamatját. Az angol pénzpiac gyors javulása, mi főleg a magánkamatláb rohamos hanyatlásában jut kifejezésre, indokoltá tette ezt az intézkedést. A német birodalmi bank, amely a 6% százalékos rátát eddig fenntartotta, most már kénytelen lesz az angol piac javulásából a konkurrenciát levonni és mielőbb oly kamatot megállapítani, amely a mostani helyzetnek megfelel, annyival is inkább, mert az adóköteles jegyek e hét végére valószínűleg eltűnnek. Az Angol bank kamatmértékűlése természetesen a mi jegybunkunkat is közelebb hozza hasonló intézkedés megtételéhez.

Az aradi kamara az adóreformok ellen. Az aradi Kereskedelmi kamarában tegnap az adóreform ellen gyűlést tartottak, amelyen résztvettek a kamara székhelyéről, kerületéből a gyártelepek, pénzügyészek, iparvállalatok kiküldöttjei és a kereskedők. Zima Tibor kamarai titkár ismertette az adóreformot. Faragó Rezső a kereskedelmi testületnek nevében azt kívánta, hogy a kamarák a törvényhatóságokhoz csatlakozva, harcoljanak a javaslat ellen. Müller Károly orsz. képviselő kijelentette, hogy ő sem szavazza meg a javaslatot. A gyűlés végül kimondotta, hogy csatlakozik az adóreform ellen indított országos akcióhoz.

A jegybank új magyar főtanácsosa. Mai számunkban megemlékeztünk már arról, hogy az Osztrák-Magyar Banknál betöltésre váró főtanácsosi állásokat kikkel akarják betölteni. Bécsi értesülés nyomán azt is fölemlítettük, hogy a magyar főtanácsosok értekezlete egy nagybírtokost jelöltek erre az állásra. Ma az a hír jött Bécsből, hogy ez a személyiség Hertelendy Ferencz nyug. főispán, főrendiházi tag. Ezzel a bevélasztással az agrár körök kívánságának eleget tennének s ilyen módon természetesen eszne a Rubincz-féle kombináció, miről már többfelé esett szó.

Csöd. Pollák Lajos bpesti bef. czég (üzlete: V. Lipót-körút 24.) (lakása: Rákospalota Erzsébet-utca 18-20.) rövid- és szövött-áru kereskedő ellen a budapesti váltótörvényszék a csödet megnyitotta. Csödbiztos dr. Fertsek Gyula kir. tszéki albiró. Tömeggondnokhelyettes dr. Szakáchi Ernő ügyvéd. A követelés be-

jelentésére február 24. felszámolási bejelentésre márczius 19. A csödválasztmány megválasztására márczius 21. tüzetett ki határidőül.

Üzletlen a gabonatözsde. Ma megtörtént a budapesti gabonatözsde az az eset, aminek párját nem lehet találni a tőzsdetörténetben, az ugyanis: hogy kenyérterményekben, búzában és rozsban semmi kérés nem forult elő s nem kelt el egy vagon buza, vagy rozs sem. Beavatottak szerint ez az eset visszahatása a hallatlan mérveket öltött drágaságnak, amely maga után vonta a lisztüzlet teljes pangását is. A szociális nyomorúságnak megdöbbentő képét lehet immár megrajzolni, midőn az élelmiszerszükségletek között a legszükségesebb cikkekben is kénytelen a nép — a nagy drágaság következtében — igényeit redukálni. A liszt ára kilónként ma 40 fillér s a nép keresete a liszt árával párhuzamban nem emelkedett és így kénytelen redukálni a fogyasztást. A lisztüzlet teljes pangására vall az, hogy a malmok lisztet nem tudnak eladni, sőt előre eladott lisztet sem vesznek át. A lisztnek a közfogyasztásban való apadását negyven százalékra becsülik; spórol a nép a kenyérral is. Idevezethető vissza tehát a malmok üzemmunkájának, mert lisztkészletükkel nem tudnak mit csinálni. A mai tőzsdén a hallatlan eset emóciózt ugyan nem keltett, az árak nem estek, aminek oka az, hogy ma búzában és rozsban sürgős kínálat elő nem fordult.

A háziipar fejlesztése. Darányi földművelésügyi miniszter újabbon több gyakorlati irányú intézkedést tett, melyek a nép háziipari foglalkoztatásának fejlesztésére szolgálnak. Így, hogy a gazdasági ismétlőiskolák növendékei oktatásába is rendszeresen beállítsanak a háziipar tudnivalói a fászerényi, mezővári és bevanistai gazdasági ismétlőiskolákhoz egy szalmafonó-tanítónőt rendelt ki és mindenik iskolának egy szalmakalap-varrógépet, egy mángorlót, egy vasalót és több a munkához való formát adományozott. Ilyen módon az iskola minden tanulója elejétől végig megtanulja a szalmakalapcsinálás mesterségét. Gondja van a miniszternek arra is, hogy az alakuló háziipari szövetkezetet a szükséges gépek megszerzésében támogassa. Így a nagykamondi kosárfonók termelő-szövetkezetének egy fűzfahasító és gyaluló-gépet és egy fűzveszélőhámozó-gépet, a bodrogközi kosárfonók szövetkezetének egy fűzfahasító- és gyaluló-gépet adományozott. Gépadományban részesítette a miniszter ezenkívül még az Óbecse és vidéke kosárfonók szövetkezetet. E gépek használata egyrészt tökéletesebbé teszi a gyártást, másrészt pedig jelentékenyen csökkenti az előállítási költségeket is.

Egy nagy newyorki bankcég bukása. Tegnap már rövid távirat jelentette, hogy egy nagyobb newyorki bankcég súlyos természetű zavarokba jutott. Ma bár bővebb értesülések állnak előttünk s köz tudomásra jutott, hogy a szóbanforgó cég a Belmont Ágost és Társa bankár cég, amely a Rothschild-házat képviseli Newyorkban. A fizetési zavarokba jutott cég ügye a newyorki tőzsdén nagy nyugtalanságot idézett elő s ennek következtében rendkívül lanya lett az irányzat. Belmonték néhány nap előtt hét millió dollár értékű papírt adtak el Rothschildéknak, ami annyit jelent, hogy a Rothschild-ház ilyen összeggel sietett segítségére a cégnek. Amerika egyik legnagyobb bankár-cégének összeomlását jelenti ez a hír. A cég tulajdonosai nemcsak a pénzügyvilágban, de társadalmi téren is nagy szerepet vittek. Belmont Ágost neve a klubokban, a lóversenyen közismertető volt s istállójára évenként mesés összegeket költött, neki volt Amerikában a legnagyobb versenyistállója. A nagy amerikai krízis, amely annyi pusztítást vitt véghez, a Belmont-céget sem kímélte. Londonból táviratozzák, hogy az ottani tőzsdén is nagy nyugtalanságot keltett a Belmont-cég fizetési zavarai. Arra a hírre azonban, hogy a londoni piaczon beváltják a cég váltóit, a hangulat nyugodtabb lett. Bécsből jelentik, hogy a Belmont-cég válsága a tőzsdére nem igen volt hatással.

Teheráru felvétel-megszüntetés. A Máv. igazgatóságától vett értesítés szerint Kassán át a kassa-oderbergi vasút ruttká-oderbergi vonalára és azontul rendelt kocsirakományu teheráru felvételét, élő és romlandó áru kivételével, e hónap 23-ától további

intézkedésig megszüntették. Ennélfogva e hónap 23-dikától kezdve kocsirakományu teheráru Kassán át is csak a kassa-oderbergi vasút kassa-szucsányi vonalára és annak elágazásaira vesznek fel. — A kassa-oderbergi vasút közli pedig, hogy a m. kir. államvasutak ruttká-füleki és vágvölgyi vonalain beállott újabb elegytorlódás folytán a kassa-zsolnai vonal és annak szárnypályáin folyó hó 23-ától kezdve olyan kocsirakományu teheráru felvételét beszüntette, melyek Zsolnán át Oderberg felé és azon túlra vannak rendelve. Az áru felvételnek ez a korlátozása a m. kir. államvasutak említett vonalain feltartóztatott elegynek elszállításáig néhány napon át fenn fog tartani.

A malmok üzemmunkájának. Az „Egyetértés” megemlékezett annak idején a budapesti malmok azon törekvéséről, hogy az őrlés úgy a fővárosi, mint a vidéki malmokban hetenként négy napra redukáltassék. Megállapodásra azonban a malmok nem jutottak, a vidéki malmok ugyanis nem mentek bele a redukcióba. Mint határozottan megbízható forrásból értesülünk, a fővárosi malmokban a redukciót mégis életbeléptetik, amennyiben a malmok külön-külön, minden beavatkozás nélkül elhatározták, hogy ezentul csak négy napon át őrlenek hetenként. Meg lehet állapítani azt, hogy a malmokat erre az elhatározásra a kényyszerűség viszi, jobban mondva a lisztüzlet pangása. A heti négy napos őrlés produktumait sem bírják a malmok értékesíteni; hozzájárul ehhez liszt-kivitelünknek apadása is. Egyáltalában ma a lisztnek az országban nincs vevője, mert a régi készletekből üzletekben, lisztraktárakban nagy mennyiség hever még ma is eladatlanul, minek oka a szeretlen drágaság. A nép redukálja liszt-szükségletét is és — mint ezt lapunk más helyén megírjuk — még a kenyéren is spórol. A malmok üzemmunkájának tehát meg vannak a maga mélyreható okai.

Napló a Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak 1907. évi kongresszusáról. A Magántisztviselők Országos Szövetsége, amely a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületének közreműködésével rendezte az elmúlt és június 29-én és 30-án a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak országos kongresszusát, a nagygyűlés megbeszéléséből most bocsátja nyilvánosságra vasfos, több mint 200 oldalas kötetben a kongresszus naplóját. A könyv magában foglalja a tanácskozás napirendjét, a szervezeti szabályzatokat és ügyrendet, a képviselők összes fővárosi és vidéki testületek névsorát, a kongresszus elé került határozati javaslatokat, valamint és főleg a nagygyűlésen elhangzott és gyorsírók által feljegyzett összes előadói beszédeket és egyéb felszólalásokat. Az utóbbi rész különös részletességgel számol be a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyainak szabályozásáról, beleértve a vasárnapi munkaszünet és munkaidő szabályozását, a szervezkedés alapvonalairól és fejlődéséről, a nyugdíjkérdésről és a magántisztviselőket és kereskedelmi alkalmazottakat érintő különböző biztosítási ágazatok rendszeresítéséről, szakoktatásról, valamint végül gazdasági és szociális törekvésekről. A napló darabonként 2 koronáért bérmentve rendelhető meg a Szövetség irodájában (V., Arany János-utca 18.) az összeg előzetes befizetése ellenében. A naplóért befolyó összegekből megmaradó esetleges fölösleg testületi humanitárius czéllok javára szolgál.

Vasutállamosítás — Ländlerbank. Az osztrák gazdasági körök ügyelme most két pontra irányul, ezek: a régóta húzódo vasutállamosítási tárgyalások megkezdése és a készülő bécsi városi kölcson. Érdekes, hogy most mindkét ügy fejleményeit hátráltatja — az influenza. A Bécsben nagy mértékben elharapódzott betegség ugyanis ágyba döntötte Derschatta osztrák vasuti minisztert, továbbá Lohstein a Ländlerbank igazgatója is beteg s emiatt elhalasztotta berlini utazását. Lohstein — amint már megírtuk — Berlinbe szándékozik utazni és pedig Weisskirchner községi tanácsos társaságában, hogy az új kölcson finanszírozására vonatkozólag összekötéseket keressen. Lohsteinnek egyébként — amint pénzügyi körökben bécsi értesülések nyomán beszélük — még egyéb terve is vannak, mióta a Ländlerbanknál a Palmer-regime okozta helyzetet vele akarják kireparálni. Ezek a dolgok szintén összefüggésben állanak a berlini uttal. Tudvalevőleg a Ländlerbanknak Párisban hatalmas csoport áll a háta mögött, Berlinben azonban nincs neki szoro-

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidhauer-féle

Hasonlatos valódi áldás gyomorbetegségeknek és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomorral 3-8 óra alatt tel. Jegen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

sabb összeköttetése egyik nagyobb bankkal sem. Most a Deutsche Bankkal keres összeköttetést, részben azért, hogy a kölcsönben való részvételre rávegye, másrészt a nevezett intézetekkel szoros összeköttetésbe lépjen. A Deutsche Bank ugyan a Wiener Bankvereinnal van igen szoros viszonyban, ez azonban nem alterálná a Länderbankhoz való közeledést sem, sőt ezáltal a két bécsi intézet között bizonyos érintkezési pont létesülne. A Länderbankra főleg azért lenne fontos az új berlini összeköttetés, mert a vezetőségben folytonosan felszínre lebeg a tőkeemelés gondolata, melynek keresztülvitelénél a berlini érdekkapcsolatra számíthatna. Erre a tőkeemelésre vonatkozólag annak idején már megvált az előzetes megállapodás a párisi csoporttal, maga a terv azonban az amerikai krízissel a vízbe esett. A Länderbank vezetősége ugyan szívesen venné, ha a Bankvereinnal minél szorosabb viszonyba jutna s így a két bank, mely Bécsben a tulajdonképpeni folyó banküzletet viszi, hatalmas érdekszövetséget képezne. Mindezek a tervek érdekében azonban egyelőre nem történik semmiféle lépés, legalább is addig, míg az influenza nem áll utjában a külföldi kirándulásoknak.

Az állandó tenyészállatvásárlótelep és a kereskedelemügyi kormány. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület akciót indított meg aziránt, hogy Budapest, illetőleg Budapest közvetlen közelében állandó tenyészállatvásárlótelepet létesítsen, ezáltal akarván biztosítani köztenyésztesünk színvonalának emelését. Az előkészítő munkálatokra kiküldött bizottság legutóbbi ülésén elhatározta, hogy tekintettel az ügy fontosságára és a különböző érdekekre, felkéri a kereskedelemügyi minisztert, valamint a m. kir. államasutakat is, hogy egy-egy kiküldött képviseltessék magukat a bizottságban. Most érkezett le az egyesülthez a kereskedelemügyi miniszter válasza, amely az ügy iránt meleg érdeklődésről tesz bizonyosságot. A miniszter leiratában megemlíti, hogy ismerve azt az üdvös hatást, amelyet az ilyen mű vásárok tartása köztenyésztesünk színvonalának emelésére már a múltban is gyakorolt, őszinte érdeklődéssel kíséri és biztosítja, hogy a telep létesítésének sikerét a rendelkezésére álló eszközökkel a maga részéről előmozdítani hajlandó s készséggel tesz eleget a miniszter az egyesület idevonatkozó óhajának és az állandó tenyészállatvásárlótelep előkészítő bizottságába dr. Emich Gusztáv miniszteri osztálytanácsost küldi ki.

A külföld alig tud a magyar iparról... A magyar ipar fejlődése elé nemcsak idehaza vannak egyesek gátakat s nemcsak az osztrák kereskedelmi és ipari körök rosszakaratával kell iparunknak megküzdeni, de utjában van a fejlődésnek az is, hogy a külföldön teljes tájékozatlanság uralkodik aziránt, vajjon egyáltalán van-e ipara Magyarországnak. Ezt bizonyítja a mai eset is. A szappanipari kiállítást ma egy külföldi illatszere- és szappangyárosokból álló társaság kereste fel s meglegedését fejezte ki a magyar ipar ezen ágának fejlettsége fölött. A társaság a kiállítás megszervezése után a fölött való csudálkozásának adott kifejezést, hogy „a külföld alig tud valamit a magyar iparról”, holott annak szappanipari termékei oly elsőrendűek ugy kivitel, mint minőségére nézve, hogy megérdemlik a külföld pártfogását is. Keserű igazság, hogy a külföld keveset tud iparunkról s amit tud, azt is rossz információ alapján szerzi. Az eset a következő:

A magyar királyi technológiai iparmuzeumban rendezett szappan- és zsiradékkiállítást annak megnyitása óta már sok új dologgal bővítették, úgy hogy az érdekes kiállítás nagy változatossággal bír. Legutóbb egy külföldi illatszere- és szappangyárosokból álló társaság kereste fel a kiállítást és meglepetésüket fejezték ki a magyar ipar ezen ágának kiváló fejlettségét. Ga ul Károly, a technológiai iparmuzeum igazgatója, kalauzolta a társaságot, akik végül kijelentették, „hogy leginkább azon csodálkoznak, hogy a külföld még alig tud a magyar iparról, holott a magyar ipar termékei általában oly elsőrendűek ugy minőségére, mint kivitelre nézve, hogy méltán megérdemelnék a külföld nagy pártolását”. A szappanipari kiállítással együtt folytatják a szappanipari tanfolyam előadásait is, vasárnap délután pedig 2 órától 4 óráig a kiállítás helyiségében a nagyközönség által is meghallgatható előadásokat tartanak a szappan- és zsiradékgyártás körébe tartozó munkákról. A kiállítás minden nap délelőtt 9-12-ig és délután 2-4-ig van nyitva, szerdai napokon pedig este 6-8-ig is nyitva van.

A francia bank kamattábleszállítása. A londoni rátaleszállításon kívül ma egészen váratlanul a francia bank hasonló intézkedéséről is jött hír. Párisból jelentik ugyanis, hogy a francia bank ma a leszámítási kamattábleszállítást 3% -ról 3%-ra, a lombardkamattábleszállítást 4% -ról 4%-ra mérsékelte.

Az ország marhaállományának megvizsgálása. A földművelésügyi miniszter most bocsátotta ki a rendeletet az ország marhaállományának megvizsgálására vonatkozólag. Az állategészségügyi törvény rendelkezése szerint a rendes vizsgálatra elővezetett állatokat az állatorvosok díjmentesen vizsgálják meg s a vizsgálat összes költségeit az államkincstár viseli. A múlt év folyamán, különösen a felvidéken és néhány erdélyi vármegyében nagyobb mértékben elterjedt ragadós száj- és körömfájás a téli hónapokban csökkenvén, remélhető, hogy a betegség az őszi és elfojtó intézkedések pontos foganatosítása mellett a tavaszig vagy teljesen megszűnik, vagy pedig a fertőzött községek száma a minimumra redukálódik. Nehogy azonban a tavaszi gazdasági munkák beálltával és az állatforgalom élénkülésével egyes helyeken esetleg elittkolt betegség az országban szét-hurczoltassék, a földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a legelőre való kihajtás előtt az ország hasított körmű állatállománya is, mint a lovak, darabonként pontosan megvizsgáltsék, hogy ezáltal a száj- és körömfájás elittkolásából származó veszélyeknek idejekorán eleje vétsék. A miniszteri rendelet részletes utasítást tartalmaz a szarvasmarhák, a juhok, a kecskék és sertések miként való megvizsgálása iránt, valamint aziránt is, hogy azon állatbirtokosok, akik nem akarják állataikat a vizsgálathoz elővezetni, vagy pedig akik állataikra állatorvos által állandóan felügyeltetnek, miképpen tartoznak állataikat megvizsgáltatni. A miniszter felhívja a gazdaközönséget, hogy ezen nagy fáradsággal járó vizsgálatnál az állami közegeknek kezére járni igyekezzék.

A gyáripari szakosztály megalakulása az Ipar-egyesületben. Nagyon fontoságu értekezlet volt csütörtök délután az Országos Ipar-egyesület tanácstermében, amelyen több oldalról kifejezett kívánsághoz képest a régóta szünetelő gyáripari szakosztályt az Országos Ipar-egyesület kebelében új életre keltették és újjászervezték.

Az értekezleten Matlekovits Sándor v. b. t. t. elnökölt. Az elnöki előterjesztés után Gelléri Mór kir. tanácsos, igazgató előterjesztette az elnökség által kidolgozott ügyrend-tervezetet, amelyet a szakosztály egyhangulag elfogadott. Következett ezután a tiszttakar megválasztása. Elnökké egyhangú lelkesedéssel Ullmann Adolfot, a Magyar Általános Hitelbank igazgatóját választották meg. Ullmann Adolf elfoglalva az elnöki széket, mindvégig nagy figyelemmel hallgatott, helyeslésekkel és eljenzésekkel többször megszakított beszédet mondott. A választások során, amely ezután következett, alelnökké Asbóth Emil min. tanácsost választották meg, aki a megválasztásáért hálás köszönetet mondott és kijelentette, hogy teljes erejével arra fog törekedni, hogy a szakosztály törekvéseit támogassa. (Eljenzés.) Titkárrá dr. Kornfeld Móriczot választották meg.

A választmány tagjai a következők lettek: Bárkányi Leó, a Hungária-malom igazgatója, Blathy O. Titusz, a Ganz villamos r. t. igazgatója, Dietrich Károly, a Fém- és Lámpaárugyár igazgatója, Fürst László, a Kartonnyomó és Textilipar r. t. alelnöke, Fuchs Richard, az Urikány-zsilvölgyi Köszén r. t. igazgatója, Frommer Rezső, a Fegyver- és Gépgyár igazgatója, báró Harkányi Frigyes, a Magyar Cukoripar r. t. igazgatósági tagja, König Gyula min. tanácsos, a Franklin-társulat alelnöke, Kögler Gusztáv, a Ganz villamos r. t. igazgatója, Lang Ernő, a Brassói Cellulosegyár vezérigazgatója, Popper Károly, a Kispesti Textilgyár igazgatója, Russó Elie, a Fiumei Rizshántológár r. t. igazgatója, Selevör József, a Mezőgazdasági Ipar r. t. igazgatója, Szirmai Oszkár, a Köolajfinomító r. t. vezérigazgatója, Weisz Róbert, a Magyar Pamutipar r. t. igazgatója és gróf Zichy Andor, a Magyar Cukoripar r. t. vezérigazgatója. Ezután bemutatásra került a munkaprogramm tervezete, amelynek megvitatására és ennek alapján az akció-programm kidolgozására a választmányt kérték fel.

Ullmann Adoli elnök zárszavában reámutatott arra, hogy szükségesnek tartja, hogy a szakosztály minél hamarabb a praktikus munka terére lépjen és a kidolgozandó akció-programm alapján megkezdje tevékenységét. Ezután az értekezletet berekesztette.

Tőke- és munkaviszonyok Amerikában. A Közgazdasági társaság ma este felolvasó ülést tartott, melyen Löherer Andor „Tőke- és munkaviszonyok Amerikában” című értekezését mutatta be. Flóadó a kivándorlás reített szálait igyekszik kikutatni. Rámutat arra, hoy óriási tévedés komolyan venni az amerikai kivándorlási bizottság munkásságát. E bizottság nem a kivándorlást akarja csökkenteni, sőt ellenkezőleg, Amerikában nagy szükség van még új munkaerőkre. Ott a népesség mozgalma a faluk felé irányul s a falukba költözőket pótolni kell. Azonkívül az amerikai bennszülött munkások ide-

gesek és véznák s a nehéz állati munkát csak beköltöző, amerikaiasan szólva, még „zöld” munkások végzik. A kanadai kivándorlás s az egy-gyermekrendszer által előidézett munkáshiányt is pótolni kell, úgy hogy Amerika munkásszükségletét korántsem tekinthetjük kielégítettnek. A munkásszükséglet növeltetik még a milliárderek által is, kik az eddig parlagon heverő területeket munka alá veszik. Ezeket az embereket a leplezetlen pénzcsinálás vezetői s nem riadnak vissza semmitől sem czéljuk érdekében. Megvesztegetéssel elérik azt, hogy olyan vasutakat építhetnek, hogy mértőföldre nincs se órház, se vészjelző. Amerikában több áldozata van a vasutnak egy nap alatt, mint más- hol egy esztendőben. Altruista intézményekről, ingyen-tejről, vagy munkásvédelemről szó sincs. A milliárderek pedig nagyobb hatalommal bírnak, mint az európai uralkodók. Az ő kezükben van minden hatalom, melylyel megszüntetik a gazdasági szabadságot, mely a szabadnak nevezett Amerikában nem is létezik. Flóadó fejtegetéseit az előkelő közönség nagy érdeklődéssel hallgatta végig.

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének ülése. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének nagyválasztmánya ma délután dr. Chorin Ferencz főrendiházi tag elnöklésével ülést tartott, amelynek egyetlen tárgya az adóreform dolgában való állásfoglalás volt. Chorin Ferencz elnök az ülést megnyitván, a nagyválasztmány figyelmét felhívja az adóreform kérdésére, amely már ismételtlen foglalkoztatja a Gyáriparosok Országos Szövetségét. Hegedűs Lóránt ügyvezető igazgató előterjeszti a határozati javaslatot, amelyet már közöltünk s kifejenti, hogy az gondos megokolással készült nemcsak abban a tekintetben, hogy a szövetség vezetősége körülbelül két év óta foglalkozik behatóan e kérdéssel, hanem abból a szempontból is, hogy amit e javaslat tartalmaz, az a minimum, amivel a magyar ipar előállhat.

Végül elfogadásra ajánlotta a határozati javaslatot. A nagy tetszéssel fogadott előadáshoz többen szóltak hozzá. Dr. Chorin Ferencz elnök összegezve a vita eredményét, konstataja, hogy a szövetség nagyválasztmánya egyhangulag magáévá tette az előterjesztett határozati javaslatot. Végül köszönetet mond a választmány tagjainak a fontos ügy iránt tanusított érdeklődésért s az ülést berekeszti.

A technológiai ipariskolában létesített szabóipari magasabb szakoktatási tanfolyam hallgatói ma Szegedi Árpád igazgató vezetése alatt megtekintették a Schwarcz Lajos posztókereskedő cég tulajdonát képező Első Magyar Jacquard Szövőgyárat. A vendégeket Szász Ödön, a cég főnöke és a gyár igazgató-tulajdonosa fogadta, aki őket szakszerű felvilágosításokkal látta el. A látogatás után reggelre ültök, melynek folyamán Szász Ödön lendületes szavakban köszönte meg az érdeklődést és éltette a kormányt a kisiparosság érdekében kifejtett üdvös tevékenységeért. Ily értelemben beszéltek még Ullmann Jákó (Budapest), Miskovszky (Köszvár), Antal Vincze (Debreczen) és még többen.

Nyilt-tér

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Uj! Folyékony Uj!

vas-somatose

(Somatose vassal, szerves kapcsolatban) főleg sápkórosoknak orvosilag ajánlva. Kitűnő étvágyjavító és Idegerősítő.

Kapható gyógyszerárakban és drogueriákban.

WIKUS TÁTRA

NYERS ÉVÉSRE a legjobb fejcokoládé BUDAPEST, DEÁK FERENCZ-UTCA 17.

Külön értesítés helyett!

Baranyavári Ullmann Emil és neje erényi Ullmann Tinka, baranyavári dr. Ullmann Adolf és neje Lichtenberg Ella, Sarolta és férje dr. Stiller Mór, Hermin és férje dr. Singer Jakab, Adél és férje Bánó Gyula, Vilma és férje Wellisch Alfréd, Irma és férje dr. Komlós Agost, Alice és férje Neményi Miksa, valamint Falk Mór megtört szívvel jelentik gyermekeik, unokáik és az egész rokonság nevében is felejtethetlen édesanyjuknak, illetőleg anyósuknak

özv. baranyavári
Ullmann Mór Györgyné
Leon Julia urnőnek

nemes és áldásos életének 81-ik évében január 23-dikán bekövetkezett csendes elhunytát.

Drága halottunkat **vasárnap jan. 26-án** délelőtt 10 órakor kísérik a **Nagymező-utca 49. szám alatti gyászszobából** örök nyugalomra a Kerepesi-úti izr. sírkertbe.

ÁLDÁS EMLÉKÉRE!

Csendes részvétet és koszorúk mellőzését kériük.

TŐZSDEK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTEKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Mióta a budapesti gabonatőzsde fennáll, még nem volt rá eset, hogy egy üzleti napon sem egy vagon buza, sem egy vagon rozs nem volt forgalomban. Ma egy ilyen — a gabonaüzlet helyzetét mindennél jobban megvilágító — nap volt. A malmok minden, még a legkisebb ajánlatot is visszautasították és az árak jelentékenyebb mérséklésével sem lehetett volna ma valamit eladni. A liszteladás mintha teljesen megszűnt volna és mindaddig, míg a fogyasztás részéről a kereslet meg nem indul, változás a helyzeten nem várható. A határidő-piaczon lanya a tendenzia, de csak a helyi spekuláció vett részt a forgalomban és így az árváltozások ma nem igen voltak jelentékenyek.

Eladatott:

Tengeri néhány fillérrel olcsóbb.
Zab nem változott.
Zab: 100 mm. 8.05 korona, 100 mm. 8.10 korona, 100 mm. 8.20 korona, 100 mm. 8.25 korona.

Budapesti gabonaforgalom.

1908. január 20-tól január 21-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	2564	100
Rozs	667	—
Arpa	2655	—
Zab	—	—
Tengeri	403	—
Liszt	306	5692
Korpa	99	2098

A határidőpiacra köttetett:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. áprilisra 12.60, 12.59, 12.62, 12.53.
Buza 1908. októberre 10.61, 10.66, 10.60.
Rozs 1908. áprilisra 10.81, 10.78, 10.83, 10.65.

Rozs 1908. októberre 9.10, 9.17, 9.09, 9.12, 9.08.
Zab 1908. áprilisra 8.20, 8.21.
Tengeri 1908. májusra 6.99, 7.03, 6.97.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza	12.54—12.55
októberi buza	10.60—10.61
áprilisi rozs	10.69—10.70
októberi rozs	9.09—9.10
áprilisi zab	8.19—8.20
májusi tengeri	6.98—6.99

Délutáni forgalom.

Délután a hangulat valamivel barátságosabb volt.

4 óra 30 perczkor zárulnak

Buza 1908. áprilisra	12.58—12.59
Buza új októberi	10.63—10.64
Rozs 1908. áprilisra	10.74—10.75
Rozs új októberi	9.13—9.14
Zab 1908. áprilisra	8.21—8.22
Tengeri 1908. májusra	7.01—7.02

Értéktőzsde.

A spekulációt, úgy látszik, semmi sem tudja befolyásolni, mert például ma már az sem keltett semmi hatást, hogy az Angol bank egy teljes százalékkal, 5-ről 4 százalékra leszállította a kamatlatát. Mások ilyen dolog nagy eseményszámba megy és nem is téveszti el a hatását, most azonban éppenséggel nem reagálnak rá.

A mai nap folyamán nagyon csendes mederben tevékenykedett a spekuláció. Az előtőzsde csekély üzlet mellett szilárd alapiránnyal folyt le és a forgalomba került értékek árfolyamai javultak. Hazai bankrészvények keresettek voltak. A déli tőzsdén dacára a londoni bank 1%-os kamatláb-leszállításának, nyugodt irányzat uralkodott és az árfolyamok némi ingadozások után tartottan zárultak. Bécsből és Berlinből jobb hírek érkeztek az utótőzsdére; az irányzat megszilárdult s az értékek a legmagasabb napi árfolyamon zárultak. A forgalom élénkebb volt.

Előtőzsde.

Előtőzsde szilárd.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 639.—640.—, Magyar hitelrészvény 768.50—770.50, Osztrák-magyar államvasut 677.—677.50, Magyar leszámítoló bank 494.—495.—, Jelzálogbank 424.50—425.50, Közüti vaspálya 568.—568.50, Hazai bank 292.50—294.50, Hazai sorsjegy 107.—, Magyar kereskedelmi r.-t. 589.—593.25.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde tartott.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 638.75—640.—, Magyar hitelrészv. 769.25—770.25, Osztrák-magyar államvasut 676.50, Rimamurányi vasut 527.—528.75, Magyar leszámítoló bank 493.—493.50, Jelzálogbank 425.—, Közüti vaspálya 567.—568.25, Városi villamos vasut 278.75—280.—, Magyar koronajáradék 93.40, Hazai bank 292.75—295.—, Subskribált jelzálog sorsjegy 100.—, 4%-os földterhermentesítési kötvény 94.15, Orosz járadék 91.—, Budapesti bank egyes. 41.—, Észak magy. közsékháza részv.-társ. 260.—261.—, Athenaeum 185.—, Magyar villamosági r.-t. 297.50.
Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.—5.— K, 8 napra 10.—12.— K, 1908. január végére 16.—18.— K.

Utótőzsde.

Az utótőzsde szilárd irányzattal folyt le. Köttek: Osztrák hitelrészvény 639.75—640.25, Magyar hitelrészvény 770.25—771.25, 4%-os magyar koronajáradék 93.55, Leszámitolóbank 493.75—494.—, Rimamurányi vasut 528.—528.75, Államvasu 678.25—678.50, Hazai bank 295.50—296.—, Kereskedelmi r.-t. 598.50—599.50. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 640.20, Magyar hitelrészvény 771.25, Leszámitoló bank 494.—, Jelzálogbank 428.—, Rimamurányi vasut 528.85, Államvasut 678.50, Hazai bank 299.—, Kereskedelmi részv.-társ. 598.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, január 23. (Az Egyetértés távirata.)
Jegyzetelt buza: tiszavidéki 13.95—13.40 korona, mosoni 12.95—12.30 korona, tótfelvidéki 11.95—12.40 kor., déli vasuti 11.90—12.20 korona, marchfeldi 11.70—12.05.

Uj-rozs: tótfelvidéki 11.—11.25 korona csepell 10.95—11.20 kor., pestmegyei 11.—11.25 korona, különféle magyar 10.85—11.15 kor., osztrák 10.75—11.— korona.

Arpa: morvaországi 9.30—9.80 kor., marchfeldi 8.80—9.30 kor., bácsvidéki 8.80—9.40 kor., tótfelvidéki 8.15—9.80 kor., csepeli 8.10—9.10, győri 8.20—9.15 kor., déli vasuti 8.10—9.60 kor., tiszavidéki 7.20—8.10 korona.

Magyar tengert: régi 7.45—7.60, új —.—, —.— korona, cinquantin 8.30—8.65, új —.—, —.— korona.

Magyar zab: selejtes 8.35—8.45 kor., közepes 8.45—8.70 korona, elsőrendű 8.70—8.95 kor., válogatott 8.95—9.20 korona.

BÉCSI ÉRTEKTŐZSDE.

Bécs, január 23. A beérkezett new-yorki hírek, a Belmont-czég fizetési nehézségei a mai előtőzsdére nem gyakoroltak nagyobb hatást, mert a londoni piacon minden nehézség nélkül eszkomptáltak a czég váltóit. Az irányzat nyugodt volt, csak az államvasuti részvényekben volt némi lanyhulás. A déli tőzsde nyugodtan tartott árfolyamokkal nyílt meg. Később általában kedvező lett a hangulat, mert a berlini banktáviratok jelentették, hogy az angol bank ma egy egész százalékkal, 4 százalékra szállította le a rátát. A déli tőzsde zárlata tartott volt, nyugodt forgalom keretében.

11 órakor zárulnak:

Osztrák hitel. 639.50, Magyar hitel. 768.50, Länderbank 414.—, Államvasut 676.25.—, Elbavölgyi vasut —.—, Déli vasut 149.75.—, Alpeli bányatársulat 602.25, Rimamurányi 527.50, Májusi járadék 96.80, Magyar koronajár. 93.50, Orosz érték 91.—, Török sorsjegy 187.—, Német márka 117.62.

A déli tőzsde nyugodtan nyílt meg, tartott árfolyamokkal.

1 órakor jegyeztek:

Osztrák hitel 639.50, Magyar hitel 769.—, Länderbank 416.—, Unio-bank 543.—, Államvasut 676.50, Angol-bank 298.—, Bankverein 523.—, Déli vasut 149.75, Gözhajó —.—, Aloesi bányarészvény 603.—, Májusi járadék 96.70, Magyar koronajáradék 93.05, Török sorsjegy 187.—, Német márka 117.62, Elbavölgyi vasut —.—, Rimamurányi 528.—, Orosz járadék 90.05, Keleti vasutak —.—, Skoda —.—, Magyar jelz. —.—, Kárpáti petroleum —.—.

Bécs, január 23. (Osztrák értékek zárlata.)

4-2 százalékos papír-járadék 96.90, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.85, 1860-as sorsjegy 151.50, Osztrák hitelsorsjegy 456.—, Angol osztrák bankrészvény 300.25, Bécsi Bankverein 524.50, Osztrák-magyar bank 17.77, Déli vasut 149.25, Dunagözhajózási társaság 1016.—, Dohány részvény 412.—, Cs. kir. arany (vert.) 11.35, Német bankváltók 117.68, Osztrák Lloyd 415.—, 4,2 szál. ezüst járadék 96.60—98.85, Osztrák koronajáradék 96.90, 1864-es sorsjegy 263.—, Osztrák hitelintézeti részvény 639.25, Union-Bank 545.—, Osztrák Länderbank 415.75, Osztrák-magyar államvasut 678.—, Elbavölgyi vasut 423.75, Alpeli részvény 602.90, 20 frankos 19.13, Londoni váltóár 241.10, Lipótkohó —.—, Töröksorsjegy 186.70, Szilárd.

Bécs, január 23. (Magyar értékek zárlata.)

4 százalékos arany-járadék 111.80, Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 150.—, Magyar hitelbank részvény 769.25, Magyar leszámítoló és váltó részvény —.—, Rimamurányi 528.—, Magyar czukoripar —.—, Adria hajózási részvénytársaság 415.—, Magyar koronajáradék 93.55, 4 százalékos magyar földterher. kötv. 93.65, Magyar nyer.-k. sorsjegy 195.—, Kassa-Oderberg vasut részvény 363.75, Magyar jelzálogbank 425.—, Magyar keresk. bank 43.55 kor.

KÜLFÖLDI ÉRTEKTŐZSDE.

Berlin, január 23. (Tőzsdei jelentés.) A tegnapi utótőzsdén megnyilatkozott szilárdság a mai forgalomra is áttérődőtt, mert az Angol bank és a Francia bank leszámítolási kamatlábának csökkentése a spekuláció hangulatát kedvezően befolyásolta. Tekintettel a félreismertetlenül megnyilatkozott

HETI MŰSOR.

Január	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Viaszínház	Árany-Színház	Nepzsinna (V. Opera)	Tovább színház	Vár Színház	Uránia színház
25 Szombat	A képzelt beteg	Mignon	Figaró házassága Nincs elvámolni valója?	Varázskeringő	Boubourache Tündérlak Magyarhonban	Hercegek iskolája	Az igazság felé Az utolsó fejezet	—
26 Vasárnap	d. u. este	Pry Pál Az örök küzdelem előtt	Denevér	Az órnagy ur Ordög	János vitéz Varázskeringő	Balkirálynő Parasztkesület Tündérlak Magy.	Hercegek iskolája	A tancs A szerelem története

25 korona
1. — 11.25
kor., osztrák
or., march-
9.40 kor.,
8.10 — 9.10,
— 9.60 kor.,
uj —
or., közepes
8.95 kor.,
yorki hírek,
előtőzsdére
londoni pia-
cáták a cég
az állam-
adás. A déli
nyit meg,
mert a ber-
bank ma
állította le a
nyugodt for-
tel. 768.50,
5.25 —
149.75 —
ányi 527.50,
hajár. 93.50,
—, Német
y, tartott ár-
hítel 769. —
Államvasut
ein 523. —
pesi bányá-
70, Magyar
37. —, Német
Rima-
Keleti vas-
Kár-

javulásra, a nemzetközi pénzpiac helyzetének, jelentékeny fedezésekre indított főleg bankértékekben. Hajózási részvények is igen szilárdak voltak arra a hírre, hogy az Atlanti tengeri hajózási társulatok egyesülni fognak. Járadékok közül oroszok gyengül-
tes felé hajlottak. A bányáértékek piacán a legtöbb érték a küszöbön álló szilárdaság hatása alatt mind-
járt megnyitáskor áremelkedéseket mutatott, később
ben azonban realizációk, melyek futólag a bank-
piacon is tapasztalhatók voltak, nyomást gyakorol-
tak. Amerikaiak, Pennsylvania-részvények kivételé-
vel átlag magasabban jegyezték. Zárlat felé az irány-
zat a londoni kamatláb leszállításának buzdító hatása
alatt határozottan szilárd volt. A készpénzpiac ipari
értékei figyelmen kívül maradtak. Magánleszámítási
kamatláb 4%, napi pénz 4%, ultimópénz 5 1/4 — 5 1/8%.

Zárlatok jegyeztetik: 4-2 százalékos papírrjá-
radék —, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 98.30,
osztrák hitelrészvény 200.80, Déli vasut 27.63,
orosz bankjegyek 214.25, 4 százalékos új orosz köl-
csön 74.75, Disconto Commandit 172.75, Dinamit-
truszt 160. —, Harpeni 202.25, Unifikált török
járdék 95.80, 4-2 százalékos ezüst-járdék —,
4 százalékos magyar aranyjárdék —,
Magyar koronajárdék —, Osztrák-magyar
államvasut 144.50, Bécsi váltóár 84.90, Olasz
járdék —, Alt. villamosági Edison 201.60,
Gelsenkircheni 186.90, Laurakohó 218.50, Szilárd.

Frankfurti (Zárlat.) január 23. 4-2 százalékos
papírrjáradék —, 4 százalékos osztrák arany-
járdék 98.65, 4 százalékos magyar aranyjárdék
93.80, Osztrák hitelintézeti részvény 200.75, Osztrák-
magyar államvasut 144.75, Északnyugati vasut
—, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár
204.75, Bécsi Bankverein 131.75, Villamos részvény
146.50, 3 százalékos magyar aranykölcsön 76.50, 4-2
százalékos ezüstjárdék 98.75, Osztrák koronajár-
adék 96.70, Magyar koronajárdék 93.30, Osztrák-
magyar bank 157.30, Déli vasut részvény 27.70
Elbevlgyi vasut —, Bécsi váltóár 84.90, Párisi
váltóár 81.40, Union bankrészvény —, Alpesi
bányarészvény 300. —, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat.) január 23. 4-2 százalékos
ezüstjárdék 98.20, 1860. sorsjegy 150.50, Déli vasut
27.40, 4 százalékos Aranyjárdék 97.70, Osztrák
hitelrészvény 201.10, Osztrák-magyar államvasut

144.20, Olasz járadék 103.70, 4 százalékos Magyar
aranyjárdék 93.50 Szilárd.

London, január 23. Angol consol 84 1/4.

Páris, január 23. (Zárlat.) 3 százalékos Francia
járdék 95.75, Osztr. aranyjárdék 98.50, Magyar
aranyjárdék 94.10, 5 százalékos Bolgár kötelez-
vény 1896. évről —, 4 százalékos Olasz jára-
dék 102.70, Déli vasut elsőbbségi kötv. 315. —,
5 százalékos marokkói járadék 504. —, 4 százalé-
kos 1890. Román kölcsön —, 4 százalékos
Kons. amort. román járadék 89.50, 4 százalékos
Amort. román járadék 1905. 90.75, 5 százalékos
Orosz járadék 1906. 96.42, 5 száz. Orosz kincstár
utalvány 1904. 505. —, 4 száz. Szarb. járadék 1907.
451, 4 százalékos spanyol járadék 93.80, 4 száza-
lékos unifikált török jár. 96.22, Török sorsjegy
175.75, Török dohányrészvény 440. —, Osztrák föld-
hitelintézet —, Osztr. Länderbank 457. —, Ma-
gyar Jelzálogbank 459. —, Banque de Paris 14.60
Banque Ottomane 710. —, Osztr. magyar állam-
vasut —, Déli vasut 157. —, Meridional vasut —,
Keleti vasutak 675, Waggon Lits —, Hartmann
gépgyár —, Rio Tinto 17.26, Sucrerie d'Égypte
36. —, Tula 375, Thomson Houston —, Urikányi
kőszén 156, Chartered 21.75, De Beers 350. —, East
Rand 93.25, Jagersfontein 88.95, Transvaal Consols
—, Transvaal Land Company 45.75, Váltó Amster-
terdam (rövid) 208.25, Váltó német piacokra
(rövid) 122.81, Váltó Bécsre (rövid) 104.25, Váltó
Belgiumra (rövid) 1/4. Olasz aranyváltó (rövid)
1/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/4, Csek Londonra 251.75,
Magánkamatláb 3. Renyhe.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Vágómarhavásár.

Budapest, január 23. Felhajtott: 2393 darab
Vágómarha és pedig: 1697 darab magyar és tarka
ökör, 448 darab magyar és tarka tehén, — darab
bosnyák ökör, — darab bosnyák tehén, 177 darab
magyar és tarka bika, — darab bosnyák bika, 71
darab magyar bivaly és — darab bosnyák bivaly.
Szarmadási hely szerint: — magyar marha, —
darab bosnyák marha.

A mai vásár az itteni gyenge hufosztás miatt, továbbá, hogy idegen vevők — a még mindig fennálló kiviteli tilalom miatt — nem vet-

tek részt a vásárlásban, igen lanyha irányzat mel-
lett nehézkes hangulatban folyt le. — Az egységi
árak általánosságban 3—5 koronával csökkentek.
— Körtülből 350 darab eladatlanul maradt.

Következő árak jegyeztettek métermázsanként
élősúlyban levonás nélkül:

Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 68. —
76. — koronáig, kivételesen — koronáig,
középmínőségű 60. — 66. — koronáig, silány
minőségű 52. — 58. — K.-ig. Tarka hizott ökör
legjobb minőségű 76—86 koronáig, kivételesen
— fill, középmínőségű 62—74 koronáig, silány
48. — 60. — koronáig. Magyar paraszt ökör leg-
jobb minőségű — koronáig, középmínőségű
minőségű 58. — 66. — koronáig, silány 46. —
56. — koronáig. — Boszniai ökör, leg-
jobb minőségű — koronáig, középmínőségű
minőségű — koronáig, silányabb minőségű
— koronáig, kivételesen — koronáig,
magyar tehén legjobb minőségű 56. — 64. — ko-
ronáig, kivételesen — koronáig, középmínő-
ségű 50. — 54. — koronáig, silányabb minőségű
44. — 48. — koronáig. Tarka tehén legjobb minő-
ségű 64. — 70. — koronáig, kivételesen — ko-
ronáig, közép minőségű 54. — 62. — koronáig,
silányabb minőségű 46. — 50. — koronáig. Bika
legjobb minőségű 64. — 70. — koronáig, kivéte-
lesen — koronáig, közép minőségű 58. — 62. —
koronáig, silányabb minőség 48. — 56. — ko-
ronáig. Bivaly legjobb minőségű — koronáig,
kivételesen — koronáig, közép
minőségű 42. — 44. — koronáig, silányabb minő-
ségű 36. — 40. — koronáig. Kicsontozni való
marha — koronáig. Boszniai ökör
legjobb minőségű — koronáig, közép
minőségű — koronáig, silányabb minő-
ségű — koronáig. Növendékmарha
— koronáig. Mind 100 kilónként
élősúlyban.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, január 23-án. (Hivatalos tudósítás.)
Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg ne-
héz (páronként 400 kilogrammon felül) —
fillér Közép (páronként 300—400 kilogrammig
terjedő súlyban) — fillér. Fialtal nehéz
(páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 118—

Buza	Kilos	100 kilogramm ára		Kilos	100 kilogramm ára	
		K-10	K-12		K-10	K-12
Hiszavideki új	75	24.40	24.80	75	25.15	25.60
"	76	24.60	25. —	80	25.25	25.70
"	77	24.85	25.15	81	—	—
"	78	25. —	25.40	82	—	—
Fehérmogyai új	75	24.80	24.70	79	24.95	25.30
"	76	24.50	24.90	80	—	—
"	77	24.70	25.10	81	—	—
"	78	24.70	25.10	82	—	—
Pestvidéki új	75	24.15	24.55	75	25. —	25.40
"	76	24.35	24.75	80	—	—
"	77	24.55	24.95	81	—	—
"	78	24.80	25.20	82	—	—
bánsági új	75	24.20	24.60	75	—	—
"	76	24.45	24.90	79	—	—
"	77	24.70	25.10	80	—	—
"	78	—	—	—	—	—
bácskai új	75	24.40	24.80	—	—	—
"	76	24.60	25. —	—	—	—
"	77	24.8	25.25	—	—	—
"	78	—	—	—	—	—

Egyéb gabonafélék			
	Kilos	100 kilogramm ára	100 kilogramm ára
		K-10	K-12
Rozs elsőrendű új	—	—	21.40
" elsőrendű ó	—	—	21.60
" közepminőségű új	—	—	21.20
" közepminőségű ó	—	—	21.40
Árpa elsőrendű	—	—	15.50
" elsőrendű	—	—	15.80
" elsőrendű	—	—	18.40
" közepminőségű	—	—	18. —
Tengeri magyar	—	—	13.85
Pécs	—	—	13.85

Burgonya			
	Fehér	Rózsás	Sáros
	Koronától—koronáig		
Parányi	4.10—4.80	4.50—4.70	5.10—5.80
Felsőmagyarországi	4.30—4.50	4.50—4.70	5.10—5.80
Nyíregyházi	4.30—4.50	4.50—4.70	5.10—5.80
Órádi	4.30—4.50	4.50—4.70	5.10—5.80
Bánsági	4.30—4.50	4.50—4.70	5.10—5.80
Pest	4.30—4.50	4.50—4.70	5.10—5.80

Különböző ermenyék			
	Faj	Pénz	Áru
	Koronánként		
disznósír	ondapesti	183	156
"	vidéki	—	—
szalonna	prima, légszárazított vidéki	104	105
"	varosi légszárazított 4 dróbs	110	111
"	" " " 8 dróbs	—	—
szilva kőszárú	besztől	52	58
"	1908. évi usance-min.	57	58
"	1908. " " " 100	62	63
"	1908. " " " 85	38	39
"	szarbiai, 1908. " usance-min.	48	44
"	1908. " " " 100 dróbs	48	44
"	1908. " " " 85	48	49
szilva kőszárú	szarbiai, 1908.	57	58
"	szarbiai, 1908.	37	38
becsmag	incerna magyar 1908.	185	150
"	vörös aprószemű 1908.	140	150
"	kőszemű 1908.	150	160
"	nagysemű 1908.	170	200

Államadósság közkölcsönök

Magyar aranyjárdék 4%	111.50	112.
Magyar aranyjárdék 3 1/2% <td>82.40</td> <td>82.90</td>	82.40	82.90
koronajárdék 4% <td>82.4</td> <td>83.63</td>	82.4	83.63
koronajárdék 4% <td>76. —</td> <td>77. —</td>	76. —	77. —
Alt. közl. Vaskapu céljár. 6.3% <td>185. —</td> <td>198. —</td>	185. —	198. —
1870. nyeremény kölc. 100 fr <td>99.50</td> <td>100.50</td>	99.50	100.50
Horv.-szlav. reg.-kölcs. k. 1 1/2% <td>98.80</td> <td>94.83</td>	98.80	94.83
M. földteremt. kötv. 4% <td>84. —</td> <td>85. —</td>	84. —	85. —
Horv.-szlav. 4% <td>160.50</td> <td>154.50</td>	160.50	154.50
Hiszai szegedi nyer. kölc. 4% <td>101. —</td> <td>102. —</td>	101. —	102. —
Horv.-szlav. jel. földh. kötv. 4% <td>98.50</td> <td>97. —</td>	98.50	97. —
Konv. osztr. adóm. koronáj. 4% <td>98.25</td> <td>98.75</td>	98.25	98.75
Egyes. osztr. papir. 4 1/2% <td>98.25</td> <td>98.75</td>	98.25	98.75
Osztrák aranyjárdék 4% <td>115. —</td> <td>115.50</td>	115. —	115.50
koronajárdék 4% <td>96.50</td> <td>97. —</td>	96.50	97. —
Alt. sors. 1860. 1000K 4% <td>150. —</td> <td>154. —</td>	150. —	154. —
1860-ból 200K 4% <td>210. —</td> <td>214. —</td>	210. —	214. —
1861-ből 200K 4% <td>227. —</td> <td>231. —</td>	227. —	231. —
1861-ből 100K 4% <td>227. —</td> <td>231. —</td>	227. —	231. —
Bosz.-ker. orsz. k. 1898. 4% <td>82. —</td> <td>83. —</td>	82. —	83. —
vasuti 1898. 4 1/2% <td>89. —</td> <td>100. —</td>	89. —	100. —
1902. 4 1/2% <td>89. —</td> <td>100. —</td>	89. —	100. —
Bpest. szikes-fv. kölc. 4% <td>91.50</td> <td>92.50</td>	91.50	92.50
Bpest. szikes-fv. kölc. 4% <td>91.50</td> <td>92.50</td>	91.50	92.50
Orosz államkölcsön 5% <td>90.90</td> <td>91.40</td>	90.90	91.40

Záloglevek elsőbbségek

Belvár. tkpt. r.-t. 4 1/2%	88.50	89.50
Egyesült. f. v. tkpt. 4 1/2%	89. —	100. —
korona 4%	83. —	84. —
Kisbirt. orsz. földh. 34 év 6%	100.50	101.50
50% orsz. 6%	97. —	98. —
50% orsz. kor. 6%	97. —	98. —
M. agrár-jár. kölc. 4%	95.50	94.50
járdékjeg. vt. 4 1/2%	97.50	98.50
záloglevek kölc. 4 1/2%	97.25	98.25
M. áll. tkpt. r.-t. 50 év 4%	94. —	95. —
65 év 4%	99. —	100. —
85 év 4 1/2%	94.80	95.80
Magy. földhitelint. 41 év 4%	92.40	93.40
50 év 4%	88.25	84.25
63 év 4 1/2%	92. —	93. —
szab. és tel. jár. 4%	92. —	93. —
M. jelz. hitelb. frl.-ban 4 1/2%	98.50	99.50
nyug. 60 év 4 1/2%	92. —	93. —
fr. r. önkölcs. 4%	92. —	93. —
50 év kor. 6.4%	92. —	93. —
Nes. kötv. 50 év 4 1/2%	92. —	93. —
nyug. 50 év 4%	92. —	93. —
50 év vt. 110 lit. 4%	98.50	99.50
60 év 100 frank 3 1/2%	—	—
nyer. kötv. frl. 6.4%	116. —	119. —
nyer. kötv. frl. 6.4%	128. —	127. —
nyer. kötv. kor. 6.4%	100. —	102. —
M. leszáml. péttib. 50 év 4%	84. —	85. —
65 4%	84. —	85. —
M. tkpt. közp. jelz. 4 1/2%	88. —	89. —
Köz. kötv. 83 év 4 1/2%	98. —	99. —
Köz. kötv. 70 év 4 1/2%	98. —	99. —
Orsz. közp. hitelsz. kötv. 4%	100. —	101. —
Osztr.-m. bank 50 év kor. 6.4%	97.80	98. 0
P. haz. tk. közp. kötv. 4%	98.30	99.20
100 K n. e. nyköt. 4%	90.50	100.50
100 K n. e. nyköt. 4%	94. —	95. —
Pesti m. keresk. bank 4 1/2%	99. —	100. —
K. e. 4%	93.75	93.75
Köz. kötv. vlt. 105 k. 4%	102.50	103.50
Köz. kötv. vt. 105 k. 4%	93.75	94.75
Austria tengerhajóz. r.-t. 4 1/2%	99.50	100.50
Bpesti közp. vaspálya 4%	93.50	94.50
Déli vasut 100 márk. ért. 4%	111. —	118. —

Takarékpénztárak

Belvárosi takarékpénztár 5%	597. —	60. —
Budapesti-Erzsébetvárosi tak.	198. —	200. —
Budapesti-Lipótvárosi bank r.t.	166. —	160. —
Bpesti tak. sorsz. zálogk. r.-t.	498. —	488. —
Egyesült pesti fővárosi tkp.	298. —	290. —
Magy. áll. takarékpénzt. 5%	575. —	585. —
Magy. áll. lakarekpénzt. 5%	1885. —	1705. —
Magyar orsz. központi tkp.	19700. —	19740. —
Pesti hazai első takarékpénzt.	—	—

Riztosító társaságok

Első magyar áll. biztosító	10300. —	10350. —
Fonciareszti bizt. int. 5%	255. —	265. —
Magy. jég- és vízsz. 5%	380. —	340. —
Nemzeti baleset biztosító 5%	210. —	225. —
Pannonia vízsz. bizt. intézeti	2400. —	2500. —

Gőzmalak

Concordia	188. —	190. —
Első budapesti	1350. —	1360. —
Erzsébet	847. —	852. —
Lujza	270. —	280. —
Pesti hengermalom	400. —	420. —
Pesti malomok és szőlők	820. —	885. —
Pesti Viktória	615. —	625. —

Különböző vállalatok

120 fillér. Fiatal közép (páronként 251-320 kilogramm...

Sertéslétszám 1908. évi január 21. napján volt készlet...

Sertéskonzumvásár.

Budapest jan. 23. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 1086 darab sertés, 51 darab süldő...

Borjuvásár.

Budapest, január 23. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 211 darab élő borjút...

Heti lóvásár.

Budapest, január 23. (Hiv. tud.) A Tattersallban ma tartott heti lóvásárra felhajtottak 324 darab ló...

Szerkesztői üzenetek.

Séf. S. Kénesd. Igen Névtelenül ír. V. Gy. Erzsébetfalva. Nagyon örvendünk...

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location, date, and weight measurements. Includes locations like Dana, Székesfehérvár, Pécs, etc.

Felelős szerkesztő: PURJESZ LAJOS. Kiadótulajdonos: A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság.

Kivonat a hivatalos lapból.

Január 23. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Imrich Bertá Brassó-belvárosi állami elemi iskolai...

Pályázatok. A nagyváradi ügyészségnél ügyész, a budapest-angyaliföldi elmeorvosintézetnél másodfőorvosi állásra...

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1908. január 23-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap az északkeleti határon fordult elő csapadék. Helyenként az élénk szél még tartott.

Prognózis a következő 24 órára:

Tulnyomóan száraz idő várható, legfeljebb keleten némi csapadékkal és erősebb éjjeli lehűléssel.

Weather forecast table with columns: Allomás, Légnyomás, A hőmérséklet, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék, Hőmérséklet.

Ön gyöngéd férj?

Ha igen, akkor vigyen haza a feleségének egy füveg menyecske likört.

Gyártja az Első Alföldi Cognacgyár részv.-társ. Kecskeméten.

Hol kell Erényi-lehtiol-Salicilt használni?

- 1. Ahol a viszketegségek ellen nem lehet találni más megbízható szert. 2. Ahol a sűrű viszketegségtől nem tudnak megszabadulni. 3. Ahol a sebek vagy kisebesedések sok bajt és kellemetlenséget okoznak. 4. Ahol az aranyeres fájdalmak napirenden vannak. 5. Ahol végbél-bántalmak óriási fájdalmakat okoznak. 6. Ahol az eczema gyakran mutatkozik. 7. Ahol a feldörzsölés és kisebesedés égetési fájdalmakat okoz. 8. Ahol a test bármely része vagy a lábak izzadnak. 9. Ahol a viszkető fájdalmak jelentkeznek. 10. Ahol az ótvár nem volt eddig gyógyítható teljesen.

Az eredeti „Erényi-lehtiol-Salicilt” 8 koronás dobozokban csak a kizárólagos készítőnél kapható:

Erényi Béla DIANA-gyógyszertára Budapest, Károly-körut 5.

(Postai megrendelések utánvétel mellett aznap szállítatnak.)

Több mint egy millió köszönőlevél készített be a világot minden részéről.

SZÍNHÁZAK

Pénteken 1903. január 24-én

Nemzeti színház

A vetélytárs.

Számú 4 felvonásban írta: Henri Kistenackers és Eugén Delard. Fordította Huszár Imre.

Személyek: Dezent András, De Montagnac, Janne, Simonne, De Chamblay, De Chamblayné, Ponte roix, Rafiadoli, Sormiers, Chiguenil báró, Chiguenil báróné, Oreg gíbszöntő, Odri, Gyenes, Cs. Alszeghi, P. Márkus, Bónis, V. Molnár, Mihályi, Hajd, Garamszegi, Pelhes, Vízvári M., Bartos

Kezdeté fél 8 óraker

III. Kir. Operaház

MARI,

az ezred leánya. Vig-opera 2 felvonásban. Szerette Donizetti. Szövegét írta St. Georges.

Maggiavecchio marquis, Hortensio, Sulpice, Mari, Toni, Paraszt, Torpi grófnő, Jozsó, Várent V., Dálnoki, Hegedüs, Szyrer, Gábor, Ney B., Palócznő, Zolnai

Utána:

A piros cipő. Kezdeté 7 óraker

Népszínház-Vigopera

Parasztbecsület.

Zene-dráma. Irta Verge drámája után E. de G. Monleona. Fordította Váradi Sándor.

Turridu, Santuzza, Lola, Alfio, Nunzia, A fuvaros, Környei, Ney L., Alexy O., Székely, Várkonyi A., Székely

Ezt követi:

A bálkirálynő.

Operett 2 felvonásban, szövegét írta Hicks Hamilton, a verseket Paylor, zenét szerette Eveline Baket és Haines Herbert. Fordította Heltai Jenő.

St. Jerinys hercege, Pármán, Sir Johan Crystal, Nagy, Angola, Kéry K., Lonorio, Szentgyörgyi, Hophia, Szilágyi L., Bord Dandrea, Virág, Gibson, Dobó

Kezdeté 8 óraker

Vigszínház

PATACHON.

Vigjáték négy felvonásban. Irta Hennequin és Dupresnel. Fordította Adorján Andor.

Tilly prof, A grófnő, Lucienne, a leányok, Rovray Robert, De Longy, Laputois-Medenville, La Vertiere báró, Colombo, Fenyves, Harszeil H., M. Harimat H., Tapolozai, Tihanyi, Szerényi, Venczel, Kiss I.

Kezdeté fél 8 óraker

Király színház

Varázskeringő

Operett 3 felvonásban. Irta Dörmann és Jacobson. Fordította Mérol Adólf. Zenét szerette Stranus Oszkár.

Személyek: XIII. Joahim, Németh, Lothár, Cs. Papir, Holóna, Petrács S., Nikl, Ráthonyi, Guszt, Csapó, Fridorika, Orley G., Francz, Ötvös G., Vendolin miniszter, Szabó, Sigmund, lakáj, Sáfány

Kezdeté fél 8 óraker

Magyar színház

Hercegek iskolája.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta Maurice Donnay. Fordította Adorján Andor.

Sallustia királynője, Pálmal I., Szasa, a fia, Z. Molnár, Cerceux, a nevelője, Csontos, Rouceval, Réthey, Braultis, Kérmend, Troyemolles, Vándori, Gardene, Csizsér, Gaetan, Tarnai, Garan, Rátkai, Garania asszony, Tárnoki G., Raymond Percy, Polgár I., Chochoffe, Hatós M., Mariotte Primtemps, Pálfán G., Julie Radier, Lóráth L.

Kezdeté fél 8 óraker

Uránia színház

A szerelem története.

Kezdeté fél 8 óraker.

MODENSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-ut 69. Telefon 99-16.

MIOZHERCEG

Lehár egyfelvonásos operettje.

Utazás egy sikor körül. Bohózat egy felvonásban.

A szerelem trombitája. Egyfelvonásos tréfa.

GÖZTÜRDŐBEN. Tréfa jelenet.

25 kabaret szám.

Szerzők: Szomaházy, Heltai, Molnár.

Szereplők: Medgyaszay Vilma, Vörös Ill., Keleti Juliska, Poor, Lili, Nyári, Sarkadi, Thanyi, Bársouy, Bóros.

Apolló színház.

(Telefon 68-39.)

Nagy akadályverseny Epsomban. (Grand steeple chase.)

Varázstükör. Szerelmi dráma nyílt tengeren. Az ének hatása.

A leggyorsabb vízijárművek.

Japán szerpentin táncosnők. Főnyeremény a Lot-tón. Egy nyug. tábornok elbeszélése a háborúról.

A kis hajóinas.

Kezdeté fél 5 óraker.

FOLIES CAPRICE.

RÉVAY-UTCZA 18.

Igazgatók: LEITNER és KELETI. Rendező: ROTT SÁNDOR

Az előadás kezdete 1/9 óraker.

Ujdonság! Ma Szenczácslós!

11 óraker Was Männer fesselt? 11 óraker

Bohózat írta: Satyr. Rendező: Trebitsch Sándor.

Ezt megelőzi:

„Kirándulás a szabadba“

(Cabaret) előadja a Folies Caprice egész személyzete.

1/10 óraker: Leánynézőben.

Bohózat írta: Satyr. Rendező: Rott Sándor.

Nappali pénztár 9-1-ig és délután 3-6 óráig.

Az 1-ső emeleti Casino de Parisban reggeli 5 óráig zene és tánc.

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körút 28

BONBONNIERE. Telefon 52-38

Minden este a nagyszerű januári műsor

FELLÉPNEK: 4 KIS SZINDARAB Nagy Endre

László Rózi Ferency Károly Fábán Kornélia

Balogh Böske Képf Jolán

Ruszár Károly Sajó Géza

Gabányi László Máhr, Kóváry

Jegyek: Bár-nál Kossuth Lajos-utca és Andrássy-ut, Zipser-né Andrássy-ut 4. és a Cabaret pénztáránál, Teréz-körút, 28.

TÁTRA-MULATÓ

VII., KIRÁLY-UTCZA 77.

Igazgatóság: WABITS és GRUNER.

Rövid vendéjátéka

Dr. Hegedüs József

az angyalföldi tébolyda volt orvosának a

PARALITIKUS

czimű jelenetben. — Első fellepte

Posen Bernát

aktuális humoristának saját tulajdon műsorával. — Naponta fellép még 20 elsőrendű attrakciós szám.

!! Grand Revue de Etoiles!!

Pénztárnyitás 5 óraker. Kezdeté 8 óraker.

Telefon 15-10.

HÁZTARTÁS

Karthy Emilné lapja, a magyar gazdasszonyok nélkülözhetetlen közlönye 1903. januárban kezd meg XIV. évfolyamát. Mintegy 100 rovata a külső és belső háztartás minden ágára kiterjed. Ezenkívül több konyhareceptet.

Előfizetési ára:

Negyedévre 3 kor. Félévre 6 kor. 1 évre 12 kor.

Kiadóhivatal:

Budapest, VIII., József-körút 31/B.

Tessék mutatványszámot kérni.

Nászajándékok

jubileumra díszítványok, év-eszközök, műnari cikkek

részletfizetésre

is kaphatók jutányos áron

POLGÁR KÁLMÁN

művészi ékszerterelepen

Budapest, Erzsébet-körút 29. l. em.

Arjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

Előleges jelentés.

A fő- és székváros legújabb és legmodernebbül berendezett szállodája a

Meteor-szálloda

BUDAPEST

VII., Erzsébet-körút 6. sz.

120 szobával

január 25-én

megnyílik.

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközi Orfeum.

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám.

Socurs Blanche combinált trambolna jelenet.

HARRY HOPKINS allatidomló, Világbóke egy ketrecben

2 Orenses, komikus akrobaták.

Uj! Varázspolka Uj!

Vigjelenetek. Irta: Erdélyi Emil.

Éjjeli 12 órától, reggeli 5 óráig

zene és táncz.

Hegedüs Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyes.

Vasár és ünneppanokon délután fél 4 óraker délutáni előadás mérsékelt helyárakkal.

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásvíz

bakteriológiai szempontból tisztának és kifogástalan nak minősítendő.

Dr. Freisz Hugó

a m. kir. állami bakteriológiai intézet vezetője.

A Csillaghegyi forrásvíz központi irodája Bpest, III., Bécsi-ut 94. Telefon 77-98.

DELI S.

csemegye-különlegességek

BUDAPEST,

Ferencz József-tér

CRESHAM-PALOTA.

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE igazgató. VI., Nagymező-u. 17

Ma és minden este:

Menetekel, Wegner, Ch. Dieck, H. Lamore

és a maga nemében egyedül álló új januári műsor többi része.

Az előadás kezdete 8 óraker.

Jegyelvétel a nappali pénztárnál 10-1-ig és d. u. 3-6-ig

A teukertben reggeli 5 óráig VOROS ÉLEK cigányzenekara hangversenyes.

Olcsó írógépek.

Néhány használt Remington, Yost, Underwood stbbi

kifogástalan állapotban, olcsón eladó. Gereben, Kristóf-tér 2.

Captopol

No. 4711

Egyed., tudományos **hajvíz**, Dr. meg. EICHHOFF, elterjedt egészségügyi tanácsos utasítás alapján, a hajidegek izgatására, Specificum korpaképződés, a fejbőr viszketése és hajhullás ellen.

Egyedüli **Ferdinand Müllers** cs. és kir. udvari szállító gyáros **Hölln a Rh.**

Főraktár: Bécs, V.-A. Heumühlgasse 3. Kapható a gyógyszerárakban droguárakban és illatszertüzletekben.

Meghívó.

A **Csabrendeki Takarékpénztár Részvénytársaság** 1908. február hó 2-ik napján délelőtt 10 órakor fogja Csabrendeken saját helyiségében

XXXV-ik rendes évi közgyűlését

megtartani, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai lesznek:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
2. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzletéről.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A múlt évi zarszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása és a nyereség mikénti felosztása.
5. A felmontvény megadása.
6. A felügyelő-bizottságnak megválasztása.
7. A esetleg 2 igazgatósági tag megválasztása.
8. Netán indítványok.

Kelt Csabrendeken, 1908. január hó 10-ik napján. **Lób Ignác s. k.,** titkár. **Barcza László s. k.,** elnök.

Kimutatása a Csabrendeki Takarékpénztár Részvénytársaság 35-ik üzleti évi mérlegének és vagyonának 1907. évi december hó 31-ik napján.

TEHER.		TEHER.	
Pénzkészlet december 31-én	8435 55	Részvénytőke	120000 —
Váltók a társaságban	856203 78	Tartaléktőke	100600 —
Jelzálog tőreza	315758 97	Rendkívüli tartaléktőke	10000 —
Folyó számlák, jelzálogilag biztosítva	95983 61	Jótekonyczélú alsp	3200 —
Ingatlan birtok	28837 10	Nyugdíjalap	22275 —
Postatakarékpénztár	515 39	Barcza Sándor alap	17560 —
Forgatmányi számla	543 30	Betétek s tőkésített kamatok	798044 78
Értékpapírok	18436 20	Viszleszámított váltók	229865 56
		Fel nem vett osztalék	384 —
		Fizetendő betét kamat adó	3298 82
		Letét számla	212 67
		Nyereségnyegyenleg	22296 12
	1-27731 90		132731 90

Barcza Lajos s. k., elnök, vezérigazgató. **Taranyi Ferencz dr. s. k.,** alelnök. **Kohn Ignác s. k.,** aligazgató.

Lób Ignác s. k., könyvelő. **Rabinek Samu s. k.,** pénztáros.

Az 1907. december 31-ik napján s folytatólag eszközölt leltározás alkalmával az intézet vagyonát képező értékeket darabonként megvizsgáltuk s a társaság vagyonát teljesen rendben lenni találtuk.

Csabrendeken, 1908. évi január hó 6-ik napján.

Felügyelő-bizottság:

VESZTESÉG		NYERESÉG	
Betét után fizetett kamat	32938 22	Mult évi nyereség áthozat	4200 —
Betétkamat adó	3293 82	Be olyt váltó s jelz. kamat	80534 78
Igazgatósági fizetés	1160 —	Folyó számlák kamatai	6505 29
Tiszti fizetések	6271 —	Ingatlanok jövedelme	3447 20
Kezelési költségek	1882 86	Értékpapír szelvény	699 —
Napitdíjak	543 —		
Viszlesz. kamatok	20682 54		
Barcza-alap kamatai	1000 20		
Nyugdíjalap kamatai	1275 —		
Bélyegilleték	747 42		
Iparkamarai illeték	255 84		
Adók	3040 25		
Nyereségnyegyenleg	22296 12		
	95384 27		8588 27

Barcza László s. k., elnök, vezérigazgató. **Taranyi Ferencz dr. s. k.,** alelnök. **Kohn Ignác s. k.,** aligazgató.

Lób Ignác s. k., könyvelő. **Rabinek Samu s. k.,** pénztáros.

Jelen veszteség és nyereség számlát, mérlegét s forgalmi kimutatást tüzetesen átvizsgáltuk, a 16- és mellékkönyvekkel egybeahasonlítottuk s helyesnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

VESZTESÉG		NYERESÉG	
Napi biztosok számla	50 —	Folyó évben befolyt kamat	1565 82
Leltár leírás	25 —	Késedelmi kamat	30 29
Nyereségnyegyenleg	1642 22	Nyomtatványokért	121 20
	1642 22		1717 31

Barcza László s. k., elnök. **Kohn Ignác s. k.,** alelnök. **Lób Ignác s. k.,** könyvelő. **Rabinek Samu s. k.,** pénztáros.

Jelen mérleg, veszteség és nyereség számlát megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Winkler Sándor dr. s. k., Weisz Salamon s. k., Schreimer Dencs s. k.

Mindenütt kapható a legfinomabb

Weider tejszín és Zsolna csokoládé

Csokoládé dessert bonbonok.

Weider Ármin és Béla

csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

MEGHÍVÓ.

Az **Ujpesti kereskedelmi és iparbank részvénytársaság** 1908. évi február hó 15-én délután 3 órakor saját helyiségében tartja **XVIII. évi rendes közgyűlést**, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

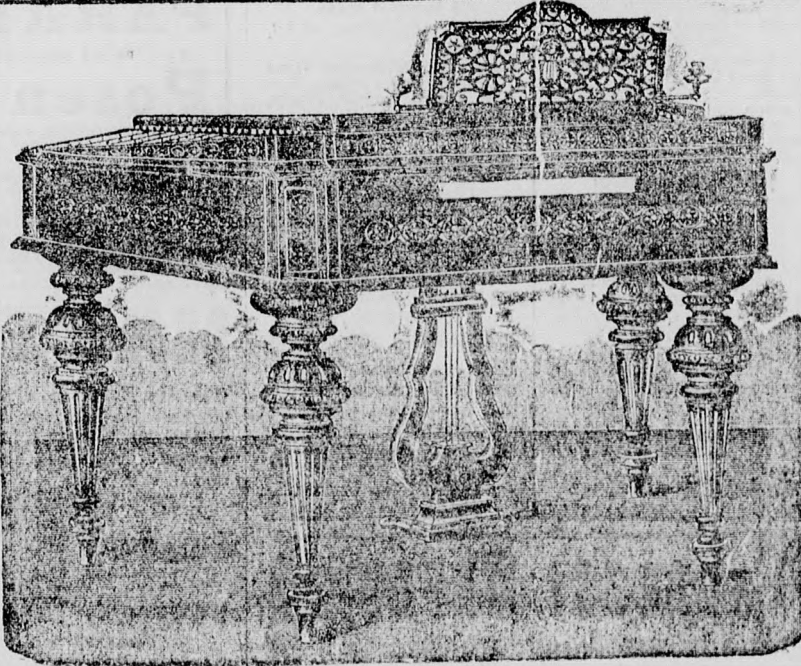
1. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése a lefolyt üzletéről, továbbá az 1907. évi mérleg előterjesztése, a nyereség hovatfordítása iránti határozathozatal és a felmontvény megadása.
2. Az igazgatóság, felügyelőbizottság és választmány megválasztása.
3. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása 1908. évre.
4. Esetleges indítványok.

* Az alapszabályok 15. §-a értelmében a közgyűlésen szavazati joggal csak azon részvényes bír, aki részvényeit a közgyűlés előtt 3 nappal az intézet pénztáránál letétbe helyezi.

Zárszámadások 1907. december hó 31-én.

Mérleg-számla. Vagyon: Készpénz 15890.74. Értékpapírok 6706.92. Váltótőreza 118379.95. Kézizálogkölsönök 82483.62. Jelzálogkölsönök 56100.—. Ingatlanok 61927.46. Folyószámlai követelések pénztáratételeknél 68805.82. Folyószámlai követelések fedezet mellett 30608.86. Előlegek 1265.—. Összesen 1505534.37 korona. — **Teher:** Részvénytőke 200000. Tartalék alap 71000.—. Takarékbetétek 71061.11. Viszleszámított váltók 484847.—. Fel nem vett osztalék 314. Hitelezők 5066.24. Átmeneti tételek 10488.86. Nyereségnyegyenleg mult évről 873.40. Nyereségnyegyenleg ez évre 22383.76. Összesen 1505534.37 kor.

Veszteség és nyereség számla. Veszteség: Betétkamat 29439.43. Betétkamatadó 2943.94. Viszleszámított kamat 37088.23. Kezelési költség 6858.31. Tiszteletdíjak és lakbérjárulékok 12179.78. Adó 7818.65. Bélyegilleték 84.04. Leírás a váltótőreza alól 3881.85. Leírás a berendezés teljeseen 2890.—. Nyereségnyegyenleg mult évről 873.40. Nyereségnyegyenleg ez évre 22383.76. Összesen 128441.37. Nyereség: Nyereségnyegyenleg mult évről 873.40. Kamatok, váltók, jelzálog és kézzizalog kölsönök után 11113.60. Értékpapírkamat 240.—. Behajtási jutalék 542.97. Házbérjövdelem 7084.49. Kezelési költség mult évről 1200. Eladott ingatlanokon nyereség 5386.91. Összesen 126441.37. — **Salamon Lajos s. k.,** pénztáros, **Gergely Antal s. k.,** cégvezető. Az igazgatóság: **Weisz s. k.,** elnök, **Frey s. k.,** **Schwartz Jakab s. k.,** **Schwartz s. k.,** **Szőkely s. k.** A felügyelő bizottság: **Diamandstein Lajos s. k.,** elnök, **Deutsch Zsigmond s. k.,** **Schreiber Henrik s. k.,** **Gömörli Eiek s. k.**

Hangverseny-cimbalmok pedállal

a legjobb kivitelben, csekély havi részletfizetés mellett, árfölemelés nélkül.

Aufrecht és Goldschmied

hangszeráruházában,
Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Meghívás. A „Nyírbátori takarékpénztár“ évi rendes közgyűlését

az 1908. évi február hó 16-án d. e. 10 órakor saját helyiségében fogja megtartatni, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT.

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések és javaslatok s ezekkel kapcsolatban az igazgató, cégvezető és 6 igazgatósági és 3 felügyelő-bizottsági tag fizetésének az 1907. és 1908. évekre leendő megállapítása után az 1907. évi mérleg hitelesítése, a nyereség felosztása és a felmentvény megadása.

2. Az alapszabályok 5., 36. és 49. §-ának módosítása.
3. A vezérigazgatói állás 6 évre leendő választás után betöltése és javadalmazásának megállapítása.

4. Vadász Sándor könyvelő fizetés emelés iránti kérvénye.

5. Írásban bejelentendő indítványok.

Nyírbátor, 1908. január 20.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, egy a mérleg a közgyűlést megelőző 8 nappal az intézet helyiségében megtekinthetők.

MEGHÍVÓ.

A hajduböszörményi részvénytársulati takarékpénztár

XXVII. évi rendes közgyűlését

1908. február hó 16-án délelőtt 10 órakor tartja az intézet üzleti helyiségében, melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

A kik ezen közgyűlésen személyesen megjelenni, vagy magukat meghatalmazott által képviseltetni akarják, az alapszabályok 25. §-nak rendelkezéséhez képest részvényeiket le nem járt szelvényeikkel az alább megjelölt helyek egyikén letétbe helyezni tartoznak, még pedig az intézetnél a közgyűlést megelőzőleg 1 órával, más helyeken pedig a közgyűlést megelőzőleg egy nappal előbb.

Tanácskozás tárgyai:

1. Elnök választás a közgyűlés vezetésére.
2. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az elmúlt üzletéről, mérleg előterjesztése és a tiszta nyereség felosztása iránti határozathozatal, valamint a felmentvény megadása.

3. Osztalék kifizetés határidejének megállapítása.

4. Az alapszabályok 38. §. értelmében kisorsolt 8 igazgatósági tag 6 évre leendő választása.

5. Három részvényes választása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.

Hajduböszörmény, 1908. január 15.

Az igazgatóság.

Részvények letéphetők:

Hajduböszörményben: az intézet pénztáránál,
Hajdunánáson: az intézet fiókjánál,
Budapestben: a Magyar Országos Központi Takarékpénztárnál, a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál, a Magyar Pénztárszövetkezeti Központi Hitelbankjánál,
Debreczenben: a Debreczeni Első Takarékpénztárnál.

Jegyzet: a megvizsgált mérleg a közgyűlést megelőzőleg 8 napon keresztül az intézet helyiségében ki leendő téve, hol a részvényesek megtekinthetik.

Fogkefék rendkívül jó minőségűek nagy és olcsó választék.

MÜLLER J. L.-féle

Szalicil-szájviz és fogpor

használatát követően minden fogfájalmat, biztosan megszünteti a fogak romlását s a kellemetlen szagot. - Egy üveg szájviz ára 40 krajczár, 60 krajczár, nagyobb üveg 1 forint 60 krajczár és 3 forint

Müller J. L.-féle Szaliczil fogpor

szalicil vizet használva nemcsak hófehérre teszi a fogakat, hanem a már létező fogbetegségeket tovább terjedését is megállítja. Doboza 60 krajczár és 1 forint 20 krajczár.

Müller J. L.-féle Szaliczil fogpép

darabja 60 krajczár. Ugyanazon hatással bír, mint a fogpor. Minden főt elcsorult készítmények orvosi utasítás után használhatók.

MÜLLER J. L.

sz. és kir. udvari illatszerész és gépjáró-gyártó gyárvezető.
Budapest, IV., Koronahéczeg-u. 2. Az országban mindenütt kapható.

Meghívó.

Az „Alberti Irsai Takarékpénztár Részvénytársaság“

XXIV. évi rendes közgyűlését

1908. évi február 16-án, délután fél 3 órakor fogja saját helyiségében megtartani, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére 2 tag választása.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1907. évi üzlet eredményéről.
3. Számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és a felmentvény megadása feletti határozat.

4. Napibiztosok — 12 rendes, 4 póttag választása.

5. Új üzletág felvétele feletti határozathozatal.

6. Egy igazgatósági tag választása.

Irsa, 1908. január 21.

Az igazgatóság.

Jogaikat gyakorolni kívánó részvényesek részvényeiket le nem járt szelvényeikkel együtt 1908. február 13-án déli 12 óráig az intézet pénztáránál letenni kötelesek. Ha ezen közgyűlés nem volna határozatképes, úgy az újabb közgyűlés tekintet nélkül a jelenlevők számára, 1908. február 23-án, délután fél 3 órakor fog megtartatni.

Vagyon	Mérleg-számla 1907. december hó 31-én.	Teher	
Pénztár	28173.14	Részvénytőke	200000.—
Váltó	698138.50	Tartalék alap	100707.99
Jelzálogos váltó	287241.87	Betét	654894.89
Jelzálogos kötvény	86211.89	Heti betét	234(6.22)
Kötelezvény	105427.04	Visszszámítás	357287.—
Visszszámított folyószámla	11957.89	Atmeneti kamat	12520.—
Folyó számla (fedezve)	41353.96	Ovadék letevők	22200.—
Értékpapír	7881.48	Osztalék (fel nem vett)	208.—
Ingatlan	58613.93	Jótekonny adakozási alap	251.75
Előre fizetett visszl. %	3719.80	Nyereség	23407.—
Ovadékok	22200.—		
Felszerelés	3964.35		
	1394 87.85		189482.85
Teher	Veszteség- és nyereség-számla,	Jövedelem	
Betét kamat	33543.34	Kamat	88441.77
Heti betét kamat	1093.35	Díj	8272.45
Üzleti költség (fizetések, kö'tség, napibizt. díj)	9460.27	Házbőr	4089.77
Adó (tőke kamatadó 3354.33)	8945.74		
Visszszámított %	24304.29		
Nyereség	23407.—		
	100 53.99		100 753.99

Irsa, 1907. december hó 31-én.

Mitsky József pénzt., Marsócsy Gusztáv ig. elnök ügyvezető, Benedek Pál Antal könyvvezető igazgatóság: Balassz Lajos, Dr. Balázs Gyula, Dobronovszky Gyula, Dr. Eulenbergsz Salamon, Dr. Illési Jakab, Mitsky Sándor, Molitörisz Sámuel, Revucsky János, Szabó István, Felügyelő-bizottság: Horeczky László elnök, Nagy József, Olasz Ferencz.

BIZTOS

gyógyulást keresőknek
kik bármily
nemis betegségben szenvednek

mint húgyvese és hólyagbeteg, húgyveszékélybeteg, vesebeteg, májbeteg, éjjeli magömlések, sebek és bujakoros bántalmak (syphilis), az önfertőzés utóhatásait fellépő idegbajok, korai férfi-erő elgyengülés, bármily bőrkütsések stb. nőknél fehérfolyás, méh bajok, alapos, gyors és gyökéres gyógyítására szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógyászatunkkal fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal

v. cs. és kir. orsz. főorvos országos híró és a legújabb 23 évre leendő rendelt. intézetét

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este, idült húgyvese és hólyag bajok vizsgálatára villamos húgyveszékélyre segélyrevel.

Vidéktelek levelekre kimorló választ és szakorvosi tanácsot nyújtok, gyógyszerrel gondoskodva lesz. Tiltakozás birtokosra.

Nőknek külön váróterem.

Titkos betegségek

Dr. CZINCZÁR
egyetemi orvostudós specialista

Igen rövid idő alatt alapos sikerrel gyógyít. Húgyveszékélyt, magömlést, hólyagbajot, fekélyeket, syphilis, férfi elgyengülést, önfertőzést, hátréno- és idegbajot, bőrkütséket és minden női betegséget biztos módszerrel.

Budapest, IX., Károly-körút 10. I. emelet.
Rendel. d. e. 10-4 és este 8-8 óráig.
Vidéktelek levél útján is biztos eredményre vezet és gyógyszerrel gondoskodik.
Munkásokat tetemes áron-ármányon kezel.

3 szó . . .
Egyenruha
Tiller
Budapest.

Nietzsche filozófiája.

Irta
BURJÁN KÁROLY.

A modern természetvizsgálás eredményei. — Szociális reformtervek. — Nietzsche eszmérendszere. — Életrajza. Szellemi fejlődésének fázisai. Az individualisztikus filozófia alapelvei. — Nietzsche, mint korunk eszmeküzdelőinek hőse.

Ara 1 korona.

Kapható LAMPEL R. könyvkereskedés (Wodianer P. és Fiai) r. t. Budapest, Andrássy-ut 21. és minden könyvkereskedésben.

Modern urasági butorok

alkalmi vételő és eladása
hálo-, ebéd-, ezalon-uriszoba és tródi teljes berendezések Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rez-butorokban.

GROSZ SÁNDOR és társa
Budapest, Mész Ferencz-tér 2. sz. ezeltől Gyár-utca
Telefon 14-03.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACS

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyveszékélyt, hólyagbaj, sebeket, bujakort (syphilis), bőrbajokat, elgyengült férfierő, dőcebbéket is, önterítést és annak utóhatait, ideg- és hágerincbajot, valamint minden női bajokat.
RENDEL: 9-4-ig és este 7-8-ig.
Budapest, VIII., József-körút 2.
Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.
Levél útján is biztos gyógyíster.

E hirdetés rovaton minden szövegegyeszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovaton minden szövegegyeszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

naszálltak és ajak rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény saktárban. Budapest, V. Batvány-utca 6/C. 288

Parketagyár

Gyógyosn ajánlja gyártmányait.

Vigyázzon,

ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle csukor kát 60 fillérért. 721p

Lakást,

üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Méleg-ú. 2. Telefon 81-08. Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilvántartva.

Zálogcédlákat,

brilliantokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb áron vesznek. Brillantokért többet fizetnek, mint újonnan kerültek. SCHILLER IDOR, Sipatca 8. 26316

Csemegeszőlöt

fagymentesen csomagolva, 5 kilónként 5 koronáért, leginább táblaalmát 4 koronáért, mézédés narancsot 3 koronáért szállít Rottmann Hermin Kiskunhalason. 27850

Polgári, gimnáziumi,

kereskedelmi, reál, magánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kereske, Almássy-tér 13, sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegei kérek. 25465

Fénykép-készítéket objektívvel, elad, cserélt és Appollo lencsék egységűk elárulni helye.

HATSCHKEK EMIL

Andrássy-út 19. Flókja: Erzsébet-körút 28. Alapítói 1877. Sokkal olcsóbb, mint másfelé fizetésre.

Egy hordó

66 hektoliter Egy hordó 18 hektoliter 1906 évi óbor, Biharidőszegen eladó Értekezni lehet Debreczenben, Tóth József Szentanna 32. 27932

Izlésesen

butorozott különbejáratu utcai szoba egy vagy két intelligens ur részére kiadó használati azonnal kiadó. Csepregi utca 2. szám. I. emelet 9 ajtó.

Építkezéseket!

Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvégzi, tehermentes tevékeny felépítési tanácsokkal szolgál. Borsodnyéki építésiroda Bpest, Rákóczi-út 71. 789

Veresáfonyabefőt

BARTA-féle, 6 kilós postakosáréval 6.-ko reza FELKA, KONZERVGYÁR Felka, Szepes. 26972

Kandári malacok

kiképzett önkénteseknek darányt 6-8 ft. tenyész-nyelvényeket 1 forintjával feladásra mellett szállít

STERN Csongrádi.

27642

Jogi, politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyesítágyakból is) Kolozsvárra, Budapestre ugyszintén államsvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szeminarium, Budapest VI. Róssa-u. 44. III. 8.

Mérnöki műszereket vesz, elad, cserélt, lejtómérő, Planiméter, Teleskop, Goerz-Zeiss-Triáderstb. **HATSCHKEK EMIL** Andrássy-út 13. Flókja: Erzsébet-körút 38

Lengyelül sikeresen tanít társalgási és nyelvtani uton gyakorlott lengyel tanító. Ugyszintén ügyvédi és kereskedelmi munkák fordítását is elvégzi. Király-utca 54., III. 21.

Aczélsodrony- ágybetétek a legjobb kivitelben kaphatók, fakszettel 3.50 ft, vaskerettel 5.50 ft és fejbe Heizer és isa sodronykerítés- és ágybetét-gyárban. Nép-színház-utca 1. sz. Az Apolló színház épületében. 27910

Alkalmi vételek. Butorok, visszamaradt szőnyegek, kényeszerítő körömenyek miatt eladó: mahagoni hálószoba 180 ft., íróasztal könyvszekrényvel, olajfestmények 2 ft., nagy perzsaszőnyegek, lámpák, 3 áru villany 14 ft. Árverési butorekladás. Dobutca és Holló-utcai sarokpince. 26612

Ki a YES-OUI-SI

ezimű lapot megrendeli, jászva minden megerősítés nélkül és onalóan az

angol és francia

nyelveket alaposan megtanulnítja. Előfizetési ár negyedévenként minden kiadásra 3 koronára. Megrendeléseket elfogad és mutalványszámokat küld a kiadót hivatal. Budapest, Andrássy-ú 87. szám.

Magán építő iparos

iskola előkészít építő, kőműves és kőfaragó vizsgához biztos sikerrel. Szeregy díjazás mellett elfogad tervek készítését, felülvizsgálatokat és statisztikai számításokat, Vagy főszéki műépítész igazgató, Budapest, VII. ker., Baross-ér 17. 27225

Csemegealma

téli nemes fajalma és óriás birsalma postakosárankint 3 kor. 25 kiló ára 12 kor. Házilag főzött narancs lekvár 2.40 kor. Külön birsalma-sajt 2 kor., Csukor-ódeszai vaj 1.40 K. kilója Falboroknak hektoliterrel 50 koronáért szállítja Szabó K. Csongrád.

BUTOR

árverésről, finom és egy szerű butor, hálószobák és garson szobák Szalon börtöteltek, gyönyörű tűkör, diván, borszék, íróasztal, porzsaszőnyeg és egyes darabok; Földes B. VII. Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Polgári iskolai reáliskolai, g ymnázium't kereskedelmi, egyéves önkéntességre képesítő vizsgákra, valamint mindenféle javító és pótló vizsgákra legrövidebb idő alatt a legjobb sikerrel előkészít „Tanár” Budapest, Thököly-út 8. I. em. 3. ajtó. 26814

1000 családnak azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Méleg-ú. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilvántartva.

Szepességi csemegék BARTA-féle veresáfonya befőtél, málna, szamóca, csepkebogyóit, gomba- és húskenyereket, pastétókat ajánl a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. Kérjen árjegyzéket.

Gyorsírás (Gabelsberger) Gereben

gyorsíró nőiskolája kiképzés után állást garantál. Németül tudóknak tandíjkezdvezmény. Írógépek-tatásnövendékeknek díjmentes. **Risztóf-tér 2. szám.**

Villamos világítás

saját dynamóval, lakóházak, gazdaságok részére. Telefon és villamos csikkek árjegyzéke ingyen. Aranjaltat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärtner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

Saját gyártmányu vas és rézbutorok

Rézagy --- --- 45.-ft Vaságy matraccszal 8.50 • Gyermekágy --- --- 11.50 • Sodronyágy-betét 3.50 • Vas- és rézbutorok gyári árban.

WEISZ LIPÓT

Király-utca 99. szám. TELEFON 57-01.

Baronti-tenyésztők és gazdálkodók figyelmeztetjük a Prodmerszky-féle fűtető Baronti itatót, melyben a víz a legnagyobb hidegben sem fagy meg, s aig néhány liter napi kialszást kellően langyosan tartható. Használatát mellett igyunk nek egészségét óvjuk és sokkal korábban kezdik meg a jójat. Foltosok mesterséges kikötése! Prodmerszky-féle szab költözéppel bármely időszakban a legmagasabb kereset forrás. Árjegyzéket ingyen küld. Telefon 45-74. Prodmerszky József ipartelepe 27907 BUDAPEST, VI., Vívósmaty-ú. 38A.

STENOGRÁFIA Ha életpályáján boldogulni akar, tanuljon gyorsírást, gépirást, könyvvitelt, német nyelvet a Stenográfia országos Gabelsberger gyorsíró- és gépiró iskolában. Sokszorosító tanfolyamok, copying office. Biztos állásközvetítés. V. Váci-körút 33

Vadászfégyver örökségből származó gyűjtemény, potom áron egyenként is eladó. Modern Toplever kulcsu 18 ft. Grener záru angol lakatu visszaugró kakasu 25 ft. Öntöltő és töltényvető sörétes Winchester 35 ft. Több szép Hammerles és Drilling feltűnő olcsó áron. Ismétlőpisztolyok és revolverek közülük velodogg-hammerles és Brauning is alkalmi vételárban. Radó, Egyetem tér 5E.

Fenyőborovicska (uniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.60, 4 liter K 9.- bérmentve. **FELKAI KONZERVGYÁR** Felka, Szepes. 26973

Lakást, bérhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába „Huszárhoz” kell menni. Telefon 81-08 Elsőrangú ajánlatok Teljes garancia. Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilvántartva.

Nyilvános árverés.

F. hó 25-én, d. e. 10 órakor kir. közjegyző közbejöttével Dolány-utca 20. sz. a nyilvános árlejtés tartatik különféle beraktározott áruk-ból és felektől ki nem váltott egyéb ingóságokból és a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

MELLINGER LIPÓT.

27936

Bőrszékikar

bőrszékikar és bőrlakaragó

KENDI ANTAL

Budapest, IV., Károly-utca 2

az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi bőrszékék és karosszékekben, jóval olcsóbb árban, mint eddig. Használt székek átalakításra bőrszékékre olcsó árban. Legelőször bőrszékék és állványok.

OLVASSA EL! **A KINEMATOGRÁF** MINDEN SZÁMÁT FOGYALKOZZIN AMOZGÓFÉNYKÉPEL HÁROM AMATŐRFÉNYKÉPEL 3000. ÉS GRAMOFONNAL 22. 377. BUDAPEST, BAROSS. 59

A Falkogen tüdőbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ára 3 korona. Kapható: Falk-gyógyszer-tár, Budapest, VIII Rákóczi-ér 2. sz. 25828

Nem kell már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Méleg-ú. 2. Telefon 81-08 Lakást, lépcsőházi szobát, házat, telket, üzlethelyiséget, állást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilvántartva.

Magánkutató iroda Rákóczi-út 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 26703

Öreg hamis fogakat zálogcédlákat ékszerkekről és ingókról, tört ékszereket, régiségeket, tollakat, butorokat és mindenféle használt tárgyakat vesz Wyschogrod Jakab, Nagyfuvaros-utca 7. I. 11. Levelezőlapra jöveők.

Kolozsvári

jogtudományi állam-tudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrövidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikereét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójogból speciális tanfolyam, melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere utáni igen csekély díjazással. Levélbeli érdeklődésekre kimerítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-ú. 2.

Urasági butor

Eladok és veszek; mahagoni hálószobákat, ebédlőket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsés és szírná szőnyeget, függönyöket, üveg- és bronzsilárokat, petróleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, díszet berendezéseket.

Nagy és Fia

Állandó nagy lakberendezési kiállítás!

IV., Sommelweiss-(Ujváros) utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77.

Flóközlet nincsen. 26619

Polgári árak! Pontos kiszolgálás! Kitűnő szabás! Vidékre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek. **Zeliszka János** angol uri szabóterem. BUDAPEST, Andrássy-út 56. I. em. Állandó választék a legdivatosabb angol és bel-töldi szövetekből.

Ajtók ablakok, VASREDŐNYÖK, VASRÁCSOK, kapuk használtak és újak olcsón kaphatók!

Lefkóvits Jakabnál Bpest, V., Csáky-utca 26, Korall-utca sarok. Lipót-körút közelében

Urasági butorokat, szőnyeget, osillárokat és legelőször borondestéseket (gyárakat és üzleket is) veszek és eladok.

Nagy Zsigmond VI., Lázár-utca 3 (a Váci-körút mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni pliszander vagy másfajta háló, ebédlő, úri szoba és szalonbutorokban. Rézhálószobák, búgarnifurák és kárpitosításokban Perzsa, smyrna és más szőnyegekben és függönyökben, modern bronzsilárokból, gáz, villamos stb.-hez.

Levelek Hullása

Irta: KISS JÓZSEF Falus Elek rajzaival.

Ezzel a címmel. **LEVELEK HULLASA:** az utolsó esztendőben írt költeményeit : gyűjtötte össze : **KISS JÓZSEF**

SHEREZADE A NAPHOZ MECSVILAG KNYAZPOTEMKIN - KÉT HAJÓ - A TROMBITÁS ODESSZA stb. stb.

mind benne vannak a szép albumalaku kötetben, amelyet - stilszerű művészi - rajzok díszítenek. Amikor egy egész ország jubileumi ünnepegekkel veszi körül a mai magyar költészet e nagy alakját, ez a gyönyörű könyv harmonikus kísérője az ünnepegeknek - Irodalmi esemény.

Az albumalaku - könyv ára - díszkötésben 15 korona.

Megrendelhető:

SINGER ES WOLFNER könyvkiadóhivatalában:

Budapest, VI., Andrássy-út 10.